

SPREKENDE NADAT HIJ GESTORVEN IS

18^E TIENTAL PREKEN

Door

Ds. Willem C. Lamain

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2013**

**Ds. W. C. Lamain, predikant van de Gereformeerde Gemeente.
1929 Leiden, 1932 Rotterdam-Zuid, 1943 Rijssen-Wal, 1947 Grand-Rapids,
overleden aldaar 1984.**

**De bundels preken dragen de titel: *Sprekende nadat hij gestorven is*,
omdat de preken nog digitaal te beluisteren zijn.**

INHOUD

1. Rust voor vermoeden

En daar rusten de vermoeden van kracht. Job 3: 17b

2. Ik heb lief

Ik heb lief, die Mij liefhebben. Spreuken 8: 17a

3. Efraïms zonde opgelegd

Doch Ik zal hen van het geweld der hel verlossen. En

Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd.

Hoséa 13:12 en 14

4. Jezus maakt Zijn lijden bekend. Lijdensweken

En Petrus Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig; dit zal U geenszins geschieden. Maar Hij Zich omkerende, zeide tot Petrus: ga weg achter mij, satanas; gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn. Mattheüs 16: 22, 23

5. Jezus gekroond met doornen. Lijdensweken

Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon en het purperen kled. En Pilatus zeide tot hen: zie, de Mens. Johannes 19: 5

6. De begrafenis van Christus. Goede Vrijdag

En men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld en Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest. Omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is. Jesaja 53: 9

7. Belofte van de Trooster. Lijdensweken

Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welke de Vader zenden zal in Mijn Naam.

Evangelie van Johannes 14: 26, 1^e gedeelte

8. De gevolgen van het Pinksterwonder

En Ik zal wonderen geven in de hemel boven en tekenen op de aarde beneden, bloed en vuur en rookdamp. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed eer dat de grote en de doorluchtige dag des Heeren komt. En het zal zijn dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.

Handelingen der Apostelen 2: 19 - 21

9. De Gift van de Heilige Geest

Maar God, Die ook Zijn Heiligen Geest in ons heeft gegeven.

1 Thessalonicensen 4: 8b

10. Uw leven verborgen in God

En uw leven is met Christus verborgen in God. Kolossensen 3: 3b.

1. Rust voor vermoeiden

Middagdienst Grand-Rapids

Zingen Psalm 31: 7 en 8

Lezen Jesaja 40: 12 - 31

Zingen Psalm 37: 5 en 6

Psalm 16: 5

Psalm 120: 3.

Vangen wij onze godsdiensttoefening aan door met elkander te zingen Psalm 31 en daarvan het 7^e en het 8^e vers.

Wat wij uit Gods heilig woord u wensen voor te lezen, dat kunt u opgetekend vinden bij de profeet Jesaja het 40^e kapittel, te beginnen bij het 12^e vers tot het einde.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Ge bracht ons aan de middagstond van deze heilige rust- en sabbatdag bij vernieuwing nog samen aan de plaats des gebeds. Dat we van U een gebed kregen om te bidden, maar ook een zucht om te zuchten. De Geest der genade en daar gebeden mocht Gij in onze harten en in ons midden willen uitstorten. En ons aanschouwen ook in deze ure, niet in ons zelf, dan is er geen bestaan overgebleven, maar dat Ge ons aanschouwen mocht in Hem, Die de pers alleen getreden heeft. En niemand van de volken was met Hem. Getreden in Zijn toorn en vertrapt in Zijn grimmigheid, omdat de dag der wraak in Zijn hart was en het jaar Zijner verlossing was gekomen.

Wij hebben ook uit Uw dierbaar Woord in deze middag reeds vernomen, dat Gij zijt de Schepper van hemel en van aarde, Die nooit moede en nooit mat wordt. En dat bij U een eeuwig vermogen is, een eeuwige kracht, een kracht die nooit uitgeput zal worden. Dat Uw kracht in onze zwakheid volbracht mocht worden, ook in deze middag, in de opening van Uw getuigenis, die Ge ons ook in deze ure nog genadiglijk mocht schenken. Opdat we nog ingeleid mochten worden in de verborgenheid Gods en opdat het leven van Christus ook ons leven zijn mocht.

En waar Hij als Borg voor Zijn kerk alles doormaakt heeft in Zijn menselijke natuur, maar alles op rekening geplaatst van de Goddelijke natuur, daar mocht de toepassende daad van God de Heilige Geest de waarheid bekrachtigen aan onze harten.

U mocht de prediking van Uw woord, maar ook de lezing van hetzelfde, noch willen zegenen en heiligen en vruchtbaar maken. En kon het zijn dat er nog wat gebeuren mocht, dat de eeuwigheid kan verduren.

Och, U weet wat een mens is en U weet wat van Uw maaksel is te wachten. Daar zijn geen woorden voor te vinden, zo ellendig dat we geworden zijn en zo wij onszelf gemaakt hebben. En dat we geen gedachte meer kunnen denken die tot eer van God zal wezen. Maar wil uit genade in deze middag, uit de volheid van Christus schenken genade voor genade. En dat Uw woord onze harten raken mocht, tot waarachtige bekering, tot ontdekking, tot ontgronding, maar ook tot versterking en tot verkwikking en bemoediging van Uw ellendig volk, dat zo vaak moedeloos en vermoeid van al de doodslagers, zwerft over de wereld.

En nu zijt Gij gezegende Heere Jezus, Die met de moeden een woord ter rechtertijd spreekt. Dat hebt Gij in het Oude en het Nieuwe Testament gedaan, en dat hebt Gij door al de jaren heen bevestigd. Och, dat het in ons midden nog zijn mocht, dat er nog eens wat plaats mocht vinden, dat er nog wat gebeuren mocht dat de eeuwigheid zal verduren.

En dat Uw arme volk straks nog verkwikt en verlevendigd en vervrolijkt deze plaats mocht verlaten. Ge weet hoe het met hen gesteld is en U weet hoe ver dat ze zichzelf moeten wegzetten. Maar och, wilt aan dat erfdeel nog gedenken. Ze nog sterken als ze moede en als ze mat zijn geworden.

Wil Uw zegen nog uitbreiden over de gemeente; jong en oud, klein en groot gedenken. Ook die vrienden van elders die in deze dag hier in het midden van ons neerzitten om Uw getuigenissen te horen. We hebben ze, de meeste ervan al zoveel jaren gekend. Wil al hun noden vervullen en wil ze gedenken naar de rijkdom van Uw genade in Christus.

Met al de zieken en krankten in de verschillende ziekenhuizen. Met al de ouden van dagen, met al de weduwen en wezen en met al de weduwnaars, ook in het midden van ons. Een is in deze week nog weer verjaard, nog boven de mijlpaal die Gij in Uw Woord van 80 jaar gesteld hebt. Och, we vliegen daarheen. Dat het ook voor hem nog eeuwigheid mag worden, terwijl het nog tijd is en nog een voorbereiding om U te ontmoeten, in zijn eenzaam leven.

De noden zijn vele, die zijn groot. Kinderen, kleinkinderen, we kunnen het in orde voor U niet verhalen. Wij hebben er geen woorden voor. Maar och, zie noch van Uw hoge hemelse troon op ons neer in dit benauwen. Gij Jakobs God, verhoor. En gedenk ons uit loutere goedheid.

Ook met al degenen die in deze dag Uw Woord zullen lezen en Uw Woord preken. Wil ook ons bekrachtigen in deze middag. En nog een enkel woord tot stichting schenken en nog licht van de hemel in Uw getuigenis. Maar ook in alle wegen die we te gaan hebben. En dat in de verzoening van onze ongerechtigheden. Om het bloed des eeuwigen Testaments. Om Jezus' wil. Amen.

Psalm 37 en daarvan het 5^e en het 6^e vers.

*God roeit hen uit die 's vromen rust verstoren;
Maar die den Heer verwachten met geduld,
Zien 't aardrijk zich ten erfbezit beschoren.
Verbeid den stond die beider lot vervult.
En tracht dan 't zaad der bozen op te sporen;
Waarvan gij plaats noch voetstap vinden zult.*

Geliefden.

We wensen vanmiddag te vervolgen waarvan we de vorige week mee begonnen zijn, uit Job 3 en daarvan het 17^e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

En daar rusten de vermoeiden van kracht.

We hebben de vorige week reeds opgemerkt, dat in die verzen, die laatste verzen in Job 3, dat Job daar spreekt over de rust van het graf.

Ten eerste. ***Wat daar eindigt, dat de bozen ophouden van beroering.*** We hebben dat de vorige week overdacht.

Ons 2e punt is:

Wat daar geschonken wordt. Dat is rust. Daar rusten de vermoeiden van kracht.

Wanneer hier gesproken wordt over vermoeiden, dan hebben we vanzelf weer dadelijk op te merken dat in de Staat der rechtheid in het Paradijs geen vermoeidheid was. In de hof van Eden was een hemels leven. Daar was een leven in de gemeenschap met God. De Heere, Die dat leven gewerkt had, heeft het leven daar ook onderhouden. Onderhouden op zulk een wijze, dat er nooit iets tussen kwam wat tot enige vermoeidheid aanleiding gaf. Adam en Eva hebben ook een taak gehad in het tijdelijk leven, zoals je weet. Adam in het bijzonder moest het land bebouwen en bewaren. Maar dat heeft ook voor hen de minste vermoeidheid niet teweeggebracht. De mens in de Staat der rechtheid was voor vermoeidheid niet vatbaar. Want het is alleen door de zonde dat een mens in zijn kracht is gebroken. Een dat naar verluidt van het oordeel wat op de mensen ligt, *dat een mens begint te sterven zodra als hij geboren wordt.*

Dat is wel moeilijk om dat te geloven en over te nemen, maar toch, het is zo. Sommige mensen zijn vroeg oud. Er zijn ook weer andere mensen die veel jaren hun kracht mogen behouden.

- Denk maar eens, om een voorbeeld te noemen, aan Jakob. Die man is 147 jaar oud geworden. En als hij op zijn sterfbed ligt, dan ligt hij daar nog met zulk een wonderlijke kracht, dat zijn sterfbed nog een preekstoel is geworden. Zijn kinderen hebben toen hij ging sterven, zijn benen niet bij elkaar moeten leggen, dat heeft hijzelf gedaan. Zo vol kracht was die man nog toen hij 147 jaar oud was.
- David was 70 jaar oud toen hij stierf, hetzelfde als Salomo, die was ook 70. En David was een krachteloos man. David was blij dat hij ging sterven.
- Kaleb, die man was 85 jaar oud. En hij was heel niet vermoeid. Hij was nog hetzelfde als toen hij een jonge man was van 40 jaar. Er staat van Kaleb geschreven, de waarheid zegt, *dat er een andere geest in die man was;* Gods Geest. Er staat zelfs van Kaleb, toen hij 85 jaar oud was, dat hij gereed was om te vechten. De meeste mensen van 80 en 85 hebben daar niet meer zoveel puf voor om te vechten. Om in een stoel te zitten, maar niet om te vechten. Maar bij Kaleb was dat anders.
- Mozes was 120 jaar oud; zijn ogen waren nog niet verduisterd. Nog nooit bij een dokter geweest om een bril te dragen. Denk daar eens over, wat een onderscheid dat er is tussen mensen en mensen hier in deze wereld.

Maar wat ik er nu mee zeggen wil is dit, die vermoeidheid naar het lichaam is allemaal een gevolg en een vrucht van de zonde.

Maar er is een andere vermoeidheid en daar wordt over gesproken in deze tekst vanmiddag. ***Daar rusten de vermoeiden van kracht.***

Onze vaders zeggen dat de letterlijke betekenis van de tekst is: ‘Vermoeiden van kracht, namelijk die door de zware arbeid des levens hun krachten hebben zien vergaan.’

En dat is vanzelf ook de waarheid. Er komt een einde aan alles. De een gaat het meer gevoelen dan de ander, maar het gaat naar het einde. We hebben dat ook straks voorgelezen uit Jesaja 40, hoe het met een mens op de wereld gaat. En in Prediker 12 wordt van vers tot vers het allemaal precies van woord tot woord weergegeven, wat een mens dan te wachten staat. Wat er gebeurt als een mens oud gaat worden. En dan ten slotte staat er in dat kapittel: *de lust vergaat*. De lust. De mensen moeten de wereld los gaan laten en de wereld laat hen los.

Gelukkig als God een mens uit de wereld trekt en uit de wereld roept. Gelukkig, als een mens een ander leven mag leren kennen. Een leven dat uit God is. Een leven dat nooit sterft maar dat eeuwig blijft. Een leven dat door die Levensvorst en door de Levensbron, door Christus wordt onderhouden.

We hebben straks gelezen uit Jesaja 40, dat de Schepper van de einden der aarde, nooit moede en nooit mat wordt. ***Hoewel Christus als Borg in de staat van Zijn vernedering ook lichamelijk vermoeid is geweest.***

Er wordt van Christus gezegd in Psalm 69: *Ik ben vermoeid van Mijn roepen*. Dat moet op Christus worden toegepast. Er staat in Mattheüs 8 vers 24, dat Christus in het achterschip lag te slapen, vermoeid naar het lichaam. En in Johannes 4 vers 6, waar Christus neerzat bij de Jakobsbron, dat Hij vermoeid was. En in Psalm 16 in het 4e vers staat: *Ook zal Mijn vlees, thans afgesloofd ten spijt; des vijands, in den grafkuil zeker wonen*.

Dus Christus Zijn lichaam in de staat van Zijn diepe vernedering, was ook afgesloofd. Hoewel Christus niet door zwakheid is gestorven of door uitputting. Maar als er staat *afgesloofd*, dan ziet dat op Zijn diepe vernedering, wat Hij doorleefd heeft op de wereld.

Ik denk, mijn geliefden, ik wil daar wel een klein ogenblikje bij blijven staan vanmiddag, ik denk, wanneer we het leven van die Borg beschouwen hier op aarde in die 33 jaar, dan is er eigenlijk niemand geweest, Die zo vermoeid geweest is dan die Borg. Hij heeft Zelf gezegd in Markus 9: *De vossen hebben holen, de vogelen des hemels hebben nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets waar Hij Zijn hoofd op neer kan leggen*.

Christus heeft de rust van de hemel verlaten voor de onrust der zonde hier op de wereld. De zonde heeft op de wereld, geliefden, niet anders dan onrust gebracht. Dat is alles. *De goddelozen*, zegt Jesaja, *zijn als een voortgedreven zee die niet rusten kan*. En er is hier op de wereld ook geen rust te vinden. Ook voor de wereld niet. In Micha staat er: *dit land zal het land der rust niet zijn*. God geeft aan Zijn volk wel eens een verpozing. Och ja, er staat zelfs geschreven in Richteren 5 vers 31, het laatste gedeelte: *en het land was stil 40 jaar*. Dat wil zeggen, 40 jaar was er geen oorlog. Maar toen begon het weer.

Maar Christus Zijn leven was hier op aarde een vermoeid leven. Hij is hier gekomen op een vervloekte wereld. Ja vervloekt, met mensen die onder de vloek der wet gebonden zijn. Want eigenlijk in de grond van de zaak, mensen, een onbekeerd mens is niet anders dan een vervloekt mens. *Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet om dat te doen*. Christus is met die mensen in aanraking gekomen. Hij heeft daar 33 jaar onder geleefd.

Er staat geschreven, ik denk in Markus 9, dat de Heere Jezus zo vermoeid was. Niet moedeloos, want dat is zonde; moedeloosheid is goddeloosheid. Maar vermoeid.

Christus was in dat kapittel zo vermoeid dat Hij gezegd heeft: *hoe lang zal Ik u nog verdragen? Hoe lang zal Ik nog met u zijn?*

Gemeente, er was een man die kwam tot de discipelen met een ongelukkig kind. Dat kind had de vallende ziekte. En dan nog van de duivel bezeten erbij. En soms werd dat kind door de duivel in het water gegooid en dan weer in het vuur. Het was diep treurig. Toen kwam die arme vader met dat arme kind bij de discipelen. Maar de discipelen konden die vader en dat kind niet helpen. Weet je waarom? Zelfs die discipelen misten daar het geloof om die duivel uit te werpen. Zelfs de discipelen konden het niet. En ten slotte is die vader naar de Heere Jezus gekomen. Toen heeft de Heere Jezus een onderzoek ingesteld waarom ze tot Hem kwamen. Ze waren toch bij discipelen geweest? Toen heeft Christus daar eens gelet op de toestand van de discipelen. Dat waren begenadigde mensen, maar die misten voor dat ogenblik de kracht van het geloof in hun eigen ziel. Ze hadden wel geloof, maar ze misten de kracht. En dan zegt Christus: 'Hoe lang zal Ik nog bij u zijn? En hoe lang zal Ik u nog verdragen?'

Straks gaat een van Zijn discipelen Hem verraden met een kus. Straks gaat een van Zijn liefste discipelen, we zouden zeggen Zijn rechterhand, dan gaat Petrus Hem nog verloochenen. Christus heeft 33 jaar onder de toorn Gods gezucht, onder de vloek van de wet, onder de hitte van de gramschap Gods, onder de last van de zonde van Zijn uitverkorenen. Onder de vijandschap tegen God, de vijandschap tegen Christus Zelf en de vijandschap tegen hun eigen zaligheid. *Hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen als een hen haar kiekens? Maar gij hebt niet gewild.* Ze hebben Christus verworpen. Zij hebben hun zaligheid verworpen. Ze hebben de verdoemenis gekozen.

Ik zal dit nog even zeggen mensen, er kan zelfs in het leven van een mens die door God zaligmakend is aangeslagen, een tijd en tijden komen, dat ze denken, als God nu eens zo gewillig was als ik ben. Wat zou ik dan toch spoedig bekeerd wezen. Wat zou ik spoedig een verzekerd mens wezen.

Maar dat is zo niet. O nee, het is er ver vandaan, mensen. Want een mens wil in zijn eigen weg zalig worden. Die wil niet zalig worden in de weg zoals God dat van eeuwigheid geopenbaard heeft. En nu komt in het leven van dat volk, - ja van dat volk, niet alleen van de wereld - maar in het leven van het volk komt openbaar, dat we vijanden zijn om zalig te worden in de van God verordineerde weg. Alles wat van de mens is, is er tegen.

Er staat in 1 Korinthe 1, dat het kruis van Christus een ergernis is voor de Jood en een dwaasheid voor de Griek. En *hier* hebben we het, geliefden. Hier, in ons eigen hart mensen, hebben we kennis te maken met die Jood en met die Griek. In onze dagen, och, dan zijn er zoveel gelukkige mensen. Kerken vol met gelukkige mensen. Het is verschrikkelijk om ernaar te moeten luisteren, want je zou er ziek van worden. Maar hoe weinig zielen zijn er die kunnen zeggen: *Gij hebt mij overreed: Gij zijt mij te sterk geworden.* Dat is wat anders, mensen. En om hier in ons leven te leren dat een mens als een vijand met God verzoend moet worden, en als een goddeloze gerechtvaardigd. Christus heeft onder die vijandschap en onder die eigengerechtigheid moeten leven en lijden. Want Hij heeft geen rust meer gehad, maar ellende en vermoeidheid. Eerst van de Joden, dan van de heidenen. Van zijn Eigen volk dat geweigerd heeft om Hem als de Zoon van God te erkennen en te weigeren om voor Sions Koning in het stof te bukken.

Christus is vermoeid geweest. Vermoeid geweest totdat Hij straks op Golgotha's kruisheuvel heeft uitgeroepen: *het is volbracht!* En dan staat er in de waarheid: *En Jezus met grote stem roepende, gaf den geest.* Met grote stem.

Toen was Hij Zijn vermoeidheid voor eeuwig kwijt. Toen heeft Hij als die grote Overwinnaar, zoals Paulus beschrijft in Kolossenzen 2 vers 15, getriomfeerd aan het kruis. Over al de machten en over al de krachten, over al de overheden over al de geweldhebbers van de hel en van de wereld. Hij heeft hen in het openbaar tentoongesteld. Daar is Hij niet meer vermoeid.

En straks, straks aan de morgen van de 3e dag, gaat Hij als Overwinnaar het graf uit om nooit meer vermoeid te zijn. Om straks van de Olijfberg naar de hemel te varen. Om straks te zitten aan de rechterhand van Zijn Vader. En om daar de verdiende zaligheid door Zijn Geest aan Zijn volk toe te passen. De zaligheid ligt vast in Christus. Die ligt vast voor de kerk in een Drie-enig God.

En mensen, nu zijn er voor een kind van God op de wereld nooit geen betere medicijnen tot versterking van hun hart, hun ziel en hun geloof, dan ziende op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus. Die voor de vreugde Hem voorgesteld, het kruis heeft gedragen en de schande veracht. En Die nu gezeten is aan de rechterhand der Majesteit Gods in de hoogste hemelen.

Daar hebt u de grondslag van mijn tekst, vanmiddag. Daar hebt u de grondslag.

En nu staat er van het graf: ***daar rusten de vermoeiden van kracht.***

(1) Gods volk wordt hier op de wereld afgetuigd. Hun krachten worden hier afgebroken. Wij hebben het gelezen vanmiddag uit Jesaja 40 waar het zo klaar en duidelijk verklaard wordt, *dat de Heere de moeden kracht geeft.* Dat Hij vermenigvuldigt de sterkte, dien die geen krachten heeft. De jongelingen zullen moede en mat worden en de jongen zullen gewisselijk vallen.

Dat wordt door Gods volk ook beleefd, mensen. Wanneer dat volk in de eerste liefde staat, dan zijn ze moedig als een jonge leeuw. Er is een tijd in hun leven dan schijnt het, - schijn hoor - dan schijnt het, dat ze van kracht tot kracht zullen voortgaan en zo voor God in Sion verschijnen. Als een van Gods geoefende volk tot hen zegt: *er zal nog wel eens een andere tijd komen;* dan kunnen ze het helemaal niet begrijpen. Dan denken ze werkelijk, het gaat zo met dat vuur en met die ijver op Sion aan. Ze werken met de Heere, ze gaan slapen met de Heere, ze doen alles met de Heere. Het is hun lust en hun vermaak om bezig te zijn in de dingen van Gods koninkrijk.

Ik las van de week nog van John Edwards toen hij preekte in Nieuw-Engeland en op de plaats kwam waar in zeer korte tijd 300 mensen tot God bekeerd waren. En hij stond op de preekstoel waar Whitefeld ook nog gestaan heeft. Hij stond als een leeuw daar te preken. En toen die man aan het eind van zijn leven kwam, ik denk dat hij nog maar 54 jaar was als hij stierf, toen schreef hij aan zijn vrienden, 'dat hij nu kon begrijpen dat als God hem zou verstoten dat de laagste plaats in de hel nog te hoog voor hem zou wezen.' Vanwege zijn diep verderf en vanwege de ellende en de lusteloosheid die zijn hart en leven vervuld had. Sommige dagen, zegt hij, dan ben ik zo dood en zo koud. Dat was niet elke dag zo. Maar die dagen waren er ook.

En vanzelf, we gaan niet als bekeerde mensen naar de hemel. Maar in onszelf als onbekeerde mensen. Als arme zondaars in onszelf. Steunend en leunend alleen op de vrije genade Gods in Christus. Dat is de weg die God met Zijn kerk houdt. *Uit genade, zegt de apostel, zijt gij zalig geworden, door het geloof en dat niet uit u. Het is Gods gave.* Dus van de mens zelf is er totaal niets bij. En zoals we al zo vaak gezegd hebben, geliefden, God zorgt ervoor dat we het hier zat worden op de wereld. Dat we het zat worden.

David zegt in Psalm 6, - ik zal er maar enkele dingen van noemen - hij zegt in Psalm 6. *Ik ben moede van mijn zuchten.*

En in Genesis 27 vers 26 zegt Rebecca tot Izak: *Ik heb verdriet aan mijn leven vanwege de dochteren Heths.* Vermoeid. Het woord verdriet wat hier staat, betekent ook eigenlijk vermoeid. Vermoeid van mijn leven vanwege de dochteren Heths. Ik zal het even proberen toe te lichten.

Vanzelf, Rebecca heeft geweten wat er in haar leven zou geopenbaard worden. Ik denk, er is eigenlijk op de wereld niet een mens geweest die zo kinderen heeft gedragen als Rebecca. Die mensen hebben elkaar biddende gevonden. Dat is wat, man en vrouw! Biddende elkaar gevonden. Dan zou je denken, dat zal wel een leven zijn vol hoop. Maar het is ook een leven geworden van teleurstellingen. 20 jaar, daar moet je eens overdenken; geen 2 of 3 jaar, maar 20 jaar heeft Izak in de tegenwoordigheid van zijn vrouw om een kind gebeden, om een zoon gebeden, 20 jaar. Je zou denken, daar is hij wel eens moedeloos onder geworden. Maar 20 jaar heeft hij het vol mogen houden, omdat God op weg was om hun een kind te geven. En nou komt die vrouw in een toestand dat ze niet aan haar man om advies gaat vragen; wat in het gewone natuurlijke leven, ook in zulk een weg het eerste zou wezen om te doen. Dat die vrouw met haar man gaat praten.

Maar dat doet Rebecca niet. Die gaat met God praten. En dan krijgt die vrouw een antwoord, *dat er twee volkeren zijn in uw buik en twee natiën.* Ja, wat staat er van die natiën? *Dat er twee natiën zich van elkaar zouden scheiden.* En voordat die kinderen op de wereld gekomen zijn, heeft Rebecca zo geleden, zo geleden, dat het een wonder voor dat schepsel geweest is, dat ze ooit die kinderen op de wereld gebracht heeft. Die het vatten kan, die vatte het. Ik ga er verder niet op in.

Maar voordat die kinderen op wereld waren is er al zo'n oorlog geweest. Een strijd op leven en dood. En die twee natiën zullen zich van elkaar scheiden. De verkiezing en de verwerping, de predestinatie, mensen. De grondslag van de Gereformeerde waarheid, de predestinatie. *Jacob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat.* En nu heeft Rebecca geweten toen er een zoon geboren werd, dat het een verworping was. Dat wist ze zeker. Maar toen Jakob het levenslicht aanschouwde heeft ze geweten dat het een voorwerp was van de eeuwige liefde Gods en van de eeuwige ontfermingen Gods. En zij heeft geweten mensen, dat er voor die Ezau nooit geen hoop was. Nooit. Dat is de soevereiniteit Gods.

En nu gaat Ezau zijn eigen weg op de wereld. Hij gaat vreemde vrouwen trouwen. Dochteren van de kinderen van Heth, de vijanden van de kerk. En Rebekka heeft er verdriet van gehad, hoor. Ja, verdriet en vermoeid eronder.

Want mensen, we moeten genade krijgen om onder de soevereiniteit Gods in ons leven te leren bukken, tegenin ons eigen vlees, ons eigen bloed. En nu weet een mens vanzelf niet of hij een verworping is voordat hij in de hel is. Dan weet je zeker dat je verworpen bent, als je in de hel ligt. Zolang als een mens nog leeft dan is de deur van genade nog open. Dan kan God nog een wonder doen. Dat heeft God zo menigmaal gedaan. En dat zal Hij blijven doen tot het einde toe. Ja, tot het einde toe. *Wat onmogelijk is bij de mensen, dat is mogelijk bij God.*

Verdriet van de kinderen Heths. Vermoeid. Wat had die vrouw het graag anders gewild. Wat heeft die vrouw het anders begeerd! Maar weet je wat het is, mensen? We gaan daar niet verder opin want de tijd gaat door, maar de grootste vermoeidheid hier in ons leven is, dat een mens niet bij God en dat hij niet onder God kan komen. Dat is de grootste vermoeidheid. Want als hij onder God mag komen dan heeft hij niets meer te zeggen. Dan is hij handelbaar.

*Doch gij mijn ziel, het ga zo 't wil
Stel u gerust, zwijg Gode stil.
Ik wacht op Hem, Zijn hulp zal blijken.*

(2) *Daar rusten de vermoeiden van kracht.*

Ik ga nog een stapje verder. Er staat in Jeremia 4 vers 31, *vermoeid van de doodslagers*. En als je nu genade mag hebben mensen, dan wordt je je leven lang doodgeslagen. En toch blijf je leven. Maar als je genade mag hebben, dan wordt je wat keer doodgeslagen. Psalm 44: *Want om Uwentwil worden wij den ganse dag gedood; we zijn geacht als schapen ter slachting*. De ganse dag, zegt David in Psalm 56, *de ganse dag zoeken ze mij op te slokken*.

Salomo zegt, dat zelfs 's nachts zijn hart geen rust kon vinden. Misschien zijn hier wel enkele zielen vanmiddag, waar ze vannacht tegen gezegd hebben, waar ze vanmorgen nog tegen gezegd hebben, maar ze vanmiddag nog tegen gezegd hebben: *'Je hebt geen heil bij God! Je hebt geen heil bij God. Je gaat met gezin en al naar die kerk, maar je kunt net zo goed thuisblijven. Want bij God is het voor jou toch afgedaan. Je kunt toch niet meer bekeerd worden. Je krijgt toch geen genade.'*

Ja, als we genade hebben dan worden we gedurig met pijlen doorstoken. Het kan wezen, mensen, dat we een kind van God horen praten - en als die er nog zijn moet je proberen om erbij te kruipen, want het getal wordt almaar kleiner - dat ze dat volk horen praten over de wegen Gods en dat ze in zichzelf denken: ja, zoals het bij die man gebeurd is en begonnen is, daar ben ik ook geen vreemdeling van.

Ja, ik heb als jongen wel eens in een keuken gezeten in een huis waar er van Gods volk kwamen - die nu allemaal al weg zijn en voor de troon zijn - zo moedeloos, zo vermoeid. Ze zeiden vanbinnen: *je kan toch nooit bekeerd worden; nooit bekeerd worden*. En dat er een vrouw ging praten met zo'n opening en met zo'n ruimte; en dat het was alsof ik wakker werd. Dat ik zei: *Heere, ik geloof dat het bij die vrouw waar is*. Dat geloof ik. Bij mij is het ook zo. Net als bij die vrouw. En dat ik bemoedigd die plaats verliet, 's avonds laat. En ik ging slapen, ik zou zeggen met een vrede in mijn hart. Want ik had daar wat gehoord dat stemde overeen. Maar midden in de nacht toen ik wakker werd, zeiden ze: *het is bij jou toch anders dan bij die vrouw*. Toen stond ik er weer buiten.

(3) *Daar rusten de vermoeiden van kracht.*

Het kan onder de waarheid zijn, mensen, dat je zou denken, ik wou dat die man lang bleef preken. Van de week zei een vrouw tegen me toen we naar de kerk gingen: *'Je bent veel te vlug opgehouden. Je had door moeten blijven preken.'*

Ja, maar er is wel voor alles een tijd. We zijn aan tijd gebonden. Maar dan kan het zijn wanneer de snaren aangeraakt worden, dan wordt je niet vermoeid en dan vergeet je het niet. Dan zouden we er onder willen blijven zitten. Maar och, je bent de kerk nog niet uit soms en het is weer allemaal over; en het ligt door elkaar. En je komt thuis; ja, de een begint hier over en de ander begint daarover en de vogels pikken alles weer weg. En dan ben je nog veel ellendiger dan tevoren. En het einde is dan nog, mensen, een huichelaar. Een huichelaar?

Ja. Tenzij de Heere naar Jesaja 50 met de moede een woord ter rechtertijd gaat spreken. En dat de waarheid door de kracht van God de Heilige Geest in de ziel wordt toegepast en bevestigd. En dan staat er in Jesaja 40: *Hij geeft de moeden kracht*. En in Psalm 68: *Gij hebt Uw erfenis gesterkt, wanneer ze moede en mat is geworden*. Maar het is hier afwisselend. En het zal hier af blijven wisselen. Dat gaat door zolang we hier op de wereld leven. Totdat God bevestigd aan Zijn volk: *en daar rusten de*

vermoeiden van kracht. Zoals we dat in het begin van deze middag gehoord hebben van Christus in de volvoering van Zijn borgtochtelijke bediening. Waarvan we samen nog even zingen uit het 5e vers van Psalm 16.

*Daarom heeft zich mijn kwijnend hart verblijd;
Mijn tong, mijn eer, zingt Godgewijde tonen.
Ook zal mijn vlees, thans afgesloofd ten spijt
Des vijands, in den grafkuil zeker wonen.
Gij zult mijn ziel niet in de hel vergeten.
Uw Heil'ge zal van geen verderving weten.*

(4) *Daar rusten de vermoeiden van kracht.*

Geliefden, dat zal pas zijn wanneer Gods volk in het graf wordt neergelaten. Voor hun lichaam en voor hun ziel. Maar vanzelf, volkomen in de Dag der dagen, wanneer ziel en lichaam verenigd zijn voor de Troon van God en voor het Lam. *Daar rusten de vermoeiden van kracht.* Dat is nu de toekomst van Gods kinderen.

Er zijn hier op de wereld zoveel omstandigheden en zoveel zaken wat ze vermoeid doet zijn. Wat ze terneer drukt. Er zijn zoveel zorgen, persoonlijk, huiselijk, voor de ziel, voor de kerk, voor land en volk, voor de tijd, en voor de eeuwigheid. Er is geen einde aan mensen, geen einde. *Maar er blijft een rust over voor het volk van God.*

En als we hier nu geleerd hebben, mensen, *rust noch vrede wordt gevonden, vanwege mijn zonden*, dan zal die ziel op Gods tijd rust vinden in dat gezegende Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt.

Hier in dit leven geliefden, zijn er veel raadsels die nooit opgelost worden. Er zijn veel zaken die hier nooit tot licht gebracht worden. Er zijn zoveel bezwaren en moeiten daar ze mee het graf ingaan. Maar daar rusten de vermoeiden van kracht. Straks in de eeuwigheid geeft God licht over al de wegen. En dan zal het zijn wat Lodensteyn zei:

*Mijn weg was een cirkel van louter genade,
Slaat zalig in het midden, Gods heerlijkheid gade.*

Heb je nog geen zin in dat leven, mensen? Kun je nog met de wereld mee? Heb je nog vermaak in het een en het ander? Dan ben je diep te beklagen. Ja, diep te beklagen. Maar als je het hier zat wordt op de wereld, als je het zat wordt vanwege de zonde en als je het zat wordt vanwege jezelf en het zat wordt vanwege al de onreinheid van je hart en leven en onverenigdheid met Gods wegen en met Gods handelingen. En dat we van onszelf nooit kunnen bukken en het nooit over kunnen geven. En dat het vlees, waarvan de apostel zegt in Romeinen 8, *dat het vlees zich der wet Gods niet onderwerpt.* En ook niet onderwerpen kan. En ook niet onderwerpen zal.

Och, wat zal het voor een kind van God wezen, als straks al dat vechten tegen God en met God eens een einde zal nemen! Als een mens voor eeuwig de wapens neer mag leggen. En als hij daar gebracht mag worden waar hij eeuwig verenigd is met God. Eeuwig met God verenigd. Maar ook waar hij eeuwig van de wegen Gods zal zingen.

*Dan zingen zij in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's Heeren wegen.*

En als je nu zo oud zou worden als Methusalem, dan ben je ongelukkig, hoor. Dan ben je ongelukkig. Maar als je met Simeon kunt zeggen: *Nu laat Gij Heer' Uw dienstknecht gaan in vrede, naar Uw woord. Want mijn ogen hebben Uw Zaligheid gezien.* Dan ben je pas gelukkig, mensen. *Daar rusten de vermoeiden van kracht.*

Een van Gods ontslapen knechten zei op zijn sterfbed een keer: ‘Wat zal dat wezen als straks het graf opengaat. Hij zei, ik denk, dan zal het wezen als met een persoon die een kostelijke nachtrust gehad heeft en die verfrist ontwaakt. En die nieuwe krachten heeft ontvangen om dan nooit meer vermoeid te wezen.’ Want in de hemel kennen ze geen vermoeidheid. O nee. In de hemel zal geen nacht meer zijn om te rusten, maar daar zullen ze eeuwig God groot maken.

En mensen als dat nu de begeerte van je hart geworden is, als daar nu het leven van je leven geworden is, als dat nu het heimwee van je ziel geworden is, in waarheid, dan zal het ook straks zijn aan de andere zijde van de oceaan: *daar, daar rusten de vermoeiden van kracht*. Daar zullen ze God eeuwig de eer geven.

Als we dat nog missen geliefden, o, dat onze ogen nog geopend mochten worden. Dat het gemis nog ontdekt mocht worden. Dat we nog onrustig mochten worden. En geen rust voor het hol van onze voet vinden, totdat we rust in God zullen vinden. Totdat we de hand des geloofs mogen leggen op dat Lam Gods en op het volbracht Borgwerk van de Heere Jezus Christus. Want daar alleen wordt de rust geschonken en het vette van Gods huis gesmaakt.

De Heere mocht het nog heiligen. We zijn nog in de welaangename tijd, in de dag der zaligheid. De bazuin van het Evangelie wordt nog geblazen. De Heere heeft nog geen lust in uw dood, noch in uw verderf, maar wel in uw leven en in uw zaligheid. Och, dat we onder die God leerden bukken en met smeking en geweent nog bedeed mochten worden. Dat we deze plaats vanmiddag verlaten mochten met de noodkreet van de tollenaar in Lukas 18: *O God, wees mij zondaar genadig*. Amen.

Dankgebed

Heere, Ge mocht de Naprediker zijn van het enkele woord wat we in dit middaguur nog spreken mochten. Wil het nog bedauwen met de bedauwing van Uw lieve Geest en Uw Goddelijke genade. Dat het vruchtbaar mocht zijn tot verkwikking van Uw uitverkoren volk. Maar ook tot de bekering van onbekeerde. Laat uw woord ingang vinden en dat we onszelf niet bedriegen zullen met een valse rust. Maar dat we opgeschrikt en opgewekt mochten worden om die rust te zoeken, die alleen in God is. Die rust des geloofs.

Breng in de avond ons nogmaals samen, als het met Uw lieve raad mag bestaan. Zie in gunst van Boven op ons neer. En zegen ons met de rijkdom van Uw genade. Ook in al de zorgen van het moeitevolle leven, in de gezinnen. Vervul het nog uit louter genade. Om Christus' wil. Amen.

Psalm 120 het 3^e vers.

*Wee mij, die rust en hulp moet derven,
In Mesech als een vreemd'ling moet zwerven,
En steeds in Kedars tenten wonen,
Bij mensen, die mij bitter honen. Enz.*

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods,
en de gemeenschap des Heiligen Geestes, zij met u allen. Amen.*

2. Ik heb lief

Uitgesproken in Grand-Rapids

Zingen Psalm 116: 1 en 2
 Lezen 1 Johannes 4
 Zingen Psalm 119: 49 en 52
 Psalm 42: 3
 Psalm 36: 2.

Vangen wij onze godsdiensttoefening aan door met elkander te zingen Psalm 116 en daarvan het 1^e en het 2^e vers.

Wat wij uit Gods heilig en dierbaar woord u wensen voor te lezen, dat kunt u opgetekend vinden in de eerste zendbrief van de apostel Johannes en daarvan het 4^e kapittel.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, het is voor de tweede maal op deze heiligen rust- en sabbatdag dat we nog verwaardigd worden om nog op te gaan naar de plaats der samenkomst. Dat we ons nog andermaal stellen mogen onder de verkondiging van die blijde boodschap. Onbegrijpelijk, onbevattelijk en ondoorgrondelijk. Te hoog en te diep om te bekennen de liefde van Christus die de kennis te boven gaat. Dat God van eeuwigheid bewogen is in Zichzelven, in de Zoon van Zijn eeuwige liefde, en een weg gebaad en een pad ontsloten heeft, dat diep ellendige, rampzalige, schuldige, verdoemelijke in Zichzelven, met behoud en verheerlijking van de eeuwige deugden Gods, dat er nog een weg in Christus ontsloten is om nog teruggebracht te worden in de gemeenschap met God. Door de Vader uitgedacht, door de Zoon bewerkt en door de Heilige Geest uitgewerkt.

Ge mocht in deze middag als Uw woord nog zegenen als er gelezen zal worden van een van Uw ontslapen knechten, die al zolang juicht voor de troon van God en het Lam en alle strijd en moeite, alle strijd en druk, voor eeuwig te boven is. En ook wij worden nog verwaardigd op deze middag om nog een ogenblik Uw woord te ontvouwen naar de zin en de mening van Uw Heilige Geest en naar het hart van Jeruzalem. Dat de waarheid nog geopend mag worden. Dat we nog woorden en zaken mochten krijgen. Want van onszelf weten we niet uit- noch in te gaan. Maar och, 'Gij zijt zo getrouw als sterk. Wat Gij eenmaal gesproken hebt zult Gij volvoeren vrij, o Heer genadig.'

En dat wij in deze middag het geruis van Uw voetstappen nog mochten gewaar worden in de bediening van Uw eeuwig getuigenis. We zijn niet waardig dat Ge onder

ons dak zoudt inkomen. U kunt ons rechtvaardig voorbijgaan en ons voor eeuwig verstoten en wegstoten en afstoten. Och, maar als het met Uw raad nog bestaan kan, Ge mocht ons nog willen gedenken. Met kinderen, met kleinkinderen, in alle weg en pad, op weg en reis naar de eeuwigheid. In de veelheid der onderdanen ligt toch des Konings heerlijkheid.

Laat de bediening ook nog in deze middag niet tevergeefs zijn. Maar dat Ge nog mocht komen, springende op de bergen en huppelende op de heuvelen. Dat er nog wat gebeuren mocht dat de eeuwigheid zal verduren. Och, het is alles zo ver weg. En wij zijn van het heilspoor afgegaan. Ja wij en onze vaders tevens. Kom nog terug tot Sion met ontfermingen en wil de wonderen van Uw almacht en vrijmachtig nog verheerlijken, opdat Uw woord nog tot een zegening en tot een winst moge zijn voor velen. Dat voor een doorn nog een dennenboom, voor een distel nog een mirtenboom mag opgaan en dat het den Heere zijn moge tot een Naam en tot een eeuwig teken dat niet uitgeroeid zal worden.

Dat Uw volk opgebouwd mogen worden in het allerheiligst geloof. Dat de valse gronden ontdekt en moedeloze nog bemoedigd en troosteloze nog getroost worden. Ze kunnen het zelf niet nemen en grijpen. Maar wij moeten gegrepen worden om nog is recht te mogen grijpen.

Gedenk aan de nood Uwer ellendigen in dit Mesech. Waar hun leven zo alleen is in de tijden die wij beleven, onder de wolken van verlaten en verberging.

Wat met ons niet vergaderen kan, bezoek het nog en troost hen. Er zijn er bij die hebben er geen bewustheid meer van. Die weten geen onderscheid meer tussen hun rechter- en hun linkerhand. Maar anderen die nog wel kennis hebben en in de verschillende plaatsen verpleegd worden en naar het einde van hun leven spoeden, och we dragen ze op aan Uw troon. Gedenk nog des ontfermens.

Ook die weduwe die bij vernieuwing weer in het ziekenhuis werd opgenomen op intensive care ligt, och gedenk nog des ontfermens uit louter genade. Uitwendig en inwendig, ook met haar zuster die met rasse schreden achteruit gaat. En voor wie het straks ook eeuwigheid zal worden. Dat ze toch niet onverzoend mocht sterven, maar verzoend met God door het bloed des eeuwigen Testaments worde. En wil gedenken naar de rijkdom Uwer ontfermingen.

Ook die zoon die geopereerd is; de familie die in rouw gedompeld zijn; U kent al de noden en al de behoeften.

Wat nog met ons samen mag komen in dezen dag, na zoveel weken ervan verstoken geweest te zijn, geeft een hart om U te vrezen, om U te erkennen en zie nog vanuit de hemel in ontferming op ons neer. Gedenk aan alle weduwen en wezen en weduwnaars.

Ook in een andere gemeente, een moeder die weduwe geworden is, - de man heeft de kerk nog gediend enkele jaren - maar nu is ook zij weggenomen uit dit leven. Wat van God is dat zal juichen tot Uw eer.

Gedenk land en volk en overheden in het diep verval. Verneder ons onder Uwe krachtige handen. Breng ons nog terecht tot Uw woord en getuigenis.

En wat in het buitenland en binnenland arbeidt voor degenen die van Uw woord zijn vervreemd en verstoken, wil die arbeid nog zegenen. Uw knechten overal nog sterken. Vermeerder het getal en geeft ook ons in deze middag de voorlichting en toelichting van Uw Goddelijke Geest. En wil in het lezen en in het voorgaan sterken. Beschaam onze hoop niet. Wees ons in Christus nog gedachtig in spreken en in horen. Doe verzoening over al onze misdaden en reinig en heilig ons door Uw bloed en Geest. Om Christus' wil. Amen.

We zingen van de 119de Psalm en daarvan het 49e en het 52e vers.

Geliefden.

We wensen vanmiddag bij vernieuwing een enkel woord te spreken over de waarheid die we vanmorgen reeds behandeld hebben. Die tekst is uit Spreuken 8 het 17e vers, waar Gods woord aldus luidt:

Ik heb lief, die Mij liefhebben. Tot dusver.

Wij hebben hier ***een getuigenis van Christus' alles overtreffende liefde tot Zijn liefhebbend volk.***

En we hebben vanmorgen al vernomen dat ook in die tekst de liefde van Christus op de voorgrond staat. Wij hebben u dat ook voorgelezen vanmiddag uit 1 Johannes 4 vers 19 waar hij zegt: *Wij hebben God lief, omdat Hij ons eerst liefgehad heeft.* En er staat ook in datzelfde kapittel, *dat de liefde uit God is.*

In het paradijs in de staat der rechtheid hebben we God liefgehad op een volmaakte wijze. Maar in onze diepe val in Adam hebben we alles verwoest. Van het beeld Gods in engere zin, kennis, gerechtigheid en heiligheid is geen zweem meer overgebleven. Niets meer. Wel het beeld Gods in ruimere zin. Daar hebben onze vaders van gezegd in het 14e artikel van onze Geloofsbelijdenis, dat er nog kleine vonkskens zijn overgebleven die genoegzaam zijn om de mens alle onschuld te benemen. Dat is, dat hij *mens* gebleven is. We zijn in het paradijs geen duivel geworden en we zijn geen beest geworden, maar we zijn nog mens gebleven. Maar ongenoegzaam. Maar wel genoegzaam om alle onschuld te benemen.

Dat wil dus zeggen, dat wanneer een mens onbekeerd zal sterven, dat hij op duizend vragen niet een woord kan antwoorden. Dat hij voor eeuwig zal verstommen. Maar dat betekent ook hier in de tijd, dat een mens ten opzichte van zijn zaligheid, niets meer toe kan brengen. Want het is eigenlijk, als je het goed beschouwd, mensen, het is een eeuwig afwijken van God. Dat geeft de zonde teweeggebracht. En het is, zoals je leest in de Waarheid van die verloren zoon in Lukas 15, dat hij weggereisd is naar een vergelegen land. En die reis gaat almaar verder. Almaar verder van God. En de grote massa in de wereld en in de kerk, in de zichtbare kerk, die gaan met een gesloten consciëntie en met een verharde consciëntie naar de eeuwigheid. Daarom, *gedenk aan uw schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen en de jaren naderen van dewelke ge zeggen zult: ik heb geen lust in dezelve.*

Dus gemeente, het gaat almaar verder en almaar verder van God af. Almaar verder. Jaren geleden ontmoette ik in de gemeente eens een man, die juist die dag zijn verjaardag had. Hij was achter in de 30 denk ik. Altijd onder ons geleefd en nog, nog leeft hij onder de waarheid. Ik zei tegen die man: 'Ben je blij dat je nog verjaart?'

Hij zeide: 'Ik weet het niet, ik weet het niet. Ik weet niet wat ik ervan zeggen moet. Want als ik blijf zoals ik ben, dan zal elk jaar tegen mij getuigen. Dus ik weet niet wat ik zeggen moet.'

En werkelijk ik dacht, en zei tegen die man: *ja, dat geloof ik.* Ik geloof het. En natuurlijk, een mens kan niet, maar wat veel erger is, dat is, dat hij niet wil. Zijn onwil is veel erger dan zijn onmacht. Kan God er geen baas over? Ja zeker, mensen, o ja. Datheen zingt in psalm 68:

*Het is God die in stukken breekt,
Den kop; ja in den grond versteekt,
't Getal al uwer vijanden.*

Maar met een mens wordt het almaar erger. Ja, almaar erger. Almaar verder van God af. En dan zal het voor degenen die onder de Waarheid geleefd hebben, dan zal het Tyrus en Sidon, Sodom en Gomorra verdragelijker zijn in de dag des oordeels. Ja.

Bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons van het aangezicht des Heeren, van Hem die op de troon zit, en het Lam.

Ik zou vanmiddag bij het begin van deze predikatie willen zeggen: *O God, ontferm U over ons. Ontfermt U over de gemeente.* O, dat er nog eens een mens neergeveld werd. Dat er nog eens een mens in het hart geraakte mocht worden. Dat er nog eens een mens tot God bekeerd mocht worden. En uit de diepten van ellenden, uit die bodemloze put waar we in allemaal liggen. O, dat hij nog tot God leerde schreeuwen. En dat hij nog tot God leerde vluchten en zuchten. Want zolang hij leeft kan het nog. Dan kan het nog, mensen. Het kan nog. De Heere staat nog te kloppen aan de deur van een mensenhart: *doe Mij open, doe Mij open! Waarom zoudt gij sterven, gij huis van Israel?*

En nu is een mens in de diepe val een vijand van God geworden. Hij haat God en hij haat zijn naasten. Het is niet zoals die vuile remonstranten zeggen. Want het is toch verschrikkelijk wat die mensen zeggen met zo'n godsdienst; het is verschrikkelijk. Zij hebben van het woord *haten* gemaakt: minder liefhebben; minder liefhebben. Maar zo is het niet, hoor. Nee. Een mens haat God met een dodelijke haat.

Maar nu staat er in de tekst: ***Ik heb lief, die Mij liefhebben.***

En nu, de liefde is uit God, mijn hoorders. En nu is God van eeuwigheid in Zichzelf bewogen in de Zoon van Zijn eeuwig welbehagen. Hij heeft een weg gebaad, een weg ontsloten. En dan lees je bij de profeet Jesaja in het 43e kapittel: *Ik wil en zij zullen! Ik wil en zij zullen.* En dat is niet anders dan de vervulling van het eeuwig welbehagen Gods. Want dat welbehagen zal door de hand van Christus gelukkig voortgaan. De Vader heeft lief, de Zoon heeft lief en de Heilige Geest heeft lief. Een Drie-enig God. En we hebben vanmorgen reeds opgemerkt, dat de Zoon van Gods eeuwige liefde, alvermogen is. Die staat boven alles. Die spreekt maar en het is er en Die gebiedt en het staat er. En Hij is nu voor zondaren gestorven. En door Zijn dood, door de dood des Zoons, worden vijanden met God verzoend. En goddelozen worden gerechtvaardigd.

Ik heb lief. Die grote Ik. En tot de volle invoering van dat welbehagen heeft de Zoon troon en kroon verlaten. Hij is op deze vervloekte wereld gekomen. Hij heeft ons vlees en bloed aangenomen uit de maagd Maria, om in ons vlees, in onze menselijke natuur te leven, te lijden, te strijden, te sterven, begraven te worden, op te staan, opgevaren ten hemel en gezeten aan de rechterhand des Vaders. Opdat Hij Zich openbaren zal als de Verwerper van de zaligheid en als de Toepasser van de zaligheid.

En nu ligt het niet meer in het niet willen en wél willen van een mens. Nee, mensen. De remonstranten hebben gezegd, voorgezien geloof en goede werken, dat zijn de condities. Nee, nee. No! Dat zijn allemaal leugens. Er bestaat niets van.

Ik heb lief. En nu zou ik vanmiddag, ... want het is een terrein mensen, dat is zo groot en zo uitgebreid, dat er geen einde aan is. Er is geen einde van.

We hebben gedacht, vanmiddag maar ***één enkel punt te gaan noemen, waarin het nu openbaar wordt,*** - de waarheid die we voorgelezen hebben - ***Ik heb lief, in het leven van al Gods gunstgenoten.***

Ten eerste, de Heere kent degenen die de Zijnen zijn. Hij kent ze van eeuwigheid.

- De Vader heeft die kerk in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid aan Zijn Zoon bij wijze van testament vermaakt. *Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel en de einden der aarde tot Uw bezitting.* En die kerk is in de eeuwigheid - daar heb je het - door de Zoon aanvaard. Gelukkig hé? Gelukkig.

- En de Zoon heeft Zichzelf verbonden om Zijn bloed voor die kerk te geven. Om Zijn leven voor die kerk te geven. Paulus zegt in Galaten 1 vers 4: *Die Zichzelven gegeven heeft voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige, boze wereld, naar de wil Gods des Vaders.* En Petrus heeft geschreven in zijn 1^e zendbrief, vers 18 en 19: *Wetende, dat gij niet verlost zijt door vergankelijke dingen, zilver of goud, maar door het dierbaar bloed van het Lam Gods.* Dat is de prijs die voor dat volk betaald is. En Paulus zegt in 1 Korinthe 6: *Want gij zijt duur gekocht; zo verheerlijkt dan God in uw ziel en lichaam, welke beide Godes zijn.*
- En de Heilige Geest, heeft Zich in de eeuwigheid verbonden om dat volbrachte werk van de Middelaar toe te passen in de harten van die uitverkorenen. En dat alles, geliefden, tot Gods eer en tot Gods heerlijkheid. Dat is de zaligheid van de kerk en staat bij hen boven alles. Niet dat ze naar de hemel gaan en niet dat ik behouden zal worden, maar dat God eeuwig aan Zijn eer zou komen. Dat is de hoofdzaak van alles.

Maar nu ten tweede, Ik heb lief. Waar gaat nu die Christus, de Zoon van God, dat openbaar maken dat Hij ze liefheeft?

(1) *Ik heb lief.* Er is van eeuwigheid al een scheiding gemaakt, mensen. Dat doen wij niet; dat hebben wij ook niet te doen; maar dat heeft God gedaan. En Hij doet dat ook in de tijd van Zijn eeuwig welbehagen in de harten en in het leven van Zijn volk. De rust en de lust in de zonde wordt voor dat volk weggenomen. Ze krijgen God lief te hebben boven alles en hun naasten als zichzelf. Ze gaan zichzelf haten in deze wereld. Dat zij nu allemaal mensen, - ik hoop dat je dat allemaal verstaan mag, - ik weet niet of het een Zeeuws woord is, of een Hollands woord, maar in Zeeland zeggen we: *een hekel aan jezelf hebben.* Een afkeer van jezelf te hebben. Een afkeer. En dan komt er een scheiding.

Er komt een scheiding: wat vreemd was wordt eigen en wat eigen was wordt vreemd. De bloedband blijft wel liggen, die bloedbetrekking, maar daarbij ... nee, verder gaat alles opzij.

Want wat de kerk betreft, de ware Kerk Gods, daar wordt van gezongen door Groenewegen:

*Wij zijn kinderen van één Vader
En van hetzelfde huisgezin.
Wij bestaan elkander nader,
Dan de band van d' aardse min.*

Ledeboer zat 14 maanden in de gevangenis omdat hij de boete niet betalen wilde. Want hij mocht voor niet meer dan 19 mensen preken; en dan wilde hij die boete niet betalen ook. Dat was ongeveer dertigduizend gulden; en hij had het kunnen betalen, maar hij weigerde het. Hij zei: dan ga ik maar zitten. En dat gevangenhuis dat is zijn paleis geworden.

Toen de cipier kwam en zei, dat zijn tijd om was en dat hij weg mocht naar huis, zei hij: dat valt mij tegen. Want hij zei: *ik smaak hier hemels banket.* Ja, hemels banket.

Ze hadden hem toestemming gegeven dat zijn familie hem bezoeken mocht. Hij had nog een paar broers en zusters die mochten hem bezoeken. Maar er kwamen zoveel bezoekers, dat die cipier zei: 'Zijn dat allemaal familie van je? Dat kan haast niet. Hij zei, dan zou ze wel zoveel vrouwen moeten hebben als Salomo had; en ook zoveel kinderen. Hij zei: dat zullen we toch eens een beetje onderzoeken.'

Want ze zeiden allemaal: *wij zijn familie van hem.*

Daar heb je die geestelijke band, mensen, hé? Ja, de vijanden hoopten dat hij dood ging. Die hoopten dat hij sterven zou. Die hoopten dat hij nooit terugkwam. Want de vijandschap was zo groot tegenover die man. Ze konden hem niet uitstaan. Natuurlijk, hij was familie van Paulus. En als je familie van Paulus bent, mensen, dan ben je voor de wereld en de godsdienst een pest. Als je familie van Paulus bent, hoor. Dat zeg ik niet vanmiddag, nee, maar dat zegt de Waarheid.

(2) Wat zegt de Waarheid nog meer? 'Niemand vraag naar hen.' *Het zijn verachte fakkels*, zegt Job, *in de ogen van degenen die gerust zijn*. Want in de grond van de zaak, dan kunnen ze je niet uitstaan vanwege het leven dat God heeft gegeven.

Jacob wilde bij zijn broeder Ezau niet leven. Ezau zei in Genesis 33: 'We zijn met twee broers samen en het zou gezelliger wezen als we de rest van ons leven maar bij elkander gingen wonen; kort bij elkaar.'

Maar Jacobs zei: 'Nee man, dat zullen we toch maar niet doen.' Hij kon wel uitrekenen dat dit mis zou lopen. Dat zou verkeerd gaan. Omdat God een scheiding had gemaakt. Ja.

En als je nou eens denkt aan David. Er staat in de Waarheid van die dochter van Saul, Michal, die David tot vrouw heeft gekregen; toen de ark opgevoerd werd naar Jeruzalem uit het huis van Ebed-Edom, toen was er een grote blijdschap in het hart van David. En hij heeft al die mensen een stuk vlees gegeven en een fles wijn vanwege de blijdschap die zijn hart vervulde. En ze waren zo blij met de ark in hun zichtbare tegenwoordigheid. Ze zijn nog gaan dansen ook. Ja, ze zijn nog gaan dansen. En Michal keek uit het venster. - Ja, was ze maar naar bed gegaan. Had ze maar een paar slaaptabletjes ingenomen. - Maar die heeft het af staan kijken door het venster. En toen heeft ze haar man veracht; ja David veracht.

Maar hij kon het allemaal hebben. O ja. Hij is heel niet boos geworden, hoor. En hij zei: *Met deze dienstmaagden waarvan gij zeide, met dezelve zal ik verheerlijkt worden*. Ja.

(3) En weet je wat nu de Heere van dat volk zegt? *Mijn lust is aan haar*. Hoe kan dat nu? Hoe kan dat? Het is een volk die zichzelf van de ene dag in de andere maar aanklagen voor God en die zichzelf maar veroordelen. Het zijn mensen die met een strop om hun hals over de wereld gaan. Het zijn mensen die met de hoofdman over honderd in Mattheus 8, betuigen: *Heere, ik ben niet waardig dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen*. En natuurlijk het is ook waar:

De Heere weet wat van Zijn maaksel zij te wachten,

Hoe zwak van moed en hoe klein wij zijn van krachten.

En dat ze stof van jongsaf aan zijn geweest.

De Heere weet het, dat ze tot hinken en tot zinken ieder ogenblik gereed zijn. En toch: *Mijn lust is aan haar!* De Heere bemint dat volk.

(4) *Ik heb lief*, zegt Hij. Ik heb lief. En dat volk ondervindt het ook in hun leven. Want de Heere komt gedurig bij dat volk terug. Die onderhoudt dat volk. Hij geeft een toegang tot de troon van Zijn genade. In Psalm 135 staat:

En aan hen, schoon diep in schuld,

Met berouw gedenken zult.

Een God die ze nooit afstoot en wegstoot en verstoot; maar die ze omhelst met liefde handen. Ja, een God die ze kust met de kussingen van Zijn mond. Een God die nooit verwijt. Nee.

We hebben van de week in het Westen nog ergens op een preekstoel dat ook genoemd, over Maria Magdalena. Ja, je weet waar die vrouw vandaan kwam en wat haar leven was en geweest is. En nu bij de opstanding van Christus heeft Hij alleen maar de naam Maria genoemd. Magdalena heeft hij er niet bij genoemd. Want met eerbied uitgedrukt, als Christus dat gedaan had, dan had Hij haar nog herinnerd aan het leven dat achter haar lag. Dan was die vrouw nog bedroefd geworden. Want de zonde is een smart en de zonde doet pijn. De zonde werkt een last. *Hij doet mij erven de misdracht mijner jonkheid.* Maar de Heere Jezus heeft dat niet gedaan. O no. Nee, dat doet Hij niet.

(5) *Ik heb lief*, staat er in deze tekst. En daarom, de Heere Jezus gaat met de tederste genegenheden naar dat volk uit, in het verdriet in hun leven.

Jacob in zijn oude dag, o wat heeft die oude man toch een verdriet gehad, hé. Wat een verdriet en wat een klappen heeft die man gehad met zijn kinderen. We gaan dat allemaal niet noemen vanmiddag. Want het is maar een enkel woord dat zou ons te ver voeren. Maar je weet het allemaal. Je bent van kinds af erin opgevoed.

Jozef is niet meer. Zie je Jacob in de gevangenis? En nu Benjamin ook nog meenemen? Zie je hem in een hoek zitten? Waar ze nooit meer uitkomen in hun leven. Nooit meer vanwege die ene trip die ze gemaakt hebben om de dochteren van het land te bezien. En waardoor ze zichzelf in zo'n ellende gebracht hebben. Ja.

En dat die lieve man *zelf* nu nooit onder God zal kunnen bukken. Hij heeft jaren met Rachel op zijn schouders gelopen. Ja, met Rachel. Zelfs in Genesis 48 gaat hij haar naam nog noemen als een bewijs dat hij haar nog nooit kwijt geworden was. Tegenwoordig zijn er zoveel bekeerde mensen die allemaal niets kwijtraken. En ook als God niets overneemt, dan huppelen ze weer voort.

En nu zeg ik niet dat het allemaal dezelfde gang moet gaan, mensen. Nee, maar toch wel eens een stukje ervan, hoor. Toch wel eens een stukje, het gaat zomaar niet. Nee, het gaat niet zo. En dan zou je zeggen: 'Heere, dat die man nu toch tot het einde van zijn leven gedrukt en verdrukt over de wereld moet zwerven?'

Omdat hij maar niet kan bukken onder God. Want Jozef is ook nog teruggekomen. Ja, die heeft hij wel ontmoet en die kinderen ook nog ontmoet. Maar die Rachel, hé. Die Rachel, daar hing hij maar steeds aan vast terwijl haar lichaam al lang verteerd was, op de weg naar Efratha.

Maar als hij op zijn sterfbed ligt, - misschien maar een uurtje voordat hij sterft - dan beveelt hij om begraven te worden bij Lea. De oudere mensen in ons midden herinneren zich dat nog wel dat we in de Avenue Street daarover geprekeet hebben. Dat was, toen we nog maar kort hier waren, over *dat hoogtepunt in Jakobs leven*. De belijdenis van Israëls geloof: *daar heb ik Lea begraven*. Toen heeft God hem weggenomen.

En ik ga nog even naar het Nieuwe Testament. Ik hoef u niet lang op te houden vanmiddag. We gaan naar het Nieuwe Testament. De Heere Jezus in Zijn leven is gehaat van alle kanten vanwege Zijn leer; vanwege Zijn prediking gehaat. Ze konden Hem wel dood kijken, zo groot was de vijandschap. Want och, de Heere Jezus was zo getrouw. Hij was de trouwste predikant die ooit in de wereld geweest is.

Nicodémus komt 's nachts naar Hem toe om met Hem te spreken. Die gaat de nachtrust er aan opofferen.

Je zou toch wel zeggen: vriendelijk bedankt, hoor. Je bent zo'n voornaam mens. Ik ben toch blij dat je dat doet. Wat heb je veel met Mij op.

Maar nee, dat zegt de Heere Jezus niet. Nicodémus heeft eerst gezegd: 'Wij weten dat U een profeet van God gezonden bent en wonderen doet die geen mens doen kan.'

Dan zou je zeggen, als je zo'n getuigenis krijgt dan zou je er toch wel blij mee zijn. Maar nee, Christus gaat er heel niet op in. Hij gaat er heel niet op in, mensen.

Gij moet wederom geboren worden. Hij wordt zomaar afgesneden. Dat is een stuk, hoor. En dan zo'n man; hij was leraar.

Ja, maar dat zegt niks, al was je 100 keer dominee, als je niet van God geleerd bent. Nee mensen, dat helpt allemaal niets.

En dan zegt die man in zijn dwaasheid: *Hoe kan nu een mens die eenmaal geboren is andermaal in zijns moeders ingewanden ingaan? En wederom geboren worden?* Daar komt die man zijn dwaasheid in te bekennen. Zijn onkunde.

Maar Christus gaat hem onderwijzen in Zijn Persoon en Zijn werk. En dan krijgt die man zoveel liefde in zijn hart voor Christus.

Er komt eens een vergadering van het parlement (de Joodse Raad, Joh. 7:50) waar al die mensen bij elkaar zitten, dan gaat hij het voor Christus opnemen. Want de liefde dringt hem tot *wederliefde*. Dat kan niet anders hoor. Comrie zegt: *die weeromstuitende daad*. En dat zeg ik vanmiddag ook: *die weeromstuitende daad*.

En wat schreeuwen ze hem dan toe? Wat brullen ze hem toe? *Wil je ook Zijn discipel worden?* Dan hoor je hier niet. Dan moeten we je ontslag geven vanmiddag. Kom onder onze ogen niet meer!

Totdat Christus gestorven is. En dan gaat Nicodémus 100 ponden specerijen kopen om het lichaam van die dierbare Jezus nog te balsemen. Want die liefde kan niet verborgen blijven, mensen.

Dat kon ook niet bij die andere man, bij Jozef van Arimathéa.

En nu heb ik nog een klein puntje en dan ga ik ervan afstappen.

(6) *Ik heb lief*. Nog een klein puntje. En wat is dat? Christus heeft wel veel vijanden gehad, maar Hij had ook enkele vrienden in Zijn leven. Niet zoveel, hoor. Nee, niet zoveel. Maar er was een klein plekje bij Jeruzalem, Bethanië, daar woonden in zover wij weten vier bekeerde mensen. Misschien wel meer, maar in zover wij weten Lazarus, Maria en Martha en Simon de melaatse. Dat zijn er vier. En gedurig heeft de Heere Jezus in Bethanië die mensen bezocht. En dat was voor de Heere Jezus een hemel in de hel. Werkelijk, hoor. Een hemel in de hel als Hij daar kwam. Maar nu stierf Lazarus. En ze stuurden aan de Heere Jezus een bericht om over te komen. Want hij gaat sterven; die man is zo ziek.

Maar Christus komt niet. Nee, Christus houdt Zichzelf zo stil en zo rustig. Hij maakt heel geen aanstalten om te komen. O, ze gaan aan Zijn liefde twijfelen, of Hij het wel ooit met hem gemeend heeft. Want als het ooit een tijd is dat Hij Zijn liefde moet tonen, dan is het nu toch wel. Opdat Lazarus in leven zou blijven.

Ik heb lief. Ja. En Thomas is blij dat de Heere Jezus niet gaat. *Want ze zoeken U te doden*; overal waar Hij komt. En Maria wou de Heere Jezus ook in het leven behouden. Dat kan ook niet anders. Want ze wisten niets van die weg der zaligheid, van die weg van kruis en dood. Zijn ze dan bekeerd? O ja mensen, van God bekeerd. Maar Hij is verborgen. Verborgen is de Weg.

En als dan Lazarus eenmaal gestorven is, dan gaat Hij zachtjesaan op reis. Zachtjesaan, hoor. Niet met een vliegmachine zoals wij. Maar, dán gaat Hij. En als Hij er komt, dan ligt Lazarus al vier dagen in het graf. En dan zeggen ze: *Meester, Meester, als Je nu toch eens dadelijk gekomen was, hé, dan was hij niet gestorven*.

Maar dan zegt Christus: *Ik ben de Opstanding en het Leven. En die in Mij gelooft, die zal niet sterven maar leven*. Maar ze begrepen het niet, mensen. Ze begrijpen het niet. Maar nu komt die genegenheid van Christus, *Ik heb lief*, tegenover die personen. *Indien gij gelooft, gij zult de heerlijkheid Gods zien*. Maar, dwars door de dood,

mensen. Ja, dwars door de dood. Want dat is, opdat het geloof geoefend zal worden. Waarvan we samen nog een versje gaan zingen uit de 42^e Psalm.

*O mijn ziel wat buigt g' u neder,
 Waartoe zijt g' in mij ontrust?
 Voed het oud vertrouwen weder
 Zoek in 's Hoogsten lof uw lust.
 Want Gods goedheid zal uw druk
 Eens verwiss'len in geluk,
 Hoop op God, sla 't oog naar boven
 Want ik zal Zijn Naam nog loven.*

Het is het 3e vers van de 42e Psalm.

En nu nog een paar woorden.

(7) *Ik heb lief.* Ik heb lief, dat wordt openbaar in het leven van dat volk, zoals je leest in Hoséa 2 vers 13 en 18 en 19. *Ik zal ze lokken en daarna in de woestijn voeren en aldaar zal ik naar hun hart spreken.* De lokkingstijd gaat door. De poppetjes waar ze mee gespeeld hebben worden weggenomen. Ze komen met alles in de dood terecht. Vroeger hebben ze zoveel geproefd en gesmaakt, maar nu wordt het een wonen als in een land, dor en mat, zonder water. In de Psalter staat het ook. En op een andere plaats in de Waarheid staat er: *dat ze uitgeteerd op de aarde zullen neerzitten.* En in Numeri: *gij zult Mijn afbrekingen gewaar worden.*

Want Christus kan niet verdragen dat ze Mozes blijven aankleven, een vertegenwoordiger van de Wet. En nu kunnen ze met die tweede Man niet trouwen als de eerste man niet gestorven is. En zij, in hun dwaasheid en onkunde proberen met twee mannen te leven. En dat kan niet. Dus die eerste Man moet sterven opdat ze weduwe zullen worden. Opdat ze vrij zullen worden van de wet des mans.

En dan staat er in de profeet Hoséa: *Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in geloof, in waarheid en in liefde en gij zult de Heere kennen; en ze zullen vervolgen te kennen.*

Ze moeten in de poort van het recht terechtkomen, zoals eenmaal Ruth vroeg naar Boaz, opdat het huwelijk zou bevestigd worden. En opdat het in haar leven zou worden vervuld: *Want uw Maker is uw Man. Heere der heirscharen is Zijn Naam. En de Heilige Israëls zal uw Verlosser zijn. Hij zal de God der ganse aarde genaamd worden.*

En dan: *Ik heb lief,* staat er. Dan krijgt Christus dat volk zo lief! Dan komt Hij Zijn weldaden aan dat volk weg te schenken. Want hun leven is in Gods getuigenis. In Spreuken 11 vers 20 staat: *Bedrog is in het hart dergenen, die kwaad smeden, maar degene die vrede raden hebben blijdschap.* En daar staat ook in Gods getuigenis, *dat degenen, de oprechten van weg zijn, die zijn Zijn welgevallen.* Dus, de oprechten.

Ze worden het met God eens, tegenin zichzelf. En ze krijgen een betrekking om die Man te behagen. Zoals dat de wens is van de vrouw.

En nu krijgt Christus daar een welgevallen in, in dat volk. Hij toont hen Zijn liefde, Hij toont hen Zijn trouw. Hij spreekt tot hun zielen. Hij troost ze. Hij bemoedigt hen. Hij verkwikt hen opdat ze in de woestijn van dit leven niet zouden bezwijken.

Ja, soms komt het wel aan de rand en soms komt het in het donker en soms schijnt het dat ze een der dagen door de hand van Saul omkomen zullen. Maar het einde van die wegen is:

*Als ik omringd door tegenspoed
 Bezwijken moet,
 Schenkt Gij mij leven.
 Is 't dat mijns vijands gramschap brandt,
 Uw rechterhand
 Zal redding geven.*

(8) *Ik heb lief*, zegt Christus. En nu heeft Hij Zijn kerk zó lief, zó lief, dat hij hen van de wereld niets gunt. Dat Hij hen de wereld niet gunt maar dat ze met alles in de dood terechtkomen, opdat ze volkomen het leven alleen in Hem zullen vinden, Die het Leven is. En Die dat leven onderhoudt.

David moet Jonathan kwijtraken opdat hij God over zou houden. En ze waren aan elkaar zo innig verbonden. Want die liefde was wonderlijker dan de liefde van de vrouwen. Maar ook dat nam God nog van hem weg. Lees het maar in 2 Samuel 1, wat een rouwklacht David over hem gedaan heeft. Maar dat is alles, opdat God alleen zal overblijven. En opdat ze Hem al de liefde van hun hart zullen schenken. Daar gaat het over.

Toepassing

We zullen het vanmiddag er maar bij laten. Het is maar een begin vanzelf, want aan het einde kom je toch niet. Maar het is nog een voorrecht dat we er nog een enkel woord van mogen zeggen.

De Heere mocht het zegenen en heiligen opdat ge bij de aanvang en de voortgang kennis mocht krijgen van hetgeen we in deze middag nog verhandeld hebben. En dat het getuigenis van die Zone Gods in Spreuken 8, *Ik heb lief*, door ons gekend mag worden. Dat we er niet vreemd van zullen blijven.

Want dat is nu de ware liefde. Omdat het Goddelijke liefde is. En omdat het een waarachtige liefde is. Omdat het een liefde is, gemeente, die nooit vergaan zal. Alles wat daarbuiten is, dat is een teleurstelling. En dat kan nooit ons hart en leven vervullen. Al was je nog zo goed getrouwd, al had je nog zulke lieve kinderen.

Maar daar komt dan nog een einde aan. Aan alles komt een eind, maar aan die liefde niet. Nooit. Dat is een liefde die reikt tot over dood en graf. Tot in de zalige eeuwigheid.

En daar zal het ook een eeuwig liefhebben van elkander zijn. Een liefhebben van Christus en een liefhebben van Zijn kerk. En dat alles gegrond in het bloed, voortvloeiende uit het welbehagen des Vaders.

De Heere verkwikke Zijn erfdeel in dit middaguur door hetgeen ge uit Gods woord hebt gehoord. En uit de ervaring van Gods gunstgenoten.

En dat onze ziel er maar veel op gezet mocht worden, op de liefdesuitgangen van Christus tot Zijn kerk in de betoning en de bewijzingen van Zijn liefde tot Zijn gunstgenoten, omdat die blijven zullen tot in der eeuwigheid. En dat wij met een reikhalzend verlangen mochten uitzien naar het einde van de reis, wanneer God dan zal zijn voor Zijn volk *Alles en dat in allen*. Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht dit enkele woord van deze middag nog zegenen en heiligen en nog vruchtbaar maken tot lering en bekering, leiding en onderwijzing. Gedenk aan de gemeente ook in de weken die we zijn ingegaan. Vervul de noden, verzoen de zonden, dek nog onder Uw vleugelen, dat Uw bewaring over ons en over ons geslacht nog zijn mocht.

Breng ons in de avond nogmaals samen onder het geklank van Uw getuigenis. Geef nog liefde en opgewektheid ook onder het opkomend geslacht, waar er zoveel afzwerven van de zuivere waarheid die naar de godzaligheid is. Bindt ons aan Uw troon, bindt ons aan de hemel, bindt ons aan Christus, bindt ons aan Uw volk en bindt ons aan de ordinantie Gods. Om Jezus' wil. Amen.

We zingen van de 36e Psalm het tweede vers.

*Uw goedheid Heer' is hemelhoog.
Uw waarheid tot der wolkenboog.
Uw recht is als Gods bergen.*

En wat er verder volgt in het tweede vers van de 36e Psalm.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

3. Efraïms ongerechtigheid opgebonden

Uitgesproken in de middagdienst Grand-Rapids

Zingen Psalm 122: 1
 Lezen Job 14
 Zingen Psalm 78: 34 en 35
 Psalm 80: 2
 Psalm 32: 1

Vangen wij onze godsdienstoefening aan door met elkander te zingen Psalm 122 en daarvan het 1^e vers.

Wat we verder uit Gods heilig Woord uw wensen voor te lezen dat kunt ge opgetekend vinden in het boek van Job en daarvan het 14e kapittel.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus den Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tesamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Ge verwaardigd ons nog aan de middag van deze heiligen rust- en sabbatdag dat we nog mogen samenkomen aan de plaats des gebeds. Verschillende worden er gemist die door ziekte en door ouderdom met ons niet kunnen vergaderen. En daaronder zijn er die hun plaats hier niet meer zullen innemen. Want we zien het voor ons ogen: de mens gaat naar zijn eeuwig huis. Daar zijn andere waarvan we hopen, dat ze nog weer terugkeren mogen. Dat Ge de krankheden wilt ontbinden en nog genezing en herstelling wilt schenken. Het is alles in Uw hand.

Er is een, die in deze dag de leeftijd bereikt heeft van de oude Anna, 84 jaar, en die ook niet meer met ons aan deze plaats zal vergaderen. Ge kent ze in de zwakheid van haar lichaam en haar vermogens dat er vele tijden zijn dat ze niet meer weet dat ze op de wereld is. Maar soms nog een opening en dat ze nog enkele woorden spreekt over het leven dat uit God is. We dragen ze op aan Uw troon, naar ziel en lichaam beide; met een andere weduwe, die ook al zolang weduwe is en die in deze week ook hoopt te gedenken dat er weer een jaar tot haar jaren is toegevoegd. Dat het niet alles tevergeefs zou zijn, maar dat er nog wat gebeuren mag, eer dat de eeuwigheid er is, wat de eeuwigheid zal verduren.

De weduwe die in het ziekenhuis is; Ge weet haar zwakheid, waar het niet vooruitgaat. Och, we dragen ook haar op aan Uw troon. Ge mocht Uzelven er nog over willen ontfermen. Als het met Uw raad bestaan mag.

En ook die jongeman die geopereerd zal worden. Ge weet de ernst van zijn toestand en de vrees die zijn hart vervult en ook van zijn vrouw en kinderen; maar ook van zijn ouders. Och, dat er nog een geroep tot de hemel mocht opgaan. Dat U zijn leven nog

wilt verlenen. En dat er wat geleerd mag worden wat de eeuwigheid zal verduren. Daar het aan deze zijde van het graf de voorbereiding en de toebereiding is om U te ontmoeten. Dat het niet zal wezen als een vertoornd Rechter, maar als een verzoend God en Vader. En dan zal de dag des doods beter zijn dan de dag toen we geboren werden.

Sterk ook een van de ouderlingen die met ons niet op kan gaan in deze dag. Geef nog beterschap en maak het ook met hem nog wèl.

En wil ook ons in deze middag in het lezen, in het spreken en horen, Uw onmisbare zegen verlenen. Daar we in alles steil- en diepafhankelijk zijn van de invloeden van Uw Goddelijke Geest. Waardig zijn we het niet dat Ge nog aan ons denken zou. Rechtvaardig kunt Ge ons verwerpen van voor Uw Goddelijk aangezicht. Maar aanschouw nog Uw verbond in Christus Jezus.

En wil in deze dag in óns midden, maar ook aan alle plaatsen Uwer heerschappij, de wonderen van Uw almacht en vrijmacht nog verheerlijken. Dat de landpaal van Uw kerk nog uitgebreid mag worden, ook onder Joden en heidenen. En dat Uw koninkrijk nog mocht komen met kracht en heerlijkheid, met majesteit. Dat er nog wat gebeuren mocht wat bij de dood niet zal ontvallen. Maar dat zal blinken en schitteren wanneer de dood onze vensteren inkomen zal.

Heere, gedenk ons. Verwerp ons van Uw aangezicht niet. Neem Uw Heilige Geest niet van ons. En dat die verlossing die in Christus is geopenbaard, ook bevestigd mag worden in de harten van Uw volk. Het hangt alles af van de bediening van Uw Goddelijke Geest. Uw woord zal het ons leren ook in de middag van deze dag. Wil het nog genadig openen voor ons verstand en hart. Ook voor hem die geroepen is om het Woord te verkondigen. Maak het nog wel met Uzelf. Geef nog woorden en zaken. Het is alles in Uw hand en het is alles gehoorzaam op Uw wenken.

Dat U eer nog klimmen mocht uit het stof. Dat Uw volk uit de banden verlost mocht worden, uit de boeien van het ongeloof. En dat ze mochten geloven dat God is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken. Dat er nog toe gedaan werden onder jong en oud, tot de gemeente die zalig zal worden. Dat alle valse gronden ontdekt, Uw eigen werk bevestigd mocht worden en dat we de Koning in Zijn schoonheid aanschouwen mochten in een vergelegen land. En dat wij mogen eindigen in het Goddelijk welbehagen dat door de hand van Christus gelukkig zal voortgaan.

Vervul de noden in de gezinnen, van ouders en kinderen in de kommervolle tijden waarin we leven, met land en volk.

Gedenk degenen die ons regeren en die over ons gesteld zijn. Och, dat er nog eens iets van de vreze Gods naar voren mocht komen. Dan zou er nog verwachting zijn. Begeef ons niet en verlaat ons niet. Bij U is er een eeuwige volheid. Bij ons is het allemaal leeg. Maar vervul ons uit Uw volheid met genade voor genade. En doe verzoening over onze misdaden, om Christus' wil. Amen.

We zingen nu uit Psalm 78 het 34e en het 35e vers.

*Doch Jozefs tent liet Hij veracht'lijk varen.
In Efraïm verkoos hij geen altaren.
Maar Hij had lust in Juda's stam te wonen,
Om daar Zijn macht en heerlijkheid te tonen.
Op Sions berg, dien 's werelds Opperheer
Bemind' en koos ten zetel van Zijn eer.*

Geliefden.

De apostel Paulus heeft geschreven in Romeinen 4 vers 25, *dat Christus gestorven is voor onze zonden en dat Hij is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking*. En dezelfde apostel heeft ook betuigt in Romeinen 8 vers 34: *Christus is het, Die gestorven is. Ja, wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods zit; Die ook voor ons bidt*. En nu, de dood van Christus en de verzoening van onze zonden was noodzakelijk vanwege het recht Gods. En omdat God vanwege Zijn deugden de zonde noodzakelijk straffen moet. *Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht*. Maar de opstanding van Christus, gelijk we die herdacht hebben de laatste weken, is noodzakelijk ten opzichte van de toepassing van wat Christus door Zijn lijden en door Zijn sterven verworven heeft. Maar nu is er voor al degenen, die daarin begrepen zijn, een weg om tot die vrijheid te geraken. Dus, met andere woorden, die vrijheid wordt Gods volk uit genade geschonken op grond van de aangebrachte gerechtigheid van Christus. Maar het moet persoonlijk aan onze ziel toegepast worden zullen we daarvan de vrucht in ons leven ondervinden. Er zijn, zoals we daarin onderwezen en opgevoed zijn, drie stukken nodig om getroost te kunnen leven en eenmaal zalig te kunnen sterven. En dat is: ellende, verlossing en dankbaarheid.

We wensen daar een begin aan te maken vanmiddag aan de hand van onze tekst, die ge vinden kunt bij de profeet Hoséa en daarvan het 13e kapittel, het 14e vers, het eerste gedeelte waar Gods Woord aldus luidt:

Doch Ik zal hen van het geweld der hel verlossen. Tot dusver.

Die tekst spreekt over de verlossing van de kerk.

1. Ons eerste punt vanmiddag is wat aan die verlossing voorafgaat. Vers 12: ***Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd.***
2. Het tweede waarin die verlossing bestaat.
3. En ten derde hoe die verlossing wordt bekrachtigd.

De verlossing van de kerk. *Wat aan die verlossing voorafgaat*. Dat is onze eerste gedachte. Omdat dit noodzakelijk gekend zal moeten worden zal er ooit plaats zijn voor het tweede en zal het derde ooit ervaren worden.

We lezen in het 12^e vers van dit kapittel: ***Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd.*** Dat gaat er aan vooraf.

Het gaat hier over Efraïm. En ge weet, Efraïm was een van de zonen van Jozef. Manasse was de oudste. En Efraïm was de tweede. In Genesis 48 heeft Jozef een bezoek gebracht aan zijn oude vader Jakob. Toen heeft hij die twee kinderen meegenomen. Dat is voor Jakob in zijn leven een grote verkwikking geweest. Want zodra hij die kinderen zag, heeft hij gezegd: *dat zijn mijn kinderen*. En het waren zijn *kleinkinderen*. Maar toch zei Jakob: *het zijn mijn kinderen*.

Als een mens geen kleinkinderen heeft, dan kan hij daar ook niks van begrijpen. Dat is onmogelijk. Het verstand zou zeggen: hoe kun je die kinderen nou net zo liefhebben dan je eigen kinderen? Maar zodra ze in huis komen dan zeg je net als Jakob: *dat zijn mijn kinderen*. En dan schijnt het soms dat die grootouders nog meer van die kleine kinders houden dan van hun eigen kinderen. Vanzelf, die kleintjes daar heb je hun hele hart van. Die andere die kunnen je wel liefhebben, maar er is wat voor in de plaats gekomen; er is wat anders gekomen. Die leven voor elkaar, man en vrouw. Het zou ook onnatuurlijk zijn als het anders was. Maar die kleintjes, die tonen je al de

liefde van hun hart. Mensen die dat nog nooit beleefd hebben, maar die het wel eenmaal beleven zullen, die zullen dan zeggen: ja het is de waarheid. Ik heb dat nooit kunnen geloven.

Je bent vanzelf ook weer blij als ze vertrekken. Dat komt omdat je oud gaat worden en je kunt niet meer tegen al die drukte. Maar toch, een mens is blij dat hij hen ziet. Je kunt de blijdschap wel begrijpen van Jakob dat hij zei: *dat zijn mijn kinderen*.

En toen heeft Jakob die kinderen gezegend. Maar volgens Jozef deed zijn vader het verkeerd. Want Jozef had gedacht, of gehoopt dat hij zijn rechterhand op het hoofd van Manasse zou leggen. Maar dat heeft Jakob niet gedaan. Net andersom, hij heeft zijn rechterhand gelegd op het hoofd van Efraïm en zijn linkerhand op het hoofd van Manasse. Jozef zei: dat doe je verkeerd, vader. Je bent zo oud, je weet niet wat je doet. Maar hij heeft het goed geweten, hoor. O ja mensen, zeer goed geweten. Want die Efraïm met al zijn ellende die er gevolgd is, met al die ellende die volgde, was van God uitverkoren. En daar heeft God Zijn genade aan verschillenden uit dat geslacht van Efraïm, rijkelijk willen verheerlijken.

Wanneer je de profeet Hoséa leest dan lees je heel geen goede dingen van Efraïm. Allemaal verkeerd. Efraïm doet niet anders dan het verzondigen. Hij wendt zich tot de afgoden en tegen al de waarschuwingen en al de vermaningen gaat Efraïm in. Hij vernedert zich niet onder de hand des Heeren. Hij drijft eigenlijk de spot met al de bemoeienissen die God met hem houdt. Allemaal verkeerd en allemaal ertegenin.

Er staat hier in deze tekst: *Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd*. Waarom? Omdat God in Zijn soevereine genade de weg van de verlossing voor Efraïm zou gaan openen. Opdat aan een schuldig volk, dat niet anders dan de verdoemenis waardig is, hen vervuld zou worden: *doch Ik zal hen van het geweld der hel verlossen*.

Wij hebben uit kracht van onze val in Adam, geliefden, wij hebben ons van God losgescheurd. We hebben de duivel hart en hand gegeven. We hebben ons verkocht om kwaad te doen. Een mens kan nooit geen geestelijk goed meer doen. Uitwendig goed, dat kan door de algemene genade. Ook uitwendig burgerlijk goed en uitwendig godsdienstig goed. Hij kan naar de kerk gaan, hij kan de middelen der genade nog waarnemen. Hij kan nog een ingetogen leven hebben. En dat is ook een weldaad, wat nooit genoeg te waarderen is. Nooit genoeg te waarderen.

Ik stond eens aan het sterfbed van een man - jaren en jaren geleden - en die man zei voordat hij ging sterven: 'God heeft mij bewaard in mijn leven, dat ik niet met scheuren in mijn jas over de wereld moest lopen.' Met scheuren in mijn jas. Dat wil zeggen, die man was uitwendig bewaard voor uitbrekende zonden. En dat is een weldaad, want we liggen van nature voor alle ellende open. Zoals we straks al zeiden, we hebben niet anders geleerd dan kwaad te doen. Ja, om kwaad te doen. En dat begint niet als je 5 jaar bent, of als je 10 bent, of als je 20 bent, o nee.

Gisteren waren we in een gezin, even een bezoek waar ze een kind hadden gekregen, nog maar een week, of 14 dagen oud misschien, en ja, die jonge vader en moeder zeiden: *dat kind kan al zo verkeerd doen*. Zo verkeerd als ze hun zin niet krijgen. En dan kunnen ze nog niet praten. Ze kunnen niets doen want ze zijn hulpeloos. Wat zou je er soms mee doen? Want van binnen is het ook allemaal verkeerd. Bij ons is er ook geen draad goed. Een mens is het gauw zat, hoor. Dat kun je gerust geloven. In zonden ontvangen, in ongerechtigheid geboren, een voorwerp van Gods vloek en toorn, reeds van het uur van onze ontvangenis af.

Maar mensen, weet je wat nu de ellende is? Ja, wat de ellende is? Dat is dit, dat een mens, we zullen het kort zeggen, dat een mens geen oog heeft voor de

goedertierenheden Gods. En dat hij ook geen oog heeft voor het recht van God. Want een mens is Gods beeld kwijt. En nu leeft hij op de wereld zijn eigen leven. De goedertierenheden Gods vernederen een mens niet. Tenzij dat God hem Zelf vernedert. En waar zijn de indrukken van Gods recht en gerechtigheid in zijn leven? En dat God ver van goddeloosheid is en de Almachtige van onrecht? Dat God niet één zonde ongestraft kan laten? Dat er een boek van remember, (van herinnering) is voor Gods aangezicht. En dat het gehele leven van een mens daarin wordt aangetekend en opgetekend. Wij kunnen in ons leven wel eens wat vergeten en veel vergeten, maar dat is bij God niet zo. De Heere zegt in Zijn woord: *dat Hij het ordelijk voor ogen zal stellen*. De zonde van zijn kindsheid, de zonde van zijn jonkheid, de zonde van zijn middelbare leeftijd, de zonde van zijn ouderdom. Er is een boek van gedachtenis bij God. En er komt een dag dat een mens gedagvaard zal worden voor de Rechter van hemel en van aarde om rekenschap te geven van zijn rentmeesterschap.

Om nu tot de tekst te komen, wat eraan voorafgaat. Er staat: *Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd*. Dat betekent geliefden, dat er een tijd komt voor Gods volk, met eerbied uitgedrukt om het beeld vast te houden, dat God al de zonden die een mens bedreven heeft bij elkaar brengt. Efraïms ongerechtigheid is samengebonden. Bij wijze van spreken, al zou hij nu een poos geleefd hebben in Rusland, al zou hij in poos geleefd hebben in Indië, al zou hij nu geleefd hebben in Amerika en zelfs tot aan de uiterste einde van de aarde, hij heeft niet anders dan zonde bedreven.

Maar nu gaat God al die ongerechtigheid samenbinden. God gaat dat allemaal bij elkander brengen. Al zijn zonde. Ja, het is *zijn* zonde en hij is voor elke zonde verantwoordelijk. Zijn zonde is opgelegd. Dat betekent, het is samengebonden, het is bij elkaar gebracht. En nu wordt het ook bij de mens opgelegd. De Heere komt het thuisbrengen. De Heere komt erop terug.

Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd. In andere woorden, het wordt voor die mensen werkelijkheid, dat ze tegen God gezondigd hebben. En dat is het nu geliefden wat vanmiddag in de eerste plaats onze aandacht gaat vragen. Zonde moet zonde worden en schuld moet schuld worden. Het kan lang geleden zijn, maar als God komt, dan komt alles naar voren. Zijn zonde is samengebonden en zijn zonde is opgelegd.

Ik zal maar een voorbeeld uit de waarheid geven, vanmiddag, om het u duidelijk te maken.

Er kwamen in Egypte hongersnood. Jozef was onderkoning in Egypte. En in de jaren van overvloed had de koning, op het advies van Jozef, schuren laten bouwen waar al het overschot in vergaderd was. Want na de zeven jaren van overvloed, zouden er zeven jaren van hongersnood volgen. En Jozef was de aangewezen persoon naar wie dat volk toe moest om koren. 'Ga tot Jozef en hij zal u zeggen wat ge doen moet.'

Er kwam ook een hongersnood in het land Kanaän. En de hongersnood is een scherp zwaard. Hongersnood is een verschrikkelijke ziekte. Het kan zijn dat de mensen van hongersnood sterven. Dan gaan hun voeten zwellen. En als hun voeten gaan zwellen dan is het ogenblik kort bij dat die mensen gaan sterven. We hebben in de oorlog zulke wel zien liggen aan de weg, die van de hongersnood waren gestorven. En allemaal met zulke dikke voeten, als een gevolg van de hongersnood.

En die zonen van Jakob waren bij hun vader en zaten allemaal op elkaar te kijken. Allemaal. En die oude Jakob zei: 'Wat kijk je toch op elkaar? Ga naar Egypte, daar kun je koren kopen.'

Jacob heeft zijn zonen vermaand en opgewekt om koren te gaan kopen. Maar ze hadden er niet zoveel zin in. Tenslotte heeft Jakob, - want hij had ook nog wel een paar cent – heeft Jakob geld meegegeven. Dus ze hadden geen *alstublieft* te zeggen tegen Jozef. Ze konden het koren kopen in de rechte weg.

Natuurlijk, die jongens hebben niet geweten waar ze terechtwamen. Het is vanaf het eerste begin al tegengevallen. Maar natuurlijk, die jongens hadden hun consciëntie, net als elk mens. David zegt in Psalm 25:

*Denk aan 't Vaderlijk meedogen,
Heer, waarop ik biddend pleit.
Milde handen, vriend'lijk ogen
Zijn bij U van eeuwigheid.
Sla de zonden nimmer ga,
Die mijn jonkheid heeft bedreven.*

En wat is er een last geweest op de rug van Job, in het 13e kapittel. Dat hij zegt: *Gij doet mij erven de misdacht mijner jonkheid.* Die jongens hebben ook hun consciëntie gehad. En Jozef heeft die broers gekend, maar zij hebben Jozef niet gekend. Want Jozef had in Egypte aan een andere naam gekregen: Zafnath Paâneah, redder of *behouder des lands*. Maar Jozef heeft er veel moeite mee gehad, hoor. O ja, veel moeite. Want hij had hen dadelijk allemaal om hun hals willen vliegen en hen allen willen kussen. En willen zeggen: 'Jongens je hoeft niet zo benauwd te wezen, hoor. Ik ben Jozef, ik ben je broer. Je hebt me wel verkocht, maar dat is allang vergeven. Al lang.'

Maar Jozef was een beetje hard, hé. Ja, om koren te kopen? Hij zei: 'Je komt om het land hier te verspieden. Jullie zijn gevaarlijke mensen.'

Er liggen kostelijke gangen in verklaard, hé. O ja, kostelijke gangen in Gods getuigenis. Als je geen licht krijgt dan weet je er niks van. Dan is het alleen historie, anders niet. Maar alleen als een mens de diepte ervan zien mag.

En ja, Jozef zegt: 'Ik zou je wel koren geven, maar vertrouw het zaakje niet.' Hij zei: 'Ik zal een van je broers nemen en die zal ik in gevangenis werpen. Ik zal hem niet dood laten hongeren, hoor. Daar hoef je niet bang voor te wezen. Maar: in de gevangenis. En nu mag je niet meer terugkomen totdat je jongste broer erbij is.'

En ja, het zijn ook maar mensen. Ja, allemaal zijn we maar mensen, hé. Jakob zei: 'Jongens dat had je allemaal niet moeten vertellen tegen die man.' Ja, daar moet je eens overdenken. Een van God bekeerde man. Ja, een van God bekeerde man. Daar twijfel je toch niet aan? *Jakob heb Ik liefgehad.* Dus dat is klaar, dat is voor eeuwig klaar. Maar ja, ze zeggen: 'Vader, die man vroeg zo nauw naar ons. Want die wilde alles weten wat er gebeurd was.' Ja vanzelf.

Maar dan de weg van vrije genade: o, wanneer zullen we het eens verstaan? Wanneer zullen we het eens begrijpen? Want het gaat zo ver boven ons verstand, mensen. Want de natuurlijke mens kan niet verstaan de dingen die des Geestes Gods zijn. Ze zijn voor hem een dwaasheid. Hij kan ze niet verstaan, omdat ze geestelijk onderscheiden moeten worden.

Jozef geeft hen koren en hij geeft hun geld ook nog terug. Want Jozef pakt van ons geen geld aan. Nee, die pakt van de kerk geen cent aan. Kun je het verstaan? De zuivere gangen van het werk Gods.

En hebben ze het begrepen? Nee, het heeft ze alleen benauwd gemaakt in plaats dat het hen verblijd had. Dat komt omdat ze nog vóór de zaak stonden. Zij hebben er geen inzicht in gehad en geen doorzicht in gehad. Ze hebben bezwaar gehad om voor de tweede keer terug te gaan. Hun consciëntie klopte. Maar ja, anders zouden ze sterven.

Dus tenslotte zei Jacob: *'Al die dingen zijn tegen mij.* Jozef is er niet meer, Simeon niet meer en dan Benjamin ook nog meenemen? Al die dingen zijn tegen mij.'

Want vanzelf, Jakob die begreep er ook niks van. Totaal niets ervan begrijpen, van heel de weg die God houdt. En dan al zoveel jaar op weg naar de hemel?

Och, arme zielen in mijn midden, omringd door zoveel duisterheden, laat dat je ziel vanmiddag troosten. Laat het je ziel troosten, dat we nergens vanaf weten tenzij dat God het oplost voor ons. En anders dwalen wij in de duisternis. Dat is alles wat er nog over is, mensen.

Eindelijk, ik zal het maar kort maken anders wordt het veel te lang. Eindelijk geeft Jakob toe. En dan zegt hij: *Ja, als ik dan van kinderen beroofd ben, dan zal ik ervan beroofd zijn.* Want, waar heeft Jakob geen gedachten over gehad? Waar heeft hij niet over gedacht? Dat hij van die Rachel en van Rachels kinderen afmoest en hij moest met alles in de dood terechtkomen. Met alles in de dood terechtkomen.

En dan de tweede keer, dan valt het nog mee ook als ze komen. Ja, als die Benjamin erbij is, wordt Jozef zó bewogen. Hij gaat naar een andere kamer schreeuwen. Want hij wil niet dat de jongens dat zien, dat wil hij niet hebben. Nee. Maar wat heeft Jozef toch geweend als hij Benjamin mocht aanschouwen. Aan dezelfde borsten gelegen en onder hetzelfde hart gedragen. O, wat trok die liefde. Maar Jozef moest voorzichtig wezen. Ja, want vanzelf, hij kon zichzelf alleen maar openbaren aan schuldige mensen. Eerst zeiden ze: *wij zijn vrome mensen.* Ja, vroom. En dan kun je zien wat je met vroomheid doen kan: in je eigen belang handelen en anderen schade aandoen. Want het staat allemaal in Gods getuigenis. Gelukkig hoor. O, dat is zo gelukkig.

En dan gaat Jozef nog een maaltijd aanrichten en dat allemaal in de trappen van de oudste tot de jongste. Want hij wist dat vanzelf. Maar die mannen begrepen dat niet. Nee. En Benjamin krijgt nog vijf porties meer dan die andere jongens. En Jozef heeft toen zo gehoopt dat ze zouden zeggen: 'Och man, we hebben wat gedaan in ons leven wat verkeerd was. We hebben een jongere broer gehad en die hebben wij verkocht naar Egypte.'

Maar dat gebeurt niet, hé. Nee, dat gebeurt niet. En dan laat Jozef ze gaan. Maar hij geeft bevel om zijn beker in de mond van Benjamin zijn zak te doen. En dan worden ze achterhaald op de weg. Ja, en nu is Juda borg geworden. Die heeft zichzelf verpand aan zijn vader. 'Als ik hem niet weder brengen zal, dan kun je het van mij terug eisen!' En dan worden ze op weg achterhaald en vastgehouden. Allemaal terugkomen! De beker van de onderkoning is gestolen.

Nee, Ruben weet er niets van; Simeon niet en Levi en Juda en Issaschar en Dan en Zebulon niet. Er is geen mens die daar wat vanaf weet. Jij Benjamin? 'Nee, ik heb geen beker gezien. Ik heb geen beker vast gehad.' Maar dan gaan al die zakken open. En dan ten laatste bij Benjamin. En daar komt die beker eruit. En wat nu? Allemaal vast. Ruben in de gevangenis en de anderen in de gevangenis. Nee, Juda is borg geworden.

Christus is Borg geworden voor Zijn kerk en Hij zal die borgtocht vervullen tot de heerlijkheid van Zijn Vader en tot de zaligheid van Zijn uitverkoren kerk.

Maar dan, als ze bij elkaar zijn en als Jozef er is, dan hebben ze vanzelf niet begrepen dat Jozef er alles vanaf wist. En dan zegt Juda: *God komt de ongerechtigheid te bezoeken die we aan onze broeder gedaan hebben.* Hadden ze dat maar dadelijk gezegd. Hadden ze dat maar dadelijk gezegd hé. Maar mensen, een mens kan geen schuldenaar voor God worden als God hem geen schuldenaar maakt. Dat is onmogelijk. Al zou hij honderd keer op zijn knieën liggen en al zou hij duizendmaal zeggen: *Heere ik ben schuldig,* dan zou hij het met zijn mond zeggen en met zijn

consciëntie. Maar om het met zijn hart te zeggen, dat is een onmogelijke zaak, mensen. Werkelijk een onmogelijke zaak. En een verborgenheid.

En nu staat er: *Efraïms ongerechtigheid is samengebonden, zijn zonde is opgelegd*. Dat gaat God doen. En nu gaat God dat doen in het leven van Zijn volk. Niet om ze naar de hel te sturen en niet om ze voor eeuwig te verwerpen, maar om Zichzelf te gaan verheerlijken in een volk dat niet anders als schuld en niet anders dan zonde heeft. Dat is de zaak. Want God geeft geen lust in de dood des goddelozen, maar daarin dat die goddeloze zich bekeert en leeft.

En nu gaat het geliefden, over het kennen van de zonde en het gaat over de erkenning van de zonde en het gaat over de aanvaarding van de zonde en het bukken onder de zonde en het aanvaarden van Gods gerechtigheid. Dat de Heere recht is in al Zijn weg en werk. En dat, vanwege de deugden Gods, vanwege de heiligheid Gods, de rechtvaardigheid Gods, God niet anders kan doen dan een mens voor eeuwig verwerpen.

Efraïms ongerechtigheid is samengebonden en zijn zonde is opgelegd. Opdat die zondaar zou erkennen de gerechtigheid Gods. En dat hij een welgevallen zal krijgen in de straffen van zijn ongerechtigheid. En dat die zondaar straks in een vlak veld met God zal komen. En nu is het niet alleen mogelijk maar het gebeurt ook, dat in het leven van Gods volk de Heere die Borg gaat ontdekken. Er zijn zelfs zielen in Gods kerk, waar de kennisneming van die Borg o, zo gering is. Dat ze zeggen: 'Ik weet het niet, ik weet het niet, of ik er wel kennis aan heb. Daar zijn wel ogenblikken in mijn leven geweest dat ik de noodzakelijkheid van die Borg gevoelde. Dat ik besepte dat God de zonde niet ongestraft vergeven kan. Daar zijn wel eens ogenblikken geweest dat mijn ziel een lichtstraal kreeg, dat het mogelijk was. Maar toch loop ik met een onverzoende schuld en een openstaande schuld over de wereld.'

En we hebben gelezen vanmiddag in Job 14, *dat zijn zonde als een bundelken opgebonden was*. Als een bundelken. En nu wordt dat bekrachtigd in het leven van Gods volk, opdat ze aan de weet komen, dat de weg niet ligt bij hen; noch bij een mens dat hij zijn gangen zal richten. Dat het aan 's mensen zijde totaal onmogelijk is. Maar toch, gemeente, er wordt een hoop geboren uit die lichtstraal waarmee God in het hart van Zijn gunstgenoten schijnt.

En over die lichtstraal en over die hoop gaan we nu een versje zingen. Dat is uit de 80e Psalm en daarvan het 2^e vers.

*Die glans straal' Efraïm in d' ogen
Toon' Benjamin Uw groot vermogen.
Verlos Manasse tot uw eer,
Getrouwe Herder breng ons weer.
Verlos ons, toon ons 't lieflijk licht
Van Uw vertroostend aangezicht.*

Efraïms ongerechtigheid is opgebonden; zijn zonde is opgelegd. En waar gaat het nu heen? Wat staat er nu voor de deur? Dit staat er voor de deur, dat er een dag van rekening en van afrekening te wachten is. Want God moet Zijn recht handhaven. Dat eist Zijn Wezen en dat eist Zijn deugden. *En hij kan die prijs der ziel, dat rantsoen, aan God in tijd noch eeuwigheid voldoen*. En nu zijn er mensen, die van tevoren, vóór de afrekening al weten hoe het aflopen zal. Zou dat kunnen of zou dat niet kunnen?

Nee, dat bestaat niet. Want voordat de afrekening er is, dan blijft er geen slachtoffer voor de zonde over. Dan moet een mens verloren gaan. Dan moet een mens naar de hel toe. Er staat in die tekst ook: *Ik zal hen van het geweld der hel verlossen*. We hebben ons gezondigd tot op de bodem van de hel. En als God in het gericht treedt, dan blijft er niets anders over dan naar de hel te gaan.

'Ja, maar nu heb je straks gezegd, zullen sommige mensen zeggen, dat er wel eens een lichtstraal in die donkere gevangenis schijnen kan. Dat onder de prediking van het woord, of onder de lezing ervan, of in de huizen, dat er wel eens een ogenblikje een gemak in hun ziel kan komen. Je hebt straks gezegd, dat er voor zulk een ziel ogenblikken kunnen komen, dat hij een klein weinigje geloven mag.'

Ja, ik zou zeggen voor een ogenblikje vast geloven. Want in het geloof is geen twijfel. Het geloof sluit alle twijfel buiten. Dat het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden. En toch zo benauwd vóór de dag van afrekening.

Ja, mensen. Ja, want er zijn zoveel binnenpratens. En die zeggen tegen je van binnen: 'Is het niet in je verstand geweest? Of in je gevoel geweest? Is het werkelijk in je ziel verklaard? En vertel dan maar eens de dag wanneer, vertel me dan maar eens het ogenblik en de plaats.'

En dan kan er zoveel strijd zijn in het hart van zo'n mens, dat ze zeggen: 'Ik denk dat het kwijt is. Het is verloren. Het is werkelijk verloren.'

Want hoe korter ze bij de hemel komen, hoe dichter dat ze de hel naderen. En voordat het licht wordt in hun ziel, dan wordt het aan hun kant stikdonker. En het is heel geen rekensommetje, dat een mens het uit kan rekenen, hoor. Nee, de dichter zegt: *Toen alle hoop mij gans ontviel en niemand zorgde voor mijn ziel*.

En dan gebeurt het bij zulke zielen die al ruimte gekregen hebben, maar waar een donkerheid over die ruimte is gekomen, dat ze bepaald geworden bij Hebréeën 6. *Hemelse gave gesmaakt, het goede Woord Gods, de krachten van de toekomstige eeuw, en nog afvallig worden*. Paulus zei tegen Agrippa: *Geloof gij, o koning Agrippa, de profeten?* En voordat die koning antwoordde, gaf Paulus zelf het antwoord. *Ik weet dat gij ze gelooft*. En dan zegt die man: *Gij beweegt mij bijna een christen te worden*. Smytegelt zegt in een preek: *Die Agrippa is naar de verkeerde kant gevallen; naar de verkeerde kant gevallen*. Had hij aan de andere kant gevallen, dan was hij er ingevallen. Maar nu is hij naar de verkeerde kant gevallen. En dat is voor eeuwig buiten, mensen. Voor eeuwig buiten.

Er komt een tijd in ons leven dat we met alles wat er gepasseerd is, niks meer doen kunnen. Niets meer. Maar dat alles tegen een mens gaat getuigen. Dat een mens zo benauwd wordt, dat ze zeggen: 'O God, het zal voor geen mens vreselijker zijn dan voor mij, als ik straks verloren zou moeten gaan. Dat is vreselijk. Voor mijn vader niet zo, voor mijn moeder niet, voor mijn zuster niet, maar voor mij het ergst.'

'Ja maar, jij hebt toch nooit in de wereld geleefd? Je bent toch bewaard voor uitbrekende zonden? Je bent toch nooit met de politie in aanraking gekomen? Je bent toch nooit in de gevangenis geweest?'

'O man, dat is allemaal waar. Maar, maar, ik heb tegen God gezondigd. Ik heb gedaan wat kwaad was in Zijn heilige ogen. En dat komt allemaal terug.'

Ja, het komt allemaal terug. Ik heb wel eens gelezen van Ledeboer, dat hij op zijn sterfbed een keer aangevallen werd, - hij was 55 jaar als hij stierf - dat hij nog aangevallen werd op zijn sterfbed, dat hij een keer bij zijn moeder een appel gestolen had. Daar werd hij op zijn sterfbed nog mee gepijnigd. Ja, je zou zeggen er zijn toch zoveel appels hé? Een appel dat is toch niet zo erg.

Ja, maar als het thuis gebracht wordt

Efraïms ongerechtigheid is samengebonden; zijn zonde is opgelegd. Want het gaat er ook over wat er *vanbinnen* leeft. *Het is niet alleen dit kwaad dat roept om straf, maar ik ben in ongerechtigheid geboren.* Het wordt een benauwd leven, mensen. Ja, een benauwd leven, dat ze de dood voor ogen zien. Maar als ze nu de dood voor ogen zien en als ze die dood in moeten, dan is het einde er. En dan komt God in Jesaja 1: *Kom dan, laat ons tezamen richten. Al waren uw zonden als scharlaken, ze zullen worden als sneeuw. Al waren ze rood als karmozijn, ze worden als witte wol. Doch ik zal ze verlossen van het geweld der hel.* Daar gaan we de volgende week als we het beleven mogen eens over handelen.

Toepassing

En nu is het vanmiddag maar de vraag, mensen, of we van dat eerste punt wat kennen. *Wat aan de verlossing van een zondaar voorafgaat.* Of schuld wel eens schuld en of zonde wel eens zonde geworden is? Of het allemaal voor onze ogen gebracht is. En dat er geen andere weg overbleef dan God te rechtvaardigen al zou Hij ons eeuwig verdoemen en al zou Hij ons eeuwig verwerpen. Om als een helwaardig mens voor God komen te liggen. Maar daar wordt het Evangelie geopenbaard. Als de wet een mens afsnijdt, dan komt het Evangelie. En dan getuigt de Waarheid van Christus, *dat Hij gekomen is, niet om te roepen rechtvaardigen, maar zondaars tot bekering.*

En nu kunnen we, met eerbied gesproken mensen, nu kunnen we er lang over doen, eer we tot dat punt in ons leven zijn gekomen. Die broers van Jozef zijn voor de derde keer teruggekomen bij Jozef. Ja, voor de derde keer. Als ze nu de eerste keer maar alles hadden blootgelegd, dan waren ze voor de tweede en derde keer niet zo in de benauwdheid gekomen. Maar je ziet, het wacht op Gods tijd. En dat we van onszelf nooit schuldenaar kunnen worden. Het moet ons van God geschonken worden.

En dat is nu wat noodzakelijk is, mijn onbekeerde medereiziger, op weg en reis naar de eeuwigheid. En nu kan er wel, en dat zal er ook wel zijn in de consciëntie, een zeker bewustheid van de zonde zijn, maar het waarachtige kennen van de zonde vindt alleen maar plaats als God de zonde stelt in het licht van Zijn aangezicht. Wanneer we de zonde in zijn Godonterend en zielsverwoestend karakter leren kennen. De zonde die Christus aan het kruis bracht en die ons in de hel brengt. En daarom zegt de waarheid: *Alleenlijk, kent uw ongerechtigheid, dat ge tegen den Heere uw God overtreden hebt.* En dat dát nu geschonken mag worden!

Want, als er nu aan deze zijde van het graf, gemeente, geen afrekening komt, dan zal die afrekening plaats hebben wanneer de dood intreedt. En dan is het verloren. Dan kan een mens niet meer bekeerd worden. Zolang als hij hier aan deze zijde van het graf is, dan is er nog tijd om tot God te roepen. Dan is er nog tijd, zoals je leest van die tollenaar: *O God, wees mij zondaar genadig.* En voor zondaars is er hoop. En voor zondaars is er verwachting. Die worden van God niet verstoten. En die worden door God niet verworpen.

Zijn er nu vanmiddag hier nog mensen die wel eens zeggen: *Heere, als U nog nooit begonnen bent, och als het U belijft, begin dan nog eens. En als U begonnen bent in mijn leven, maak het dan toch eens openbaar dat U begonnen bent.*

Want geloof het maar gerust gemeente, we hebben overal het licht van God nodig. Voor alles in ons leven. Opdat we onszelf niet bedriegen zouden. Onszelf niet bedriegen voor die ontzaglijke eeuwigheid. En dat de zonde ons werkelijk smart heeft gedaan, droefheid. Een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Maar wat dan ook Gods werk is, om die zonde te vergeven.

*Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven,
Die van de straf voor eeuwig is ontheven.
Wiens wanbedrijf, waardoor hij was bevlekt,
Voor 't heilig oog des Heeren is bedekt.*

Amen.

Dankgebed

Heere, Ge mocht het enkele woord van deze middag, de noodzakelijkheid om de zonde te leren kennen in het licht van Gods aangezicht, nog zegenen. Om de zonde te betreuren, te bewenen, om de zonde te belijden, maar ook om met de zonde en schuld bij die Fontein gebracht te worden, die geopend is voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem, tegen de zonde en tegen de onreinheid.

Verblijdt ons nog door Uw daden. Laat het voor de een of de ander nog tot eeuwige winst mogen zijn.

Brengt ons ook in de avond nog eens samen, als het met Uw lieve raad bestaan kan. Geef nog lust en opgewektheid onder jong en oud, klein en groot. En doe boven bidden en verwachting aan ellendige nog wél. En dat om Christus' wil. Amen.

Psalm 32 het eerste vers.

Welzalig hij, wiens zonden zijn vergeven; en wat er verder volgt.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

4. Jezus maakt Zijn lijden bekend

Lijdensweken

Psalm 147: 9
 Lezen Psalm 147
 Psalm 70: 1, 2
 Psalm 106: 8
 Psalm 69: 3.

Vangen wij onze godsdienstoefening aan door met elkander te zingen Psalm 147 en daarvan het 9^e vers.

Wat we verder u uit Gods heilig Woord wensen voor te lezen, dat kunt ge opgetekend vinden in Psalm 147.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Ge mocht ons verwaardigen in de avondstond van deze werkdag, waar we nog samen zijn gebracht aan de plaats des gebeds, om in diepe verootmoediging van stof en as, te mogen buigen voor het aangezicht Uwer Goddelijke Majesteit. Dat het voor ons samen een wonder mocht zijn, dat we er nog zijn. Dat Ge nog geen voleinding met ons gemaakt hebt. Dat we als het slijk van de straten nog niet opgeruimd zijn. Maar dat Ge in Uw verdraagzaamheid en in Uw lankmoedigheid ons leven nog hebt willen verlengen.

Ge hebt in het rijk der natuur Uw Majesteit en Uw heerlijkheid geopenbaard. Och, wat is de mens; noch minder dan niet en ijdelheid. Maar och, dat we het eens mochten inleven, dat het alleen de goedertierenheden Gods zijn, dat we niet vernield zijn. En dat Uw barmhartigheden over ons nog geen einde genomen hebben. Ge mocht verder nog ondersteunen en sterken, zoveel mensen die de gevolgen nog moeten ervaren van wat er heeft plaats gehad in het rijk der natuur. Sommigen ook van onze gemeente, nog zonder stroom in hun huizen. Och, wilt ze nog gedenken. En geef ons samen genade om met opmerkzaamheid bedeed te mogen worden.

De koningen der aarde vergaderden zich tegen de Heere en tegen Zijn Gezalfde. En het is maar een tergen van God en een uitdagen van Hem. En er staat in Uw woord gedurig, in het laatste der dagen: 'het overige deel bekeerde zich niet.' Want hetzij dat Gij het mens dan met Uw zegen bezoekt, of met Zijn strenge tucht, het zal de arme mens niet veranderen. Het is alleen de Geest, Die levend maakt. En om nu eens waarachtig berouw en een wezenlijke droefheid in onze harten te ontvangen en te belijden dat we niet anders dan schuld en zonde hebben. En dat God in Zijn verdraagzaamheid het nog komt te verlenen in de avond dat we hier nog samen mogen komen.

We hebben zoveel moeten afzeggen in deze week, dat geen plaats kon hebben. En nu hebt U ons nog in de avond samen willen brengen en. Och, dat het in Uw Goddelijke gunst was. En dat het Uw goedkeuring nog mocht wegdragen.

En waar we van onszelf niets vermogen om nog een woord tot stichting voort te brengen, zo arm, zo leeg in onszelf, maar het is de Geest alleen die levend maakt. En Die ook verlevendigd, zoals Gij Zelf Uw kerk hebt toegeroepen: 'Versterk het overige, dat sterven zou.' Dat er nog onderwijs vallen mocht in dit avonduur in hetgeen wat zo noodzakelijk gekend moet worden op weg en reis naar de eeuwigheid. De tijd is zo kort en met rasse schreden gaat het naar de eeuwigheid. Och, dat we beseffen mochten, dat het niet gaat over woorden, maar dat er zaken gekend moeten worden die door God Zelf zijn gewerkt. En daar ligt een mens van nature totaal buiten. 'Maar het is God die in u werkt beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen.'

Wil het gedeelte van Uw woord dat we nog wensen te overdenken openen en zegenen en waarmaken en bekrachtigen of bevestigen tot waarachtige bekering, tot ontgronding en ontdekking. Maar ook tot versterking van hetgeen wat Uzelf hebt gewrocht. Laat het nog eens meevallen voor een volk waar het niet meer voor meevallen kan. Zie in gunst van Boven op ons neer.

Gedenk ons samen. Verschillende kunnen vanwege ziekte en ouderdom en zwakte met ons niet vergaderen. U kent ze in de verschillende ziekenhuizen, die geopereerd zijn en die daar nog liggen, wachtende op de operaties. We dragen ze op aan Uw troon.

En ook een gezin die in bijzondere omstandigheden zijn en in bijzondere druk, het is Uw alwetendheid bekend. Och, als het met Uw lieve raad bestaan mag, Heere, spaar het leven van haar die moeder hoopt te worden. En spaar ook het leven van dat kind, waar ze met vreze zijn vervuld. Och, we mochten er nog een gebedje voor krijgen door Gods Geest gewerkt. Want Ge hebt toch gezegd: 'Op uw noodgeschrei deed Ik grote wonderen.'

U hebt ook een van onze leden weer terug willen brengen, die de familie bezocht heeft in een andere Staat; nog veilig geleid en bewaard. Dat al de goedertierenheden mochten vernederen en verootmoedigen.

Weduwen, wezen en weduwnaren wil U ze sterken. Uw knechten bekrachtigen en ook hem nog gedenken die in de avond nog een enkel woord wenst te spreken. De arbeid is veel en groot van dag tot dag. Maar dat we nog ervaren mochten ook in deze ure, dat het 'Israëls God is die krachten geeft; van wie het volk zijn sterkte heeft; looft God elk moet Hem vrezen.'

Gedenk ons en het onze en verzoen onze misdaden in het bloed des eeuwigen Testaments. Om Jezus' wil. Amen.

We zingen nu met elkaar uit Psalm 70 het 1ste en het 2^e vers.

*Daal haastig ter verlossing neer,
O God, en red mij uit gevaren.
Uit angsten die mijn ziel bezwaren.
Spoed u ter mijner hulp, o Heer.
Laat allen die mijn ziel belagen,
Beschaamd en schaamrood van mij vliên.
Laat, die met vreugd mijn rampen zien
In hun wensen nimmer slagen.*

Geliefden.

De zaligheid en de heerlijkheid van Gods kerk ligt vast in God. Niet in de mens. En ook niet in al hetgeen wat hier beleefd en wat doorleefd wordt. Dat valt in ons leven er allemaal buiten. Wanneer we in onszelf blikken, dan moeten we tot de conclusie komen, dat het nooit kan en dat het nooit zal gebeuren. En het is noodzakelijk, geliefden, dat we dat beide, tussen de wieg en het graf voor onszelf leren kennen. *Dat het niet kan en dat het niet zal.* Er zijn in het leven van Gods kerk en kinderen zoveel problemen. En er zijn zoveel raadselen. En het wordt ook in ons leven openbaar, dat God wel mensen bekeerd, maar karakters en naturen niet. Al krijgen ze hier een knak, maar de oude mens die verdorven is, wordt nooit bekeerd. Die is altijd er tegenin; tegen God gekant. Die staat in vijandschap tegen God. De Heere heeft de profeet Jesaja betuigd, dat Hij Zijn volk in beide Zijn handpalmen gegraveerd heeft. En dat hun muren steeds voor Hem zijn. Ook wanneer hun leven gans en al verkeerd is. Ja, wanneer het soms zover met dat volk komt, dat ge zoudt zeggen: als God hen nu op dit ogenblik niet weglaat, is het geen wonder. Vanwege hetgeen ze in hun leven openbaren. Daarom geliefden, wanneer het nooit in ons leven een wonder wordt, dan heeft God ook nog nooit een wonder aan ons gedaan.

Wij wensen vanavond een enkel woord daarover te spreken. Dat zal zijn uit Mattheüs 16 vers 22 en 23.

En Petrus Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, wees U genadig; dit zal U geenszins geschieden. Maar Hij Zich omkerende, zeide tot Petrus: ga weg achter Mij, satanas; gij zijt Mij een aanstoot, want gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn. Tot dusver.

Gods Woord spreekt over drie dingen in wat we u voorgelezen hebben. Het spreekt over:

1. **Een bekendmaking;**
2. **Een verzet en**
3. **Een bestraffing.**

1. Een bekendmaking

Er zijn geliefden, drie bijzondere perioden geweest in het onderwijs dat Christus aan Zijn discipelen heeft gegeven in de 3 jaar dat Hij met hen op de wereld was.

- In de eerste tijd van het onderwijs dat Christus heeft gegeven, heeft Hij Zijn discipelen in het bijzonder bepaald bij Zijn Koninkrijk. Dat het Koninkrijk der hemelen, waarvan Johannes gezegd heeft, *het is nabij gekomen*, dat het Koninkrijk er nu was. En dat Christus als Koning Zich in dat Koninkrijk zou openbaren in het vergaderen, in de toebrenging en in de bevestiging van dat Koninkrijk.
- Het tweede gedeelte van Christus' onderwijs, daarin zien we dat Hij de nadruk gelegd heeft op de kennis van Hem als een Persoon; als de Persoon van de Zoon van God, maar ook als de Zoon des mensen. Christus heeft gepreekt en Christus heeft Zijn prediking bevestigd met veel wonderen en met veel tekenen. Elke keer wanneer de gelegenheid er voor was heeft de Heere Jezus de tekenen en de bewijzen van Zijn Goddelijke almacht in het publiek willen betonen. Opdat Zijn discipelen ervan overreed zouden worden dat Hij de Zoon van God was, Die ze ook later in het publiek moesten gaan verkondigen.
- Maar nu het derde deel van Christus' onderwijs ging over Zijn borgtochtelijk lijden. In het begin heeft Christus al over dat lijden gesproken. Maar het schijnt, geliefden, dat de discipelen daar nooit naar geluisterd hebben. Dat hebben ze, met

andere woorden, dat hebben ze zó ver van zich afgezet. Daar wilden ze niet aan denken en ze konden er ook niet aan denken. Het was voor de discipelen iets wat geheel en al tegen hen in lag. Later, toen Christus gestorven is op Golgotha, is het openbaar geworden dat de vijanden meer van Zijn dood en Zijn opstanding wisten dan Zijn liefste discipelen. Want zij gingen naar Pilatus en zeiden: 'Die verleider heeft levende gezegd, dat Hij na drie dagen uit de dood zou opstaan. Dus, alstublieft, verzegeld toch het graf.'

Eigenaardig hè? Dat de vijanden er meer vanaf wisten en beseften dan Zijn liefste discipelen. En hoe korter dat het bij het einde kwam van Christus' leven hier op aarde, hoe meer dat Hij de nadruk op Zijn lijden heeft gelegd, om Zijn discipelen te overreden van de noodzakelijkheid van dat lijden. En toch, ze bleven maar dom. En het scheen dat het niet tot hen doordrong wat de Heere Jezus over het lijden tegen hen had gezegd. Ook in het bijzonder niet bij Petrus, dat de satan begeerd had hem te ziften als de tarwe. Maar laat ik het vanavond zomaar noemen, er was de minste overname niet bij de discipelen.

Als je het allemaal leest in het Evangelie, dan zou je soms tot de gedachte komen: wat moet ik eigenlijk van die discipelen denken? Zij hadden een klaar getuigenis en belijdenis gegeven, dat Christus de Zoon van God was. Maar het heiligdom van Zijn lijden was voor die mensen totaal gesloten. Waar zat dat nu? Wat was de oorzaak ervan? Heb je daar weleens over gedacht, mensen? Wat was de oorzaak dat die mensen zo dom waren? En dat die mensen er zo weinig van beseften? Eigenlijk beseften ze er totaal niets van.

Dat zat er daarin dat de kennis van de Deugden Gods en inzonderheid van de gerechtigheid Gods, dat die kennis zo vaag was en zo gering.

Maar wanneer Gods volk eens terug zou denken in hun eigen leven, dan zullen ze wel tot de conclusie komen, dat ze de discipelen niet gaan verwerpen, maar dat ze zullen beseffen in welke conditie en toestand dat die discipelen voor zichzelf verkeerd hebben.

Om maar een enkel ding te noemen. Je leest bijvoorbeeld in Jeremia 2, dat de Heere zegt: *Ik gedenk der weldadigheid uwer jeugd; de liefde uwer ondertrouw; toen gij Mij nawandeldet in de woestijn.* Dat gaat over de tijd dat de Heere met Zijn volk is begonnen. Dat gaat over de tijd van de eerste liefde. Het gaat over die tijd dat er niets te zwaar is, en niets te heet is en niets te koud is. Maar over de tijd dat alles kan. Tegenwoordig, in het algemeen gesproken, wanneer je over de standen van het ziele leven gaat spreken, dan is er over het algemeen geen besef meer van. Het is wel erg dat we het zeggen moeten, maar dat onderwijs dat is zo ver, zó ver weg. En er is weinig bediening van God de Heilige Geest. Want ook die verkering in de eerste liefde in de gangen bij Gods volk in die eerste dagen, is nu ook al zo bedekt.

Ik heb wel eens gehoord, jaren geleden, dat er eens een dominee op de preekstoel zei in zijn preek: *wie heeft lust den Heere te vrezen?* En dat er een man opstond en die zei: ik. Ja, die zei ik. Die man stond zo in de liefde voor zichzelf dat hij niet zwijgen kon. Als dit op het ogenblik gebeurde in onze kerk dan zouden veel mensen zeggen: die man is zeker niet goed in zijn hoofd. Ja.

Dat hebben we in het begin van onze bediening ook wel eens gehad. Maar nu hoor je daar bijna niet meer van. In het begin hebben we het gehad, dat we op een zondagavond in een gemeente moesten spreken over Hebreeën 11. *Die zulke dingen zeggen, betonen klaarljk dat ze een ander vaderland zoeken.* En daar zat achter in de kerk een man, - 's morgens was hij niet geweest, want alles lag 't ondersteboven. Hij kon niet meer geloven dat er ooit wat van God in zijn hart geweest was. Zó moedeloos

was hij. Maar voor de laatste keer, de laatste dienst kwam hij ook nog aansukkelen. Ja, de Heere had die man daar gebracht, zelf was hij niet gekomen. Maar de Heere bracht hem. Het was een man die uit een herberg, uit een taveerne door God was geroepen. En door God bekeerd. En die had zo in het nieuwe leven geleefd, maar later kreeg hij zichzelf weer terug. En vanzelf, als een mens in zichzelf terugkomt, ja dan wordt alles een vraagteken. Dan zeggen ze: zou het wel ooit waar geweest zijn? Zou God wel ooit een begin gemaakt hebben? Zou het niet met mijn verstand geweest zijn? Is het mijn gevoel niet geweest? Dan komen er zoveel dingen naar voren, mensen, dan liggen we zo tegen de grond. Ja, dat duurt niet zo lang. Bij een huichelaar is dat niet, maar bij dat ware volk wel. Die liggen zó tegen de grond.

Ik wist niets van die man af, in het geheel niet. Maar ik moest daar 's avonds preken en dingen zeggen waar ik heel niet over gepraktiseerd had. Maar wat zo van de hemel in mijn hart kwam. En op de duur kwam ik terecht bij het volk dat het niet meer bekijken kan. Bij dat volk, die denken dat ze zichzelf bedrogen hebben. Bij dat volk, dat denkt dat het een eeuwig omkomen is. Ik zei in mijn preek 's avonds: Misschien zitten er van die mensen hier die om raad vragen, die om raad verlegen zijn. En wat voor raad zou ik nu die mensen geven? Dan zou ik die mensen de raad geven om maar terug te gaan naar de wereld. Om maar terug te gaan naar de herberg.

En toen stond die man op in de kerk. En met zijn handen naar boven zei hij: *dat nooit meer! Dat nooit.* En een ontzag dat er was in die kerk 's avonds! Wat een indruk en een bewogenheid was er.

Och, dan denk ik wel eens, Heere zou Je dat nog eens willen geven? Zou U het nog wel eens ooit willen geven dat er zoiets nog eens naar voren komt?

En God heeft dat die avond voor die man gebruikt om hem weer terug in het nieuwe leven te brengen en de keus weer te vernieuwen. Ik heb die man later ook vaak ontmoet. Hij is nu allang in de eeuwigheid. Maar heb hem vaak ontmoet. En dan praatte hij; het vloeyde er zomaar uit. O, dan sprak hij zo goed van God. Want vanzelf, wat van God is, dat gaat erin en als het niet van God is blijft het voor je borstrok zitten. Ja, dat is vanzelf.

En mensen, als nu de Heere verder met Zijn volk doorgaat, dan staan ze net zo beteuterd te kijken. Ja, beteuterd is misschien een Zeeuws woord, ik weet het ook niet. Maar dan staan ze zo raar te kijken, dat ze zeggen: waar dat op uitdraaien moet? Waar dat terecht komen zal? Omdat een mens het niet weet.

Och gemeente, een mens weet niet hoe hij bekeerd moet worden. Echt niet. Hij weet niet hoe hij bekeerd moet worden. En zolang als hij het weet dan gebeurt er niks. Maar als een mens het niet meer weet, dan is God er om het een mens te leren.

En werkelijk, die discipelen hebben niet anders gedacht als om in dat gevoelige leven door te gaan en voort te gaan en dan eenmaal zo te gaan sterven. En almaar meer van de gemeenschap met Christus in hun hart te hebben en in Zijn tegenwoordigheid te verkeren. Daarom, toen Christus zei in Johannes 16: Het is u nut dat Ik heenga, begrepen ze daar ook niets van. Nee. En je leest ook niet dat ze zelfs de behoefte hadden om erin onderwezen te worden. Mensen, het is van het begin tot het einde een eenzijdige werk Gods. En hoe langer Gods volk op de weg naar de hemel is, schijnt het dat ze hoe langer hoe dommer worden. En hoe langer hoe onwetender. En wij hebben gedacht dat we spoedig volleerd zouden wezen. Dat hebben we gedacht. We hebben gedacht, straks weten alles. En nu komt een mens aan de weet dat hij niets weet. Maar nu staan die lieve regels is in Psalm 25:

*Onderwijzen hen die dwalen,
Brengen op het rechte spoor.*

*Hij zal leiden 't zacht gemoed.
In het effen recht des Heeren.
Die Hem nederig valt te voet,
Zal van Hem Zijn wegen leren.*

De Heere Jezus gaat Zijn discipelen onderwijzen in de noodzakelijkheid van Zijn lijden en sterven. En de Heere Jezus doet dat op een zachte wijze. Want dat het hen een schok zou geven, heeft de Heere Jezus wel beseft. Want Hij wist van hoedanige geest dat die mensen waren. In hun verstand zat een aards koninkrijk. Werkelijk, hoor. En wat was de inhoud van dat aards koninkrijk? Om niet langer meer een arm mens te wezen maar een rijk mens en een voornaam mens te worden. Want als Christus hen nu van die Romeinen eens zou verlossen, ... maar Hij kwam om ze van de zonde te verlossen. En als Hij hen van de Romeinen zou verlossen, dan zouden zij het eerst aan de beurt zijn om in dat koninkrijk wat te worden. Dat begrijp ik.

Ja, ze hadden in Nazareth gezworven en in Kapérnaüm, en bij de zee van Tibérias; en dan geen cent in hun portemonnee. Ja, dat is arm, hè? Maar als Christus nu Koning zou worden in Jeruzalem, o dan zou hun leven toch zo anders worden. Dan zouden ze zulke rijke mensen worden.

En vanzelf, daar heeft een mens geen moeite mee. Want je moet rekenen mensen, de meeste tijd van je leven – ik hoop dat je het allemaal volgen kan vanavond, want het is maar een enkel woord – ... maar om het nu met God eens te worden dat we door zo'n weg naar de hemel moeten. Om daar het mee eens te worden, daar is Goddelijke genade voor nodig. O ja. De Heere zegt in Numeri: *gij zult Mijn afbrekingen gewaar worden.* Ja, Mijn afbreking.

Ik las van de week nog: *De gebeden van David de zoon van Isai hebben een einde.* Ik dacht, o gelukkige David; want als David aan het eind van zijn bidden komt, dan gaat Salomo beginnen. Tegenwoordig zouden ze zeggen: ja dat maakt je er maar van. Ze zouden zeggen: dat staat niet in de Bijbel.

Ja, maar dat volgt er wél. Vanzelf, want als ik met mijn gebed niet aan een eind kom, heeft het gebed van die grote Koning en van die grote Hogepriester geen betekenis.

Ik heb wel eens een oude geoefende man vroeger horen zeggen, hij zei: 'Och jongen, mijn gedachten worden korter, mijn briefjes worden korter en mijn gebedjes worden korter. En er blijft zelfs geen lust meer over.'

Geloof u dat, mensen? Er blijft zelfs geen lust meer over. Dan kun je wel begrijpen dat die taal door veel mensen niet meer gezocht wordt. Nee, en dat veel mensen zeggen: och, wat wordt je daar toch ellendig van om naar zo'n taal te moeten luisteren. Maar jongens en meisjes, kinderen, het is niet anders dan wáár, hoor. *Want Ik zal de blinden leiden door een weg die ze niet geweten hebben, en door paden die ze niet bewandeld hebben. En dan zal Ik de duisternis tot licht maken en het kromme tot recht. Ik de Heere doe al deze dingen. En Ik zal ze niet verlaten.* Want dat is het einde, dat ze benauwd worden en bevreesd dat de Heere hen verlaten zal. Ja, als ze nu als een mens worden zoals er staat van David in Psalm 119: *als een uitgedroogde haard*, dat er niets meer over is. Alles raakt op. Wat moet God met zo'n mens nog beginnen?

Ja, daar kan Hij Zijn werk aan beginnen. Want dan zal zo'n ontledigd mens en ziel uit de volheid van Christus bediend worden, met genade voor genade. En die zijn vatbaar voor de Fontein die springt tot in het eeuwig leven.

De Heere Jezus moet gaan sterven. Dus betekent dat, dat Hij gedwongen wordt om te sterven? Nee, nee. Maar de Heere Jezus wil sterven. Waarom wil de Heere Jezus sterven? Omdat dit de wil van Zijn Vader is. Want door de dood moet Christus naar

het Leven. Door de hel moet Hij naar de hemel. En door de vernedering naar de heerlijkheid. Dat zijn drie stukken.

En nu zouden wij liever in leven willen blijven. Wij zouden zó naar de heerlijkheid willen gaan. Maar dat kan zo niet. Wij moeten met alles in de dood, met onszelf en met alles wat van ons is. En dan komen we op het punt van die twee zaken: *het kan niet en het zal niet*. En dan is het juist Gods tijd. Dan is het Gods tijd, mensen.

'Ja, als ik dat nu maar eens bezien kon. En als ik dat nu maar eens geloven kon.'

Ja, maar hier heb je juist de verborgenheid. Dit is de verborgenheid: achter de dood ligt het leven en achter de hel ligt de hemel. En achter de vernedering de verheerlijking. Maar we moeten één plant met Christus worden in de gelijkmaking Zijns doods, opdat we het ook zullen zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding.

En nu kom ik tot mijn 2e punt.

2. Het verzet.

Er staat hier: *En Petrus Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen*. Dat is toch wat geweest, mensen, dat Petrus de Heere Jezus bij Zijn arm nam en dat Petrus de Heere Jezus begon te bestraffen. Zou die man wel ooit ware liefde gehad hebben? O, ja, hij brandde ervan. Hij brandde van liefde; dat kan ik u vertellen. Hij brandde van de liefde. En die man had wel genade en hij had liefde, maar hij had dáárin geen licht. Misschien zit er vanavond ook nog wel een arm schepsel, die zegt: 'Ik denk toch wel dat ik nog een kruimeltje liefde heb. Maar ik heb geen licht, ik heb geen licht. En ik weet niet hoe het moet. Ik weet niet hoe het moet.'

Petrus heeft de Heere Jezus bestraft. Ja, we staan hier vanavond voor een heel eigenaardige zaak. En ik had toch lust, al is het niet lang vanavond, ik had toch lust om er vanavond wat van te zeggen. Al is het maar een paar woorden. In hetzelfde kapittel hier heeft de Heere Jezus aan Petrus gevraagd: *Maar wie zegt gij dat Ik ben?* En dan zegt Petrus uit de volheid van zijn gemoed: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods*. Een heerlijke belijdenis. En wat is dan het antwoord van de Heere Jezus? *Vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemel is*. Dus het ene ogenblik gaat Petrus verklaren wat de Vader uit de hemel hem geopenbaard heeft. En het andere ogenblik wordt Petrus een spreekbuis van de duivel. Een spreekbuis van de duivel. Kunt ge dat nu begrijpen? En dan in de tijd van zomaar enkele minuten? Ja, enkele minuten.

Ik zal je eens wat vertellen, mensen. Als je nu in je leven nooit met jezelf in de war raakt, dan ben je een vreemdeling van God en van het leven dat uit God is. Maar als je nu elke keer in de war raakt, als je elke keer in de war raakt, dat je zegt: 'O God, ik weet het niet meer. Ik weet het niet.'

Zo'n spoedige omwisseling en verandering in het leven. Dan zou je zeggen: *hoe dat nu toch mogelijk is?* Het ene ogenblik spreken wat de Vader geopenbaard heeft en het andere ogenblik komt het vergif van de duivel uit zijn keel.

En het was nog een verzoeking voor de Heere Jezus ook, hoor. Het was een verzoeking. Want Petrus zegt: *'Heere, wees U genadig, dit zal U geenszins geschieden*. Nee. Petrus wil zeggen: Uw Vader in de hemel, Die begeerd dat niet voor U. Die zoekt dat niet voor U. Die wil dat niet voor U. Zou dat nu de wil van Uw hemelse Vader zijn dat U gaat sterven? Dat U gekruisigd zal worden? O nee, Heere wees u genadig. Dat zal U geenszins geschieden.'

Het heeft het lijden van Christus verzaard wat Petrus daar doet en wat Petrus daar zegt. Want dat het lijden van Christus, al was Hij de Zoon van God, zwaar geweest is, dat is duidelijk genoeg, mensen. Want Hij was ook Mens. En naar Zijn menselijke natuur was Hij beangstigd en was Hij bevreesd. Lees dat maar in Hebréeën 5, daar zo

duidelijk van getuigd wordt. 'Die in de dagen Zijns vlees gebeden en smekingen tot Degenen Die Hem uit de dood kon verlossen, met sterke roepingen en tranen geofferd hebbende en verhoord zijnde uit de vrees.' Dan krijg je ineens licht hoe Christus als de Zoon des mensen tegen dat lijden heeft opgezien. En dan in Johannes 12, staat in het 27^e vers: *Nu ben Ik ontroerd. En wat zal Ik zeggen? Vader, verlos Mij uit deze ure.*

En nu gaat Petrus een strik spannen voor de Heere Jezus door te zeggen: *'Heere, wees U genadig, dit zal U geenszins geschieden.* Nee, het moet die weg niet op en het moet die weg niet in en het moet die weg niet door. Dat zal U geenszins geschieden.' Petrus wou naar de hemel zonder de verheerlijking van het recht.

En de Heere zegt bij de profeet Jesaja: *Sion zal door recht verlost worden.* Niet door het gezicht, maar door recht verlost worden. *En haar wederkerenden door gerechtigheid.* En nu zou een mens met zijn goede gestalten en indrukken en openingen, zou hij zó naar de hemel toegaan. Maar hij moet ermee de dood in. Hij moet met alles de dood in; hij moet een onvruchtbare boom worden die tot de wortels verdord is en waar nooit vrucht uit gevonden zal worden. Zodat hij van zijn eigen gebedjes gaat walgen, mensen. Dat hij ervan gaat walgen. Dat hij benauwd is dat zijn vrouw vandaag of morgen zal zeggen: je moet er nu maar mee ophouden want het is elke dag hetzelfde.

Dat is waar, hoor. Het is elke keer weer hetzelfde. En de ene keer is het nog een beetje mooier dan de andere keer, maar het is allemaal van je eigen. Is het waar of niet? Ben je daar nooit benauwd voor? Dan staat het er niet zo goed voor, hoor. Nee. Maar als je er benauwd voor bent....

En, ik zou er nog wat bij willen zeggen, vanavond. Och, je moet maar niet denken dat het beter wordt, hoor. Nee, dat is niet te verwachten. Maar God kent je hart, hoor. Die kent je gedachten.

*Niets is o Oppermajesteit,
Bedekt voor Uw alwetendheid.*

Ach, nu moet een ziel gaan zuchten om een zucht. Die moet gaan bidden om een gebedje. Werkelijk.

Heere, dat zal U geenszins geschieden, zegt Petrus. Och ja, een strik gespannen voor de Heere Jezus. Het was een verzoeking voor de Heere Jezus. Zoals we dat samen nog zingen uit Psalm 106 het 8^e vers.

*Maar zij vergaten 's Heeren werk.
Ze stelden hunnen God een perk.
Ze wilden, - daar heb je het, - ze wilden in Hem niet berusten.
Maar durfden in de wildernis
Zijn macht beproeven, door hun lusten
En hunk'ren naar Egypte's dis.*

Ze wilden, staat er, in Hem niet berusten. Ze dachten dat ze het beter wisten dan de Heere Jezus. Ja. Ze wilden die weg niet in. Maar de Heere Jezus zegt dat er geen andere weg is. *Hij moet veel lijden van de ouderlingen en van de overpriesters en van de Schriftgeleerden. En Hij moet gedood worden en ten derden dage moet Hij opgewekt worden.* Ja. En nu kun je wel begrijpen, mensen, Petrus was in de weg der ontdekking nog niet zo ver gevorderd. Want hij was nog niet gekomen bij de ouderlingen en overpriesters en Schriftgeleerden. Daar was hij nog niet gebracht. Nee, en daar zal hij terecht moeten komen. En daar moeten we allemaal terecht komen. Maar dat is een vernedering, hoor. O, het is zo'n vernedering. En er is geen andere weg mensen, dan ontdekt te worden aan onze vijandschap tegen de weg van vrije

genade. En om ingewonnen te worden voor die weg, dat de mens zijn hoofd eens op het blok zal leggen. En dat het zal worden: *Uw wil geschiede gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde*. Dat het recht zijn loop zal moeten hebben. En dat ze door Uw gerechtigheid verhoogd zijn geworden.

3. Een bestraffing

Maar Hij Zich omkerende zeide tot Petrus: ga weg achter Mij, satanas, gij zijt Mij een aanstoot; want gij verzint niet de dingen die Gods zijn maar die der mensen zijn. Wat een woord, hè? Ga weg achter Mij, satanas.

Ja, en toch mensen, er ligt wel een diepe betekenis aan ten grondslag, dat Petrus zoals ik al zei vanavond, de spreekbuis was van de duivel. Maar toch het eeuwig wonder, dat de Heere Jezus zegt: *ga weg, achter Mij*. Dat de Heere Jezus hem teruggestuurd. Maar hij moet *achter* Christus aan. Maar wegsturen doet Hij niet. Hij stuurt dat dwaze volk niet weg; en dat onwetende volk en dat onkundige volk. Ze mogen met al hun ellende en met al hun gebrek toch bij Hem blijven. Want Hij heeft hen in Zijn beide handpalmen gegraveerd. En Hij heeft hen liefgehad met een eeuwige liefde. En dat wordt nu voor Gods volk een wonder, dat ze niet weggestuurd worden, maar dat ze achter Hem gezet worden. Achter Hem. Dus hij neemt er geen afscheid van.

Maar wel zegt de Heere Jezus: 'Gij zijt Mij een aanstoot. Je bent een hindering in Mijn weg om de wil van Mijn Vader te volvoeren. Je spant een strik voor Mij.

Och Petrus, Petrus, in plaats dat je eronder valt, in plaats dat je het overneemt, in plaats dat je zegt, *Heere zo moet het, omdat het des Vaders wil is; maar ... Gij zijt Mij een aanstoot. Want ge verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die des mensen zijn*. Dus er wordt hier een onderscheid gemaakt in deze tekst, tussen de dingen die Gods zijn en de dingen die der mensen zijn. En wat zijn nu de dingen Gods?

Dat Christus moest lijden en sterven. Zoals hij later tegen de Emmaüsgangers gezegd heeft: 'Moest de Christus dan niet al deze dingen lijden en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?' Dat was van eeuwigheid bepaald. Dat was van eeuwigheid besteld. En dat is door al de rollen van de profeten bevestigd.

En dat moet ook in ons hart waar worden, in ons leven, de noodzakelijkheid van de dood van Christus. Maar daarin ligt ook opgesloten de noodzakelijkheid van onze dood. Want wij moeten de dood ook in. En dat is nu de zaak mensen, waar alles zich tegen verzet. Een mens zou een vlakke weg naar de hemel willen hebben. Een mens zou tot aan de dag van zijn dood willen tekenen voor gevoelige genade, aangename toestanden, maar een verdoemeling en een vervloekeling te worden, dat is er niet bij. Nee. Dat is niet wat een mens begeert.

Gij verzint niet, gij Petrus, de dingen die Gods maar die der mensen zijn. En je spreekt ook niet anders wat van de mens is en wat opborrelt in het hart van een mens en in zijn eigen verstand. Je wilt het allemaal bekijken, maar je moet begrijpen, Petrus, Gods recht moet zijn loop hebben. Want als Gods recht zijn loop niet zal hebben, dan zou God geen GóD blijven. En God moet GóD blijven. En nu, door inwinnende genade wordt een mens daarvoor ingewonnen in zijn leven.

Gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn. Mensen dat betekent, dat ons verstand opzij gezet moet worden. En ons verstand moet er aan, zodat een mens het niet meer weet. En als het nu in ons leven zover mag komen dat wij het niet meer weten, dan weet God het nog. Ja, Die weet het nog. En dan zal ervaren wordt wat er staat in Psalm 25, dat de verborgenheden des Heeren zijn voor degenen die Hem vrezen; en Zijn verbond om hun die bekend te maken.

En nu is het maar de vraag, geliefden, voor een iegelijk van ons wat we daar nu van kennen en wat we daar nu van weten.

Als je zou zeggen, *ik ben aan het einde van het onderwijs*, dan zou ik zeggen: mensen, wat treurig toch. O, wat treurig.

Als je zou zeggen, *ik heb soms hoop*, dan kan het begin er wezen van onderwezen te worden. Dan zou ik willen zeggen, dat is Bijbels. Want we moeten vanaf het begin door God geleerd worden en door God onderwezen worden. En dat volk van God zal tot de dag van hun dood aan die lippen blijven hangen waar genade op uitgestort is. En tot de dag des doods zal hun gebed zijn, om door God geleerd te mogen worden. En om door de Heere geleid te mogen worden. En dan in een rechte weg met God verzoend en bevredigd te worden.

Zitten er vanavond in mijn midden, die vandaag nog gevraagd hebben, *om door God geleerd te worden?* Zitten er hier in ons midden nog, die zeggen: 'O God, ik heb wel eens gedacht dat ik het wist, maar ik weet het niet. En het zal de vraag wezen of ik het ooit zal weten. Maar alstublieft, zou U mij willen leren. Zou U mij door Uw Geest willen onderwijzing in de wegen Gods. In die wegen, waar God op het hoogst verheerlijkt wordt en een zondaar op het diepst vernederd.'

Christus zei tegen Petrus: *gij zijt Mij een aanstoot*. En nu zijn wij met al onze godsdienst en met al onze verwaande wijsheid niet anders dan een aanstoot voor Christus. Dat is alles wat wij zijn.

En nu voor een mens die voor God mag worden wat hij is, wordt het een wonder dat God hem niet wegstoort. En wordt het een wonder dat God hem niet afsnijdt. En wordt het een wonder dat God hem nog laten leven. En dat bij ogenblikken, er nog eens wat onderwijs vallen mag voor hun ziel. Niet elke dag, hoor. Er gaan zoveel dagen door mensen, dat we 's avonds moeten zeggen, het was weer niks. Er is niks geweest, niks gebeurd. Ja, en dan gaan we toch weer slapen. Als we nu maar eens niet meer konden slapen. En dat we aan die poorten mochten liggen en wakende bevonden werden, de tijd dat we hier nog zijn in de wereld.

Maar och gemeente, de mens is zo lusteloos en zo betrekkingloos en zo indrukkenloos dat hij moet zeggen: 'O God, zou er wel eens ooit zo'n mens op de wereld geweest zijn?'

Ja, en nog eens, wat we vanavond gezegd hebben, het zal een wonder moeten worden, dat God naar ons omziet. En het zal een wonder moeten worden, dat God ons niet wegstuurt. En een wonder moeten worden dat God het niet zat met je wordt, maar dat Zijn oog nog over je open mag blijven.

En nu hebben die discipelen onderwijs gekregen door andere wegen. Want ze hebben Hem allemaal verlaten. Het zijn allemaal ontrouwe mensen geworden. En ze hadden Hem trouw beloofd. Want ze zeiden: 'Wij zullen met U blijven en met U gaan. We zullen U niet verlaten.'

Maar ze hebben Hem allemaal in de steek gelaten. Allemaal. En dat moet hier van binnen ook ingeleefd worden, hoor. Allemaal. En natuurlijk, als je dát nu voor God wordt, dan kan je niet begrijpen dat God nog eens een keer terugkomt. En dat de Heere nog aan je wilt denken. En dat soms ook ongedacht en onverwacht, dat Hij naar je toekomt en dat hij je weer vernederd en dat Hij je inwint en overwint om een weg te gaan die Hij wil. *Verenigd mijn hart tot de vrees van Uw Naam*.

En zal nu Christus' lijden en sterven rechte waarde voor ons krijgen dan moet Gods recht in onze ziel verklaard worden. En aan dat recht kunnen wij geen voldoening geven. Nee, we kunnen geen kwadrantpenning betalen. Maar dat ligt alleen in een Ander, het ligt in Christus. Die de pers alleen getreden heeft. Niemand van de

volkeren was met Hem. Hij heeft die getreden in Zijn toorn en vertrapt in Zijn grimmigheid.

En als we daar nog nooit wat van geleerd hebben mensen, dat we dan vanavond eens naar huis mochten gaan en zeggen: '*Heere, alstublieft zou U mij er eens wat van willen leren? Zou U mij uit genade nog een onderwerp willen maken voor het Voorwerp? En dat het nog waardij voor mijn ziel mocht krijgen in leven en in sterven.*' Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht het enkele woord, dat we in zwakheid gesproken hebben nog willen zegenen. Och, wil het bedauwen met Uw eeuwige Geest. En wil Uw aangezicht in gunst over de gemeente en over de ambtsdragers en over de ouders en kinderen genadig doen lichten. Verblijdt onze ziel nog door Uwe daden.

Ook in de aanstaande rustdag als Uw Woord gelezen zal worden. Och, geef lust en liefde om onder dat woord nog te verkeren. En nog kracht om het allemaal uit te dragen. En dat Uw Naam nog verheerlijkt mocht worden onder jong en oud, klein en groot.

U mocht ook nog sterken in de andere gemeente tot de arbeid die wacht en roept. Vervul ons met de vreze Gods, die het beginsel is van al de ware wijsheid. En dat om Jezus' wil. Amen.

Het 3e vers van Psalm 69.

*Beschaam door mij de stille hope niet.
Van hen, die U, o Heer, der legerscharen
Verwachten, laat geen schande wedervaren
Aan hen, die U steeds zoeken in 't verdriet.
Met mij verging hun hoop, o Israëls God,
Daar ik mijn smaad om Uwentwil moet dragen.
Mijn aanschijn is bedekt met schand en spot;
Helaas, wat heb ik stof tot bitter klagen!*

Volgende week woensdag zal het biddag zijn, enzovoort

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

6. Jezus gekroond met doornen

Middagdienst Grand-Rapids

Zingen Psalm 39: 3 en 4

Lezen Evangelie van Johannes 19^e hfd. het eerste gedeelte

Zingen Psalm 22: 6 en 7

Psalm 132: 12

Psalm 89: 8.

Vangen wij onze godsdienstoefening aan door met elkander te zingen Psalm 39 en daarvan het 3^e en het 4^e vers.

Wat wij verder uit Gods heilig woord u wensen voor te lezen, dat kunt u opgetekend vinden in het Evangelie van Johannes, het 19^e kapittel, het eerste gedeelte.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Ge bracht aan de middag van deze heilige rust- en sabbatdag, ons voor de tweede maal samen aan de plaats des gebeds. Wij zijn nog aan deze zijde van dood, graf en eeuwigheid. Een ander van onze leden is in deze morgen opgeroepen om voor U te verschijnen. Het is eeuwigheid voor hem geworden. Zijn vrouw zit daar als een weduwe, al was haar leven de laatste jaren al gebroken. De kinderen zijn nu hun vader kwijt. Gij mocht hen sterken en ondersteunen in al hun droefheid. En de slag die gevallen is heiligen aan hun harten. Maar ook in het midden van de gemeente; de roepstemmen zijn zo veel.

Ook voor een andere familie die met ons zijn deze middag en die in deze verlopen week hun broeder naar het graf hebben gebracht. Het is de een na de ander. De mens gaat naar zijn eeuwige huis.

We hebben bij de aanvang van deze samenkomst een gedeelte uit Uw woord gelezen en gehoord. Zie de Mens! Toen Christus uitgebracht werd voor het Joodse volk. Pilatus, als een gebroken mens vanwege zijn consciëntie, heeft dat uitgeroepen.

Maar och, wie zal ook in deze middag in staat zijn om er iets van te zeggen? Van de diepte ervan? Och, we zouden wel moeten zeggen: laten we maar naar huis gaan. Of, laten we in een hoek of aan een kant zitten schreeuwen. En dat het ons eens bekend gemaakt mocht worden, wat een mens in het paradijs geweest is, wat hij geworden is door de zonde en wat hij straks voor eeuwig zal zijn, als een mens zonder God en zonder Christus de dood in zal moeten. En dan straks in die eindeloze, eindeloze eeuwigheid te verkeren om daar God eeuwig te vloeken en eeuwig te lasteren vanwege de pijn en de smart.

Heere, als het met Uw lieve raad bestaan kan, zoudt Gij ons vanmiddag nog een enkel woord tot stichting willen geven. Al zijn we bewust terwijl we hier staan voor de gemeente, dat we op de bodem niet kunnen komen. En dat we geen duizendste, geen miljoenste ervan kunnen zeggen, waar Gij doorgedaan zijt, wat Gij ingeleefd hebt, doorgeleefd hebt, en uitgeleefd hebt in de staat van Uw diepe vernedering. Een worm en geen man. Veracht van de mensen en een smaad van het volk. Een stierenheir uit Basan sterk van krachten, op U verwoedt.

Och Heere, kom er nog eens in mee. Opdat het ons harten niet verhardend zou en dat we als een steen deze plaats zouden verlaten. Maar dat er nog eens verbreking gevonden mocht worden. Och, dat hebben we allemaal ons eigen berokkend. We hebben het allemaal over onszelf gebracht. We kunnen geen mens de schuld geven. We kunnen alleen onszelf maar verwijten en onszelf veroordelen.

Maar o, dat ook in deze middag gehoord mocht worden, op grond van het Borgtochtelijk lijden en sterven, wat door hartvernieuwende genade nog geschieden kan. En dat er voor een doorn een dennenboom en voor een distel een mirtenboom mocht opgaan. En dat het de Heere zal zijn tot een naam en tot een teken, een eeuwig teken dat niet uitgeroeid zal worden.

Dat zo'n diep ellendige, verdoemelijk, schuldig, rampzalig schepsel nog verwaardigd mag worden om naast prinses geplaatst te worden en wereldgroten. Geplaatst onder de heiligen der hoge plaatsen en de heerlijken der aarde, in welke al mijn lust is. Och, om daar nog eens betrekking op te krijgen. Om dat goede deel deelachtig te mogen worden, bij de aanvang en bij de voortgang.

Heere, Gij mocht Uzelf nog willen verheerlijken onder jong en oud, onder klein en groot. Opdat deze dag, in de dagen der dagen, toch niet tegen ons zal getuigen. En ons voor eeuwig zal veroordelen. Maar och, kom er nog eens in mee. Dat de hemel nog eens scheuren mocht. Want van de aarde en van onszelf is er nooit geen verwachting meer. Alleen ellende waar onszelf in gebracht hebben. En allemaal dieper daarin brengen. Maar och, om nu nog eens opgeraapt te worden van de bodem der hel en teruggebracht te mogen worden in de gemeenschap met een enig, Drie-enig, volzalig God. Och, om daar eenmaal toe verwaardigd te mogen worden om de kroon die ze zullen ontvangen, te werpen voor de voeten van het Lam. Gij mocht Uw volk nog bediening ervan willen geven in deze middag. Ze hebben geen voeten om erheen te lopen en geen handen om het vast te pakken en te omhelzen. Maar wil het uit genade nog eens schenken.

Och, Ge weet hoe ellendig ze zijn in henzelf. Maar verblijdt hun ziel nog eens door Uw daden. Dat ze nog eens wat krijgen mochten. Ook die in banden en gevangenissen, in donkerheid verblijven, in de klauwen en de macht van het ongeloof, waar ze vanbinnen schreeuwen: het kan nooit, nooit, nooit. Maar dat die ruimte die in Christus is, nog eens ontsloten mocht worden. Dat de jonkvrouwen nog eens gaande gemaakt werden in de rijen. Dat ze Uw lof nog eens mochten verkondigen. En dat U nog eens een arm mens die zomaar in zijn dodigheid over de wereld zwerft, och dat die nog van dood levend gemaakt werd. En dat er ook onder ons nog wonderen gebeuren mocht. De tijd die we hier nog zijn mogen. Het is bij U bepaald, ons gaan en komen. Maar och, gedenken nog des ontfermens. Laat het toch niet alles vruchteloos zijn, maar dat er nog eens wat naar voren mocht komen. Dat de duivels in de hel beschaamd werden en hun tanden zouden knerssen.

En dat Uw arme kerk zich nog eens in God verblijden mocht. En die het te beurt mocht vallen met de buit mocht weglopen.

Gedenk in deze middag aan al Uw knechten, aan allen die in Uw wijngaard arbeiden. Wil nog sterken en ondersteunen. Zelf kunnen wij het niet. En hoe ouder dat we

worden hoe meer dat we het gevoelen dat we het niet kunnen. Zo machteloos, zo krachteloos, dat we verlegen zijn om woorden en zaken, omdat we het zelf niet kunnen. Maar nieten en nullen wil God vervullen. Gedenk ons dan samen in het midden van Uw kerk op aarde. Wat ziek is en krank is; ook een andere man hier, die met ons opging en vorige week hier nog was, en nu ook gebonden ligt vanwege een lichte beroerte. Och, gedenk aan al de ellenden die er zijn in het midden van ons en daar buiten. Wil het vervullen met de rijkdom van Uw genade.

Al de weduwen en wezen en weduwnaars, wil sterken en ondersteunen. Land en volk gedenkende. Ook hen in de hospitalen en gestichten, gedenk nog des ontfermens. Laat er van de hemel nog wat afdruipe wat de eeuwigheid zal verduren. Dat tot lof van Uw Naam zal strekken. Laat de uitgangen van deze middag nog juichen tot eer van Uw trouw en Uw goedheid. In de verzoening van al onze misdaden en zonden. Om Christus' wil. Amen.

Geliefden.

Met alle recht en met alle grond is door onze vaders gesproken over de staten van Christus' vernedering, maar ook van Zijn verhoging. En het onderscheid tussen die beide staten is, dat in de staat van de vernedering Christus voor God stond als een schuldig Mens. Zelf had Hij geen schuld, maar God heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. Hij is voor Zijn kerk Schuldenaar gemaakt, opdat Zijn volk zou worden rechtvaardig Gods in Hem. De staat van Christus Zijn verhoging was een staat waarin Christus niet meer als een Schuldige voor God stond, maar als een Rechtvaardige. Als Een, die voldaan had aan het Goddelijk recht. En waarin de Vader Zijn volle welbehagen had en aan Wie de Vader ook Zijn volle liefde toonde.

Maar in de staat van Christus' vernedering is er onderscheid, zoals wij allen weten in 5 trappen. Zijn nederige geboorte, Zijn leven, Zijn sterven, Zijn begravenis en Zijn nederdaling ter hel. Wanneer we het lijden van Christus de laatste weken beschouwen, dan kunt u bemerken geliefden, dat het almaar dieper, almaar dieper ging, totdat Hij eindelijk op de bodem terecht gekomen is. En niet dieper meer kon. Hellenbroek heeft dat in zijn vragenboekje ook heel duidelijk naar voren gebracht, dat het lijden van Christus begonnen is toen Hij op de wereld kwam. Maar in het einde van Zijn leven werd dat lijden zeer verzaard.

We hebben nu vanmiddag weer een klein gedeelte ervan voorgelezen, waarover we straks met de hulpe Gods een enkel woord hopen te zeggen. Maar wanneer ge dat leest, zoals vanmiddag, dan wordt een mens vanbinnen gewaar zijn dodelijke armoede. Want wat zal een mens er toch van zeggen? Wat? Och ja, een mens kan wel rammelen en wel veel woorden gebruiken, maar toch niets zeggen. Toch niets zeggen. Maar om nu het pit en het merg van de zaak eens te mogen raken, om er eens niet omheen te blijven zwalken, maar om er ingeleid te worden.

De koningin van Scheba zei in verband met de rijkdom van Salomo: *de helft is mij er niet van aangezegd*. En wanneer het over het lijden van Christus gaat, dan moet een mens maar zeggen: het duizendste, het miljoenste weten wij er niet van. Hoe dat de God-Mens dat ingeleefd, doorleefd, en uitgeleefd heeft. Er kwam een tijd dat Hij uitgeschreeuwd heeft: *Is er een smart gelijk deze Mijn smart?* En dan kan een mens er een klein weinigje, een klein weinigje van gevoelen wat het die Borg gekost heeft om Gods recht te voldoen. Maar ook om Zijn kerk te verlossen.

Vanmiddag wensen we iets te zeggen over Johannes 19 vers 5.

Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon en het purperen kled. En Pilatus zeide tot hen: zie, de Mens.

Zie de Mens:

- In Zijn smartelijk lijden.
- In Zijn heilige onschuld.
- In Zijn vrijwillige overgave.
- En in Zijn oneindige liefde.

We hebben vanmorgen gehoord dat al de stemmen voor Bar-Abbas waren. Hij kreeg al de stemmen. Zodat Christus niet één stem kreeg. Dus onze stem heeft ook Bar-Abbas geraakt. Zelfs God heeft ook op Bar-Abbas gestemd. Maar dat tot eeuwige behoud en tot eeuwige verlossing van een mens die zichzelf als Bar-Abbas voor God leert kennen. En die het verder van zijn leven in zichzelf als een Bar-Abbas over de wereld gaat. En nu ook als een Bar-Abbas straks de hemel in zal gaan.

Vanzelf, gemeente, het is voor de wijzen en voor de verstandigen verborgen en het wordt de kinderkens geopenbaard. En nu met al het verstand van de wereld - en zoals het over het algemeen is, dat ze leren dat een mens een vrije wil heeft - maar met dat al worden we toch geen Bar-Abbas. O nee. Dat kan God je alleen maar maken. Je bént het wel, maar God moet je het maken om in die diepte door God gebracht te worden. En vanzelf, als we daar door God gebracht worden, dan zal het pas waarde voor ons krijgen dat Christus gekruist moest worden opdat Bar-Abbas vrijgelaten zou worden.

Er staat in het begin van dit kapittel: *Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem.*

Er waren 2 straffen in die dagen, dat was de geseling en de kruisiging. Dat wil zeggen, in die tijd onder de Romeinen. Er werden mensen gezeseld die niet ter dood gevonnist waren. Maar die waren toch schuldig aan zekere zaken en werden tot straf gezeseld. Ze werden met het blote lichaam op een plank gelegd, vastgebonden. En dan sloegen de soldaten hen met touwen waaraan ijzeren haken verbonden waren; zoals je ook nog leest op een plaats van 40 slagen min 1, zodat het vlees uitgescheurd werd. En dat hun lichaam niet anders op den duur dan bloed geleek.

Pilatus heeft Jezus gezeseld. Had Christus het verdiend? Nee. Want die man heeft zevenmaal getuigd: *Ik vind geen schuld des doods in Hem.* Maar die Pilatus had zelf geen standpunt; hij was benauwd van de keizer, bevreesd voor het volk. En om de Joden nu een genoegen te doen. En ook in de hoop, ja in de hoop, dat als ze straks Hem zouden zien, nadat Hij gezeseld was, dat ze dan nog gevoel in hun hart kregen en dat ze medelijden met Hem zouden krijgen. En dat ze tot Pilatus zouden zeggen: *het is nu genoeg.* Dat heeft die man gehoopt. Want die man heeft van binnen een verschrikkelijke strijd gehad met zijn consciëntie. Want een mens kan met zijn consciëntie niet doen wat hij wil. Nee.

Hij heeft Christus laten geselen. *Hij geselde hem,* staat hier. Christus heeft Zichzelf eraan onderworpen. *Als een Lam werd Hij ter slachting geleid, als een schaap dat stemmeloos is voor dien die het scheert, alzo deed Hij Zijn mond niet open.*

Toen nam Pilatus dan Jezus en geselde Hem. Dat betekent geliefden, dat we in de hel eeuwig gezeseld zullen moeten worden door Gods recht en gerechtigheid. Als een mens er eens diep in door kon denken wat de eeuwigheid is, wat de eeuwigheid is voor een onbekeerd mens, zonder God en Christus te sterven, dan zou hij zeker vandaag nog, de dag vervloeken waarin hij geboren is; en de nacht waarin men zeide: *een knechtje is ontvangen.*

Wat Pilatus met de Heere Jezus gedaan heeft, dat hebben ik en jullie met God gedaan. We hebben God ook gezeseld. We hebben in het paradijs God afgezworen. Verschrikkelijk. En wat is ons leven, mensen? Wat is ons leven? De waarheid zegt: *Gij hebt Mij arbeid en moeite gemaakt met uw zonden en ongerechtigheden.*

Helaas gemeente, een mens, ik kan het niet anders zeggen vanmiddag, een mens gaat gedachteloos over de wereld. Als God een mens bekeerd dan krijgt hij zijn verstand terug. Maar anders gaat hij zomaar als een verstandeloos mens over de wereld. Je leest het ook in Spreuken 7, waar over die verstandeloze jongen gesproken wordt. Wiens ziel straks doorpriemd wordt. Maar dan is het te laat, dan voor eeuwig te laat, geliefden.

En toch zal het aan deze zijde van het graf nodig zijn, dat een mens er iets van leert kennen. Niet in zijn hoofd, maar dat hij in zijn hart er wat van leert kennen. In zijn hart, dat betekent op een zaligmakende wijze. O, er zijn zoveel gelukkige mensen tegenwoordig. Maar als je vraagt: mensen, ken je daar ook wat van? Dan staat de wagen stil. En toch zijn ze bekeerd en bekommerd en ze hebben wat. Maar van de zaken als zaken, wat er gekend moet worden, wat er doorleefd moet worden....

Gods arme volk is dikwijls bevreesd of ze er wel ooit de kracht ervan leerden kennen. Die zeggen wel honderd maal in hun leven: is het wel waar geweest? Heeft het mijn hart wel geraakt? Of is het alleen mijn verstand en consciëntie?

Die mensen moeten in hun leven tussen God en hun ziel er zelf een antwoord op krijgen van Boven om gerust door het leven te kunnen gaan. Want zolang dat niet gebeurt, mensen, dan is het een bewegelijk koninkrijk. En dan kan er wel eens een ogenblik verruiming zijn en er kan wel eens een ogenblikje verlichting wezen, maar over het algemeen moeten ze naar de hel toe.

En nu is het zo noodzakelijk dat die Geest, Die van de Vader en de Zoon uitgaat, dat de Geest ons overtuigt van zonde, van gerechtigheid en van oordeel. En dat wij aan de weet komen, tussen God en onze ziel, het karakter van de zonde. Maar ook wat het de Borg gekost heeft om aan het Goddelijke recht voldoening te geven. En dat een zondaar in een weg van recht en gerechtigheid gezaligd en verlost kan worden.

Ze hebben Christus gezeseld. En dan staat er wat de krijgsknechten gedaan hebben. Want toen Christus veroordeeld was door Pilatus om gekruisigd te worden en gezeseld, konden de krijgsknechten met Hem doen wat ze wilden. Er waren geen bepalingen meer en geen begrenzingen. Ze konden met Hem doen wat ze wilden. Ze hebben een kroon van doornen gevlochten. En die op Zijn hoofd gezet. Ze hebben een oude soldatenmantel, - dat staat op een andere plaats - hier staat dat ze een purperen kleed om Hem geworpen hebben. Toen hebben ze gezegd: *wees gegroet, Gij Koning der Joden.* En ze gaven Hem kinnebakslagen.

- Een kroon van doornen hebben ze op Zijn slapen gedrukt. In Palestina was dat gemakkelijk want dat was een land waar veel doornen waren. Waar doornen groeiden die in het Westen van de wereld niet gevonden worden. Dat waren doornen nog langer dan een vinger. Dus je kunt wel begrijpen geliefden, dat die krijgsknechten daar in een ogenblik een kroon van doornen bij elkaar gevlochten hadden. Die hebben ze op Zijn hoofd gezet. En je kunt wel begrijpen, dat is niet zachtjes eraan toe gegaan. O nee, die soldaten hebben de kroon op Zijn hoofd gedrukt. Straks hebben ze Hem nog kinnebakslagen gegeven. Ze hebben Hem op Zijn hoofd geslagen en in Zijn gezicht geslagen en die doornen er almaar dieper ingedrukt. Want een koning draagt immers een kroon? En die Man heeft zichzelf als een koning uitgegeven. Want zo werd Hij door die menigte daar beschouwd. En dan de Heere der heerlijkheid!

De Koning der koningen en de Heere der heerlijkheid, God bovenal te prijzen tot in der eeuwigheid.

- Het purperen kleed hebben ze om Zijn lichaam geworpen. Want immers een koning in het oosten had toch een purperen mantel om. Een mantel van purper betekent hier, een mantel met zulke kleuren die wezen op de grootheid van zulk een koning of zulk een vorst. En Hij heeft zich als een koning uitgegeven, dus we zullen Hem wel eens even aankleden.
- En ze gaven een rietstaf in Zijn hand. Geen scepter van goud, maar een rietstaf om Hem goed te laten gevoelen dat ze van alles wat Christus gesproken had, echter niks geloofden. Dat ze er totaal geen ontzag voor hadden, geen respect, maar dat ze daar de spot met Hem dreven. Alsof het een Man was die niet veel verstand had. Ja, een Man die eigenlijk zijn verstand niet had.

Wat een gedachte toch mijn geliefden! Wat een smaad en wat een smart dat ze Christus daar aangedaan hebben. Wij hebben straks gezongen uit Psalm 22: *Een stierenheir uit Basan vol van kracht*. Och, Pilatus is doorgedaan, maar die had willen stoppen. Hij had willen stoppen met de geseling. Maar de Joden hebben dat niet gewild. Nee, doorgaan! En dat is mensen, omdat God er ook mee doorgaat. God gaat ermee door.

Daarom, als een mens straks gaat sterven zoals hij geboren is, wat zal het dan, wat zal het dan toch verschrikkelijk wezen, mensen. In de hel terecht komen, waar God zal lachen in zijn verderf en spotten wanneer zijn vreze komt! En Smytegelt zegt in een preek: 'Zondaar, het is niet alleen dat God met je zal spotten, maar zegt hij, de duivel zal ook met je spotten. Je krijgt er twee die met je spotten. Want de duivel zal zeggen, je wist dat ik een leugenaar was van den beginne, dat ik een moordenaar was, dat ik een verleider was. Maar je hebt je leven lang mij toch gehoor gegeven. En je hebt met een gewillig hart mij toch gevolgd.' Niettegenstaande al de werkingen en de vermaningen waar een mens onder geleefd en onder verkeerd heeft.

Och, je moet zeggen, hoe kan een mens nog één dag op de wereld leven dat hij rust heeft? Hoe kan een mens nog voortleven en doorleven en dan zo een eeuwigheid aanstaande, mensen? Waar het straks werkelijkheid voor worden zal, dat een mens voor eeuwig van God gescheiden, maar ook eeuwig onder Zijn toorn en onder Zijn gramschap zal branden. Want hetzelfde wat Christus ondergaan heeft, zal elk onbekeerd zondaar ondergaan, die zonder hoop en zonder verwachting de eeuwigheid zal ingaan. En dat er dan nooit geen einde aan komen zal! Als het nu voor 1000 jaar was, of voor 10.000 jaar, of als het voor miljoen jaar was, dan zou er nog eenmaal een einde aan komen. Maar er komt nooit geen einde meer aan, mensen.

Daarom, als God met een mens begint en God gaat hem overtuigen dan krijgt een mens te zien wat hij gedaan heeft. Want dat wordt allemaal op zijn boterham gesmeerd. En dat wordt allemaal voor zijn voeten gelegd. En dan kun je wel begrijpen hoe benauwd dat hij het krijgt.

David had in Psalm 116 drie dingen. De meeste mensen die alleen in hun consciëntie overtuigd worden hebben maar één ding. Maar David had zaligmakend, drie dingen. Hij zegt: *Ik vond benauwdheid en droefenis en ik riep de Heere aan in al mijn nood*. Maar je kunt ook begrijpen mensen, diezelfde David zegt in Psalm 25: *De benauwdheden mijns harten hebben zich wijd uitgestrekt; voer mij uit mijn noden*. Er was voor die man nog een opening.

Maar als een mens onbekeerd gaat sterven dan zal er nooit een opening voor hem wezen. En Flavel zegt in zijn lijdenspreken in de toepassing: 'Straks als een onbekeerd mens in de hel komt, die zal zo gegeseld worden vanwege zijn eigen leven, dat hij ten

1e zal vervloeken de dag dat hij op de wereld gekomen is. Ten 2e zal hij vervloeken de dag waarop hij voor het eerst het Evangelie gehoord heeft. En hij zegt, in de 3e plaats, zal hij vervloeken al de boodschappen die God tot hem gezonden heeft.'

Daar moet je eens over denken mensen. En heel zijn leven is er vol van. Vooral als hij vanaf zijn kindse dagen onder de waarheid verkeerd heeft. En onder de gebeden gezeten heeft en onder de vermaning en onder de wensen, onder de kloppingen van zijn consciëntie. Ja, soms het geluk van Gods volk gezien, maar zelf er nooit deel aan gehad. De ellende van de wereld gezien, de leegheid van de wereld gezien, maar nooit waarachtig voor God vernederd. Och, er zijn zoveel dingen, mensen.

We stonden jaren geleden bij een sterfbed van een man die 90 jaar oud was, met een voorbeeldig leven. Uitwendig; want inwendig zijn we allemaal verkeerd en allemaal zondig. Dan is er geen draad verschil, mensen. Maar uitwendig had hij een voorbeeldig leven. Vaak met die man gesproken. Hij was voor 100% voor de oude waarheid. Hij had Ledeboer nog gehoord als hij kind was. Dat kon hij nog herinneren. En als hij er over vertelde dan schreeuwde hij nog. De tranen over zijn gezicht.

Op een keer had ik zo'n medelijden met die man kort voor hij stierf. Hij zei altijd maar: *Het heeft nooit mijn hart geraakt, wel mijn consciëntie.* Zo eerlijk was hij. Och ja; erg hé. Dat zei die man. Op een keer zei ik: 'Man er is nog een voorbeeld van een man die ter elfder ure tot God bekeerd is. Het kan voor jou ook nog. Het zou voor jou toch ook nog kunnen.'

Toen zei die man tegen mij: 'Ja, dat is waar, maar hij zei, dat is er maar één uit Gods woord.' En zo is die man naar de eeuwigheid gegaan.

En nu is het allemaal eigen schuld, hoor. O het is allemaal eigen schuld, mensen. Maar vanzelf dat is zo'n grote zaak om dat nu met zijn hart te aanvaarden. Om daar eens onder te mogen vallen en om tot inkeer in zijn leven te komen, zoals Mac Cheyne zingt: *Ik heb die kroon gevlochten en ik heb die beker gevuld.*

En nu zal dat allemaal geliefden, vrije, vrije soevereine genade van God wezen als een mens daartoe verwaardigd mag worden. Vrije soevereine genade. Want al zou je er dag en nacht over kunnen denken, maar er toch zover vandaan blijven. Nog verder als dat het noorden is van zuiden en het oosten is van het westen. Daaraan kun je zien dat het een vrije en soevereine genade Gods is.

Er zullen hier vanmiddag wel mensen zijn die tegen zichzelf zeggen: 'Ik kan mijn eigen niet begrijpen. Ik kan mezelf niet begrijpen, dat ik zo gerust nog op de wereld leven kan. Soms benauwd, vol van angst voor de eeuwigheid. Soms kan ik niet slapen 's avonds, dat ik denk, zou ik morgenochtend nog wel wakker worden? Zou ik mijn ogen nog wel opendoen?'

Maar, het gaat weer over; en dan toch weer doorgaan, mensen. En toch niet kunnen komen waar een mens moet komen. Want op die plaats geliefden, waar hij komen moet, daar kan God hem alleen brengen. God alleen kan een mens daar brengen. En dat is voor de Heere maar één wenk van Zijn alvermogen als hij daartoe verwaardigd mag worden. Daarom, het is de vrije gunst die eeuwig God bewoog.

En een mens van nature die vloekt ertegen en die briest ertegen, mensen. Maar het is een grote zaak, hoor. We hebben vanmorgen gehoord dat een mens zichzelf geen Bar-Abbas kan maken. Maar dat God het moet doen. God moet het doen. En als hij nu Bar-Abbas mag worden mensen, dan kan Christus Zijn werk doen. En dan wordt Christus die Persoon waarvan de bruid zegt: *Mijn Liefste is blank en rood en Hij draagt de banier boven tienduizenden.*

En als je dan hier leest dat die Joden Hem gaan bespotten en zeggen: *wees gegroet Gij Koning der Joden.* En dat ze Hem kinnebakslagen gaven. Dan moet je zeggen: *och,*

hoe is het mogelijk, hoe is het mogelijk? Maar als God je overtuigt dan worden wij de man en de vrouw die de Heere kinnebakslagen geven.

Daarom, als het eens praktijk in je leven wordt dan kom je in Zacharia 12 terecht. Daar staat: *Ze zullen zien in Wien zij gestoken hebben. En ze zullen over Hem rouw bedrijven als over een enige zoon.* Dan wordt zelf zijn lichaam daardoor aangedaan. Dan voelt hij dat in zijn lichaam. Dan krijgt hij de pijnen ervan, werkelijk. Als hij die vernederde Christus leert kennen, Die een worm en geen man voor hem geworden is. Een spot en een smaad van mensen.

En dat alles opdat God de Vader dat volk beweldadigd met die weldaden die Christus voor Zijn kerk verworven heeft. Daar die mens voor eeuwig gekroond zou moeten worden met doornen en distelen en van God weggeworpen moest worden in de eeuwige rampzaligheid en voor eeuwig van God bespot en voor eeuwig onder Zijn toorn zou moeten zuchten. Maar nu die openingen die geschonken worden in die gezegende Borg, waarvan we samen zingen uit Psalm 132 het laatste vers.

*Wat vijand tegen hem zich kant.
Mijn hand, Mijn onweerstaanb're hand,
Zal hem bekleên met schaamt en schand'.
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon.
Op 't hoofd van Davids grote Zoon.*

En geliefden, nu staat er: *Jezus dan kwam uit, dragende de doornenkroon en het purperen kleeid. En Pilatus zeide tot hen: zie, de Mens.*

Christus zegt niet één woord. Hij laat Pilatus spreken. Maar die spreekt gebroken. Want zelfs Pilatus is zo ontroerd als hij Christus daar ziet staan. *Ik breng hem tot ulieden uit, opdat gij weet dat ik in Hem geen schuld vindt.* Hij wil nogmaals Christus uitbrengen, opdat ze bewogen zullen worden en dat ze zeggen: *het is nu genoeg.*

Maar nee mensen, het is bij ons nooit genoeg. Onze natuur wil God doden. Onze natuur wil God kruisigen. Want de diepte van de val mensen, is met geen pen ooit te beschrijven. Als God een mens niet te sterk wordt dan gaat een mens in zijn vijandschap verder, bedekt of openlijk. Het is één van tweeën; hij is een vijand, bij de een komt het meer openbaar dan bij de ander. *Want vijanden worden met God verzoend en goddelozen worden gerechtvaardigd.* Een mens gaat maar door.

Ik breng Hem tot ulieden uit, opdat gij weet, dat ik in Hem geen schuld vind. Pilatus verklaart hier weer de onschuld van Christus.

Jezus dan kwam uit dragende de doornenkroon en het purperen kleeid. En Pilatus zeide tot hen: zie de Mens. Dat kan wezen zeggen de Schriftverklaarders, uit verachting, maar het kan ook wezen om het medelijden op te wekken. Want Pilatus, en dat laatste is wel het meeste waar, wil het volk tot medelijden opwekken. Opdat het volk zal zeggen: *nu is het genoeg.* Want, ja ik durf het bijna niet zeggen, mensen, maar ik hoop het met eerbied te zeggen, er was van die Christus die daar door Pilatus voor het volk uitgebracht werd, er was eigenlijk niets anders meer overgebleven dan een handjevol ellende. Niet anders meer dan bloed en een gezicht waar ze op gespogen hadden. En je hebt nooit gelezen dat Hij een doek genomen heeft om dat speeksel af te vegen. Nee, nooit; want Christus is gewillig. Die heeft gewillig geleden, mensen.

En daarom na die geseling, en na het dragen van die doornenkroon, is het bloed van alle kanten uit Zijn hoofd gevloeid. De soldatenmantel hebben ze over Zijn lichaam

geworpen. Dat was niet om Hem te bedekken, o nee, maar alleen om de spot met Hem te drijven.

En dan zegt hij: *zie de Mens!* Daar is Christus naar voren gekomen zoals een mens in zijn val voor God geworden is. Geen begeerlijkheid, maar een afschuw, een afschrik, ja een afschrik voor elk schepsel.

Zie de Mens! Wat een mens geworden is door de zonde, wat een mens tegemoet gaat, wat een mens straks eeuwig zal worden als hij in de rampzaligheid komt: *zie de mens*, in de diepte van zijn naamloze val.

Och, de geschiedenis spreekt van Johannes Hus, die martelaar die veroordeeld werd om levend verbrand te worden. Voordat die man verbrand werd, hebben ze een papieren muts op zijn hoofd gezet. Daar waren 3 duivels op getekend. En daar stond ook opgeschreven: *Aartsketter*. Hij heeft die muts gezien voordat ze hem op zijn hoofd zetten. En toen heeft Johannes Hus gezegd: *Ze hebben op het hoofd van mijn Heere Jezus Christus een doornenkroon gezet. Zou ik deze papieren spothoed ook niet dragen?* Het was voor die man een eer dat hij dat doen mocht.

Zou die doornenkroon groot geweest zijn? Hoe groot? Heb je er wel eens over gedacht? Ik weet het niet, maar wel weet ik dit, dat in die doornenkroon al die doornen verenigd zijn geworden die wij vanwege de zonden over onszelf gebracht hebben. En de Heere zegt in het paradijs: *De aarde zal u voortbrengen doornen en distelen*. En waar een mens gaat en waar hij staat, hij komt niet anders dan doornen en distelen tegen. Want de ene dag krijgt een kind van God wat uit de hemel en de andere dag krijgt hij wat uit de hel. Reken er maar op. En dat is allemaal om het maar zat te worden op aarde, mensen. Opdat het volk van God het zat zal worden onder alles wat hier beleefd wordt.

Paulus, toen hij uit de hemel terugkwam en dan 14 jaar daarna, zegt: 'Ik heb nooit geweten of het in het lichaam of buiten het lichaam is geschied.' Hij zegt: *God weet het*. Hij had er nooit over gepraat ook. Want je leest er nergens van dan in 1 Korinthe 12. Weet je waarom? Heb je er wel eens over nagedacht waarom hij dat pas na 14 jaar vertelde? Omdat die man 14 jaar door de duivel gekweld werd: *'Hou je mond*. Denk er over dat je er nooit wat van vertelt.'

Maar na 14 jaar is die man uit de gevangenis gehaald. En na 14 jaar heeft God die man opening gegeven dat hij ook de duivel een priem in zijn hart kon steken. En toen zei hij: 'Ik ken een man die opgetrokken is geweest in de hemel en onuitsprekelijke dingen heeft gehoord die niet betamelijk zijn om uit te drukken.' Hij mocht het wel zeggen, maar hij kón het niet.

Maar Paulus heeft ook last van die doornen gehad. Hij had driemaal de Heere gebeden om ervan verlost te worden. Maar de Heere heeft die doorn er nooit uit weggenomen. Weet je wat Hij wel gedaan heeft, mensen?

De Heere heeft die doornen er steeds dieper ingestoken. Elke keer dieper ingestoken. Want we moeten de zonde in zijn karakter leren kennen. We moeten de val leren kennen. We moeten leren kennen wat we onszelf berokkend hebben.

Och, er zijn geen woorden voor te vinden mensen, wat God Zijn volk hier op aarde geeft als cadeautjes. En dat is allemaal om het hier zat te worden op de wereld. We willen maar leven. *Maar wij die leven*, zegt Paulus, *worden altijd in den dood overgegeven om Jezus' wil*.

En als je die doornen nu niet kent en die vuistslagen van de duivel als je elke ochtend uit je bed komt, niet weet; en ook weer elke avond als je er naar toe gaat, dan zal je wel 1000 jaar hier kunnen leven, hoor. Dan zou je misschien wel ouder willen worden dan Methusalem die 969 jaar geworden is.

Maar toen David 70 jaar was, och die man kreeg toen toch zo'n betrekking om maar weg te gaan. Om verlost te worden. Ze hebben nog een meisje gehaald om hem te verwarmen, maar David is koud gebleven, hoor. Ja, hij is koud gebleven, mensen. Hij heeft zijn handen niet meer uitgestoken. O nee. Want die doornen hebben zo geprikt in hem, hé. En wat heeft die man een betrekking gekregen om verlost te worden, om verlost te worden van dat hoopje ellende. *Zie mijn ellende aan en verlos Uw knecht want ik heb Uw wet niet vergeten.*

En nu heeft Christus die doornenkroon gedragen. Zou die er nog wezen? Zou die kroon er nog wezen? Geef eens een antwoord. Of zou die doornenkroon verbrand wezen? Nee, mensen. Als je tot dat lieve volk van God behoren mag, dan krijg je allemaal een doorntje. Één plant met Christus in de gelijkmaking Zijns doods opdat ze het ook worden mogen in de gelijkmaking Zijner opstanding. God zal er wel voor zorgen, mensen. De een uitwendig en de ander inwendig. Maar weet je wat er bij al dat volk is? Smytegelt zou zeggen: *je moet je hart erbij neer leggen.* Voor al dat volk geldt het: *Gij weet o God, hoe 'k zwerven moet op aard'.*

En dat ze overal maar vastlopen. Overal in de dood terechtkomen. En het allermeest met jezelf, geliefden. Ook met jezelf kom je weer in de dood. Jezelf maar steeds afkeuren. Jezelf maar voor God veroordelen.

Toen Asaf in het heiligdom inging, was hij een groot beest bij God geworden. *Een groot beest*, staat er; geen kleintje. Maar dan zegt hij:

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn.
U al mijn liefde waardig schatten;
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.*

'En dan weet ik ook lieve God, dat Je me nooit meer los zal laten. Ik probeer maar gedurig om het los te krijgen. En om mijn eigen weg en pad weer te lopen. Maar o, Gij zult mij leiden door Uw raad en daarna in heerlijkheid opnemen.'

En dan komt er wel eens een tijd dat ze zeggen: 'O God, hier heb Je me. Hier heb Je me. Och, steekt het er maar in, hoor. Steekt de pinnen er maar in en de doornen er maar in, opdat ik maar bij Je zou blijven. Dat ik maar door Je gekust mag worden. En dat ik mag voorbereid worden, bereid en voorbereid om straks, om straks dat alles, dat alles, ja alles te verlaten.'

Een van onze ontslapen leraars zei, toen ze wat aan hem vroegen: 'Straks, dan ben ik net als een zwaluwtje als het oktober wordt. Hij zei, dan gaan we naar het zuiden vliegen. Dan gaan we uit het noorden weg. En dan laten we alles, alles hier achter. En dan ga ik op tot Gods altaren, tot God mijn God de Bron van vreugd'.

En dat zal wat zijn voor dat lieve volk van God, als er straks in de hemel geen doornen meer zijn zullen, als er straks geen spotters meer zijn. Want hier worden ze wat bespot, hoor. *Waar is die God op wie je bouwt en aan Wien je je zaken vertrouwd?* Soms zeggen ze vanbinnen: 'Ben je nog zo dwaas om in een God te geloven?' Hier vanbinnen, mensen.

Dan hebben ze hier vanbinnen wel eens gezegd, en dat niet één keer, o nee, nee mensen, maar zo vaak: 'Geloof je nog aan een God, aan een eeuwigheid? Geloof je werkelijk aan een hemel en aan een hel? Geloof je daar aan?'

Daar moet je eens overdenken. Ja mensen, *daar Uw golven, daar Uw baren, mijn benauwde ziel bezwaren.*

Want daar zal wat gekend moeten worden, hoor. Het zal maar geen pakje wezen, wat je zomaar van de straat kan oprapen, mensen. Nee, dat moet je maar niet geloven. O nee.

Pilatus bracht Hem uit: *zie de Mens*. Zie de Mens, wat die Christus heeft willen worden, om een mens weer terug een brengen in zijn oorspronkelijke staat in het paradijs. Opdat hij Gods beeld weer terugkrijgt. Dat hij Gods heerlijkheid weer terugkrijgt. En dat hij mag behoren bij de heiligen der hoge plaatsen en de heerlijken in dewelke al Zijn welbehagen is.

En dan moet je eens denken, er komt geen gebed van mij in aanmerking. Daar komt geen zucht van mij in aanmerking. Er komt geen traan van mij in aanmerking. Weet je wat alleen in aanmerking komt? Dat gezegende hartebloed, dat Goddelijk bloed, dat dierbare bloed van die Middelaar. Dat komt in aanmerking.

En door Uw gerechtigheid zal ik verhoogd worden. Dat zei David in Psalm 89. Och ja, mensen, gisteren heb ik dat versje niet kunnen vinden. Wat is toch een mens, hé? Maar vanmiddag heb ik het hier gevonden, dat het hier in Psalm 89 staat.

Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen.

Door U, door U alleen, ... om 't eeuwig welbehagen.

Want God is ons ten Schilt in 't strijdperk van dit leven.

En onze Koning is van Israels God gegeven.

O, daar ligt het, hoor. Daar ligt het eeuwig vast, geliefden. En daar zal het voor eeuwig vast blijven. In die Koning. O, wat zullen ze Hem kronen!

En dan zei er een vrouwtje in Waddinxveen vroeger, och, ze zei tegen mij: 'Ik zal dat kroontje wel voor Zijn voeten werpen; maar ik zal toch ook nog wat anders doen, hoor. Ze zei: ik zal toch nog wat anders doen. Ze zei: ik ga toch mijn lieve Vader bedanken dat Hij mij van eeuwigheid geliefd en gekend heeft. Ja, en mij verkoren heeft. Ze zei: dat zal ik ook doen.'

Lief hé? O ja mensen, zo lief. Als je daar toch kennis van mag krijgen! Ja, dat is de taal Kanaäns. Dat is een taal die kun je niet daar in dat gebouw, - hoe heet het ook weer daarginds - daar kun je dat niet leren. O nee, daar kun je dat niet leren. Maar dat wordt van God geleerd. Ja, dat wordt van God geleerd. En dat zal je vergezellen naar het eeuwig zalig Licht daarboven.

Toepassing

O jong en oud, we moeten nu weer gaan eindigen. Maar God mocht nog beginnen. En Hij mocht Zijn woord nog zegenen en heiligen. Och, het is allemaal vol gebrek, mensen. Ik weet het, vol gebrek. Misschien zit er hier wel een die het afgekeurd heeft. Het kan best wezen. Maar ik moet het ook afkeuren, maar God mocht het nog eens goedkeuren. En hij mocht Zijn kerk er nog eens in opnemen en meenemen en overnemen. Opdat ze nog eens te geloven krijgen dat Hij voor mij die kroon gedragen heeft en dat Hij voor mij met dat spotkleed bekleed wilde worden, opdat Hij mijn ziel zou bekleden met de klederen des heils en met de mantel der gerechtigheid.

Och zielen, die nog naakt over de wereld zwerven en die naakt over de wereld gaan omdat ze dat kleed nog niet gekregen hebben, God mocht het u nog eens geven. Want het is al klaar, hoor. Het ligt klaar voor je, maar Hij mocht het nog eens voor je thuisbrengen.

En dan, net als bij Josia de hogepriester in Zacharia 3, om die vuile klederen eens uit te trekken. Dat doen Zijn engelen wel, hoor. Dat doen we zelf niet. Om dan met die wisselklederen bekleed te worden. En dan krijg je weer een reine hoed op je hoofd; dat is de heiligmaking. Het één is de rechtvaardigmaking en het ander is de

heiligmaking. Om dan zo wandelingen te krijgen onder degenen die daar staan. Dat is onder de heilige engelen. Dat is toch wat! En dan een mensenkind, een mens die alles verzondigd heeft en die alles vertrappt heeft en die alles vertreden heeft.

Och, je kunt nog allen bekeerd worden, hoor. Je kunnen vanmiddag nog bekeerd worden. Voor die man in ons midden, die daar zoveel jaar met ons meegeleefd heeft, is het eeuwigheid voor geworden. Voor ons is het nog de welaangename tijd. En voor ons is het nog de dag der zaligheid. Och, dat bloed, dat bloed van Christus de Zone Gods, dat reinigt van alle zonden. Dat we daar naar dorstten mochten, met alles wat in ons is en geen rust zouden vinden voordat we de verzoening met God gekregen hebben door het bloed des Lams. En in die vrije gunst te mogen roemen, die God eeuwig bewoog. Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht de Napreker zijn. Wil Uw dierbaar Woord nog bevestigen en bekrachtigen, tot lering, leiding en bekering.

Wil met ons zijn ook in de avond van de dag. Ook die broeder die nog met ons is in al zijn zwakheid, nog ondersteunen en sterken. En dat we de verborgenheden mochten leren kennen, in het hart mogen leren kennen, om die voort te mogen brengen en de veelvoudige lof des Heeren. Och, gedenk dan nog, zowel de een als de ander, sprekers en hoorders. Gedenk naar het vrije van Uw ontferming. Om Jezus' wil. Amen.

Het 8e van Psalm 89.

*Gij toch, Gij zijt hun roem, de kracht van hunne kracht;
Uw vrije gunst alleen wordt d' ere toegebracht;
Wij steken 't hoofd omhoog en zullen d' eerkroon dragen,
Door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen;
Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven,
En onze Koning is van Israels God gegeven.*

Aan de gemeente wordt bekendgemaakt dat de begrafenis van de heer Van der Woude zal plaatsvinden aanstaande dinsdag. Enz.

En omdat we niet naar het Westen kunnen, hoop ik dinsdagavond hier nog te preken.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

7. De begrafenis van Christus

Goede Vrijdag, Grand Rapids

Psalm 89: 18
 Lezen Jesaja 53
 Psalm 16: 4, 5
 Psalm 116: 8
 Psalm 115: 9.

Vangen wij onze godsdiensttoefening aan door met elkander te zingen Psalm 89 en daarvan het 18^e vers.

Wat we verder u uit Gods heilig Woord wensen voor te lezen, dat kunt ge opgetekend vinden in de profetieën van Jesaja en daarvan het 53^e kapittel.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Gij bracht ons aan de middag van deze zo gedenkwaardige dag aan de plaats des gebeds. De dag waarop die gezegende Middelaar en Borg des Verbonds voleindigd heeft het werk waartoe de Vader Hem van eeuwigheid had geroepen. En Die door de diepste diepten heen, door de diepten van de hel en door de diepten van de dood, heeft uitgeroepen: Het is volbracht! En het hoofd buigende, heeft Hij de geest gegeven. Voldaan aan het Goddelijk recht. Maar ook de dood verslonden tot eeuwige overwinning en het graf, wat zoveel verschrikking heeft voor de mens van nature, het graf zelfs geheiligd tot een rustplaats en een slaapstede en tot een doos waarin de lichamen van Uw volk vergaderd worden. En waar het stof bewaard zal blijven tot de jongste dag, zodat er een vereniging met ziel en lichaam plaats zal hebben.

Heere, Gij mocht in deze dag onze arme harten er eens mee vervullen. Maak Zelf eens plaats door de bewerking en door de bediening van Uw Goddelijke en eeuwige Geest. Het is alles in Uw hand. En het zal bij de aanvang en bij voortgang, en het zal tot het einde toe vrije en soevereine genade Gods zijn, verheerlijkt in de harten van Uw uitverkorenen. Verblijdt ons in deze dag door Uw daden, als het met Uw lieve Raad mag bestaan. Opdat Christus en Zijn dierbaar lijden en sterven en opstanding nog waardij voor ons hart mag krijgen. En dat we met Hem verblijd mochten worden, Die de pers alleen getreden heeft. Niemand van de volken was met Hem. Hij heeft die getreden in Zijn toorn en vertrapt in Zijn grimmigheid. Omdat de dag der wraak in Zijn hart was en het jaar van de verlostten was gekomen.

Die als een Lam ter slachting is geleid. Maar Die ook verzezen is als de Leeuw uit de stam van Juda, die overwonnen heeft. En in welke overwinning de Vader Zijn welbehagen heeft genomen. Maar waarin de kerk ook alleen maar rust kan vinden voor hun onrustige zielen.

Gij mocht ons in dit samenzijn willen gedenken. De waarheid willen openen voor ons verstand en ons hart. En in plaats van woorden dat het nog eens zaken mochten worden. Och, gedenk dan nog naar de rijkdom van Uw Goddelijke genade en van Uw eeuwige barmhartigheden. Zoudt Gij ons er nog toe willen verwaardigen om er iets van te mogen ontvangen in ons arme hart, hetzij bij de aanvang of hetzij bij de voortgang.

Wees met innerlijke ontferming bewogen over jong en oud, klein en groot. En dat de wonderen van Uw genade nog betekenis mochten krijgen, waardij voor ons hart. En dat we van die enige troost die daaruit voortvloeit niet vreemd zouden blijven, maar dat we tijd en plaats leren kennen waar dat geopenbaard en waar dat geschonken is in onze harten.

Wil nog bekrachtigen om ook in deze dag Uw Woord nog te brengen. We zijn zo steil en diepe afhankelijk van U en van de invloeden van Uwe Goddelijke Geest.

Zo wij sterk zijn, daarvan hebt Gij alleen de eer.

Vermogen wij ook iets, zulks alles komt o Heer,

Van Uw goedheid, die ons bescherming is bevonden.

Wil ons verootmoedigen voor het aangezicht Uwer Goddelijke Majesteit.

Er zijn weer met ons die na ziekte en krankheid in het ziekenhuis verkeerd hebben en weer met ons op mogen gaan naar de plaats des gebeds. Het kon ook al eeuwigheid geworden zijn, ook voor deze vriend in de avond van zijn leven. Maar hij mag hier nog weer zitten met zijn vrouw. Och, dat het tot vernedering, maar ook tot lering en bekering mocht zijn.

Gedenk die vader die ook weer teruggebracht is uit het ziekenhuis; en een moeder die er enkele dagen verkeerd heeft en ook weer thuis mag zijn; en het kind dat er enkele dagen vertoefd heeft mochten ze ook weer terugkrijgen; dat ze samen een hart mogen ontvangen om U te erkennen en om met al de weldaden in U te mogen eindigen.

Gedenk aan alle weduwen en wezen en weduwnaars. Gedenk aan allen die in zwakheid en krankheid neersitten en liggen in de verschillende plaatsen waar ze verpleegd worden. We bevelen ze aan Uw troon.

En dat Ge in deze middag en deze avond nog Zelf in het midden van ons mocht komen, onze zielen nog te verruimen en te verblijden, opdat God van alles de ere mocht ontvangen en wij nergens in mochten roemen dan alleen in het kruis van de Heere Jezus Christus. Doe verzoening over onze misdaden. En was ons en reinig ons in Uw dierbaar bloed. En wees in Christus ons een vriendelijk Ontfermer, in spreken en in horen. Om Jezus' wil. Amen.

We zingen nu uit Psalm 16 het 4e en het 5e vers.

En inmiddels wordt gecollecteerd als naar gewoonte voor de school.

*Ik zal den Heer, Die mij getrouwen raad,
Gegeven heeft, met psalmgezangen prijzen.
Daar 't Goddelijk licht mij toestraalt, vroeg en laat.
Mijn nieren zelfs bij nacht mij onderwijzen.
Ik stel den Heer gedurig mij voor ogen.
Zijn rechterhand zal nooit mijn val gedogen.*

Geliefden.

Deze dag, Goede Vrijdag is vanouds reeds genoemd *de betaaldag voor Gods kerk*. Christus heeft het werk voleindigd waartoe de Vader Hem geroepen had. Hij heeft de pers alleen getreden en niemand van de volken was met Hem. Hij is in de strijd niet bezweken, maar Hij is als Overwinnaar die strijd uitgekomen. Met innerlijke blijdschap heeft Hij aan het kruis getuigt: *Het is volbracht*. En de hel en al de duivels in de hel hebben nooit zo gebeefd zoals ze dat die dag gedaan hebben, toen dat gehoord werd in het midden van hen. Want dat woord uit de mond van Christus, *het is volbracht*, is gehoord op Golgotha's heuvel. En het is ook gehoord in de hemel. Maar het is ook gehoord in de hel. Welgelukzalig het volk dat die stem mag horen in hun hart. Want tenslotte gemeente, dat is het voornaamste.

Er wordt in deze dag wijd en zijd over het lijden van Christus gesproken. Verschillende mensen die erheen gaan om te luisteren naar de kruiswoorden. Maar het zal toch wat anders moeten worden in ons leven. Dat wil zeggen, het zal een hartewerk moeten worden. We zullen door het geloof met Christus verenigd moeten worden. Om in Hem gevonden te worden, niet hebbende onze gerechtigheid die uit de wet is, maar die door het geloof in de Zoon van God is. En anders zal deze Goede Vrijdag voor ons geen betekenis hebben. Want het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat. Het bestaat ook niet in woorden, maar zoals Gods Woord zegt, *in kracht*.

In deze dag in het bijzonder, na al de lijdensoverdenkingen die achter ons liggen, worden we geroepen om het sterven, het begraven en om de gevolgen van die dood en begrafenis met elkaar te overdenken.

Voor vanmiddag vragen wij uw aandacht voor het Woord des Heeren uit Jesaja 53 en daarvan het 9^e vers.

En men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld en Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest. Omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is.

We hebben dus vanmiddag te handelen over *de begrafenis van Christus*.

- **Ten 1^e de begeerte van Zijn vijanden.**
- **Ten 2^e de onveranderlijke raad Gods.**
- **Ten 3^e het vernieuwde bewijs van Christus' onschuld.**

Ten eerste, de begeerte van Zijn vijanden.

Deze dag die we nu beleven, gemeente, is ten 1e een dag van herinnering en ten 2e een dag van stille aanbidding en van diepe vernedering.

(1) Het is een dag van smartelijke herinnering. Wanneer wij nooit gezondigd hadden, had Christus nooit op de wereld moeten komen om te lijden en om te sterven. Maar het zijn onze zonden die een scheiding gemaakt hebben tussen God en de mens. En het zijn onze zonden die geroepen hebben om het eeuwig oordeel Gods. Die moordenaar aan het kruis zei tot die andere man: *Wij toch rechtvaardig, wij ontvangen straf waardig wat wij gedaan hebben*. Die man werd overtuigd van de gerechtigheid Gods. Die gerechtigheid Gods eist niet anders van elk mens, dat hij voor eeuwig zal worden afgesneden. En dat hij voor eeuwig van God verstoten zal worden. Als dat gebeurt mensen, dan doet God ons geen onrecht. O nee. Maar dan zou een mens, elk mens in de hel, wel voor eeuwig moeten zeggen: *De Heere is recht in al Zijn weg en in al Zijn werk*. We zijn in het paradijs geliefden, alles verloren. Alles. Het zal een

eeuwig wonder zijn als we vandaag, over hetgeen wat wij willen bespreken, er nog een klein indrukje in ons hart van zouden ontvangen. Dat zou genade zijn.

Jaren geleden was er eens een man - zomaar even tussenbeide - die net zo geboren was als Huntington; nooit een vader gehad. Maar God keek naar die man om. En God verheerlijkte Zijn genade aan die man, zo rijk en vrij. We hebben die man ook nog gekend toen we jong waren. En op een keer ging een van onze leraars, die nu ook al meer dan 25 jaar in de hemel is, er naartoe. Hij ging die man bezoeken. Hij had het gerucht gehoord van dat grote wonder wat God aan die man gedaan had. Toen hij thuis kwam bij zijn vrouw, die ook geen vreemdeling daarvan was, vroeg ze: *hoe is het gegaan, vandaag?* Hij zei, dat zal ik je eens in 't kort zeggen. Hij zei: *ik heb de woorden, maar Johannes heeft de zaken.* Johannes heeft de zaken.¹

We hebben ook wel eens aan de voeten van die man gezeten, tot 's avonds laat, dat hij de ene verborgenheid na de andere, ook over het lijden van Christus, naar voren bracht. De vrijmacht Gods, och mensen, die vrijmacht Gods! *Want we hebben allen gezondigd en derven de heerlijkheid Gods.* En God kan ons rechtvaardig voorbijgaan. Wij hebben niets te zeggen.

Maar met eerbied gesproken mensen, als God nog eens voor ons stoppen wil in ons leven. En als de Heere Zich nog met ons wil bemoeien. Als de Heere er in ons leven nog aan te pas komt. Want de verborgenheid des Heeren zijn voor degenen die Hem vrezen. En dan zal er ten eerste, gemeente, een kennis moeten zijn van schuld en zonden. En een kennis die gewerkt is door God de Heilige Geest. En anders is het allemaal waardeloos. Werkelijk, het is allemaal waardeloos.

(2) Maar daar kan een mens niet bij blijven leven. Nee, er moet wat naar voren komen. *Een stille bewondering en aanbidding* ten opzichte van de weg die God in Christus voor een arme, schuldige, verwerpelijke en verdoemelijk zondaar geopend heeft in de Zoon van Gods eeuwige liefde. In Christus, die Zijn ziel gegeven heeft tot een Rantsoen voor velen. Die Zichzelf opgeofferd heeft tot de dood des kruises. Maar Die ook vervolgd werd, - en dat is het punt wat wij vanmiddag in het bijzonder hebben te overdenken, - Die niet alleen vervolgd werd door Gods recht, totdat Hij het hoofd boog en de geest gaf, maar Die ook verbannen is naar het stille, naar het donkere graf. Waar de dichter van gezongen heeft: *In het stille graf zingt niemand 's Heeren lof.*

Wij hebben menigmaal gemeente, de nadruk erop gelegd dat, al was Christus zo oud geworden als Methusalem, 969 jaar, en Hij had al die tijd geleden, Zijn verschrikkelijk lijden ondergaan, maar Hij was nooit gestorven, dan had Hij nooit onze Borg en Middelaar kunnen wezen. Hij moest sterven. De gerechtigheid Gods heeft dat geëist. Want de ziel die zondigt, die zal sterven.

En ten dage als ge daarvan eet, zult ge de dood sterven. We zijn allemaal opgeschreven tot de dood. Maar niet alleen dat, geliefden, een mens moet uit kracht van de zonde die hij bedreven heeft, van de aarde weggedaan worden. Daar wordt een put voor een mens gegraven en op de dag van de begrafenis dan gaat het lichaam erin. En dan wordt het vervuld: *Men kent en vindt haar standplaats zelfs niet meer.* Het is Gods recht die dat heeft geëist.

Maar dat is ook *wat de vijanden begeerd hebben.*

Toen Christus stierf aan het kruis zijn die mensen niet naar huis gegaan. Nee, toen waren ze nog niet voldaan. Er moest nog meer gebeuren. Ze hebben dat heilig lichaam

¹ Ds. J. Fraanje op bezoek bij Hannes Vos te Wijk, N. Br.

van Christus begeerd, opdat Hij begraven zou worden zoals al de misdadigers op die Hoofdschedelplaats. Dat Hij daar begraven zou worden met een ezels-begravenis. Er werd een put uitgegraven en die mensen werden daar ingeworpen. De grootste verachting en de grootste versmaadheid wensten ze ook over Christus te brengen. Daarom staat er in het begin van die tekst: *Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld.*

En nu is het opmerkelijk geliefden, dat het woord *goddelozen* hier volgens de geleerden die de taal kennen, een andere betekenis heeft als het gewone woord *goddeloos*. Het gewone woord *goddeloos*, dat is God-loos, los van God. Maar het woord *goddelozen* wat hier gebruikt wordt, dat betekend dat Christus een eerloze begravenis zou krijgen, een ezelsbegravenis. Ja, die vijanden zouden hun haat nog willen koelen aan Christus nadat Hij eenmaal gestorven was.

Een bewijs gemeente, dat de vijandschap van een mens nooit zal worden gebroken, tenzij dat het gebroken wordt door de liefde Gods. Je zou zeggen, die mensen zullen er toch wel eens genoeg van krijgen? Als die mensen nu hun verstand gebruikt hadden, hun redelijk verstand, dan hadden ze allemaal tegen elkaar gezegd: 'Het zal nu toch wel genoeg wezen. We hebben Hem gegeseld, we hebben een kroon van doornen op Zijn hoofd gezet. Wij hebben in Zijn gezicht geslagen met kinnebakslagen. We hebben gespogen in Zijn gezicht. We hebben het Hem van alle kanten, toen Hij nog leefde, benauwd gemaakt. Laten we er nu eens een einde aan maken. Laten we nu eens ophouden.'

Nee, ze gaan naar Pilatus. En hoor dan die verschrikkelijke vijandschap mensen, waar een mens zichzelf toch ingebracht heeft door de val van Adam; het is met geen pen ooit te beschrijven. Het is nooit met woorden uit te drukken. Nooit. Ze gaan naar Pilatus en dan zeggen ze: *die verleider*. Die verleider heeft levende gezegd, *dat Hij na drie dagen zal opstaan. Verzeker het graf.*

Dat hebben ze gevraagd, want het was zo'n teleurstelling voor die mensen, die vijanden, dat ze Zijn lichaam niet gekregen hebben. Daar hebben ze opgevlact. Dat hebben ze begeerd. En er staat niet alles in Gods Woord beschreven mensen, o nee, er staat wel veel in. En Hellenbroek zegt: *genoeg tot zaligheid en tot Gods eer*. Maar er staat niet alles in. Dat wil zeggen, de volle uitleving van de mens der zonden, zoals een mens in zijn diepe val in Adam geworden is. Er staat in Gods getuigenis, *dat de mens eeuwig God zal lasteren vanwege de pijn en vanwege de smarten*. Eeuwig. Dat hij de vloeken tegen God in de hel uitbraken zal, zonder ooit te stoppen. Zonder ooit tot een einde te komen. Wanneer de Heere lachen zal in zijn verderf en spotten wanneer zijn vreze zal komen.

Och, als een mens dat toch beseffen mocht, hij had geen rust meer voor het hol van zijn voet, mensen. Hij zou dag en nacht wel schreeuwen: "O God, bekeer me toch. O God, verlos mij. O God wees met innerlijke ontferming over zo'n vijand als ik ben, bewogen." Werkelijk.

De begravenis van Christus was de begeerte van de vijanden: *Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld*. Een mens krijgt er nooit genoeg van. Nooit, in de uitleving van zijn vijandschap tegen God en tegen Christus.

Daarom mensen, ook vandaag is het de dag van herinnering, dat de zonde de oorzaak is van de dood en van de begravenis van Christus. Wij zitten hier vandaag nog bij elkaar. En ook vandaag denken we aan die mensen die al weg zijn in een korte tijd dat we dit jaar zijn ingetreden. Gedurig komt dat weer terug. En wie zal er volgend jaar van ons nog de Goede Vrijdag beleven? Dan lopen ze misschien ook over ons graf. Want er is maar als één schrede tussen ons en tussen de dood. En dan zal het maar een

van de twee wezen, mensen, *God eeuwig vloeken of God eeuwig loven*. Een van de twee. Er is geen andere weg.

Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld. Wat hadden die vijanden toch een schik gehad en gelachen als ze Christus een ezelsbegravenis hadden kunnen geven. En wanneer ze zelfs na Zijn dood hun woede en hun vijandschap nog tegen Hem geopenbaard hadden.

Toen ze Johannes Hus, een van de martelaren nog vóór de tijd van de Kerkhervorming, toen ze Johannes Hus verbrand hadden, hebben ze zijn stof genomen, zegt de historie, en zij hebben het over het water gestrooid. Om na die man zijn dood nog hun vijandschap tegenover die Godsgezant te openbaren.

En zo is het hier bij die Farizeeën en Schriftgeleerden en overpriesters en bij het gewone volk: *Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld*. Dat was de begeerte van de vijanden om nog tot in dat graf hun haat en hun vijandschap te openbaren.

Maar ons 2° punt vanmiddag is:

Ten tweede. De onveranderlijke raad Gods

Men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld. En Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest. En ten eerste, gemeente, dat is een Goddelijk besluit geweest van voor de grondlegging der wereld. Want alle besluiten Gods zijn van eeuwigheid. We zingen in Psalm 33 in de oude rijm van Datheen: *Wat Hij eens besluit 't Zijner ere, zal zonder hindering voortgaan*. In de Raad des vredes, mensen, in de stilte van de nooit begonnen eeuwigheid ligt de grondslag. Daar ligt het fundament. Daar ligt het besluit. In de Raad des vredes heeft de Zoon met een eed gezworen dat Hij des Vaders wil zal betrachten. En dat Hij Gods deugden volkomen zal verheerlijken. Daar heeft Hij Zichzelf voor gegeven.

Maar ook de Vader heeft van Zijn kant beloften aan die Zoon gegeven. We hebben ervan gelezen vanmiddag uit Jesaja 53: 'Als Hij Zijn ziel gegeven heeft tot een rantsoen, dan zal Hij zaad zien. Hij zal de dagen verlengen en het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan.' Ja, in de diepste vernedering van de Borg, Die gewillig al dat lijden ondergaan heeft, heeft de Vader Zijn Vaderlijke goedkeuring, Zijn Vaderlijke zorg en Zijn Vaderlijke liefde aan de Zoon niet onthouden. Nee.

Toen Hij aan het kruis genageld werd, was het eerste woord dat de Zoon sprak als Borg: *Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen*. En het laatste woord is ook geweest: *Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest*. Daar heeft de Zoon de gemeenschap met Zijn Vader in geproefd en gesmaakt. Hij is in Zijn vertrouwen op Zijn Vader nooit beschaamd geworden. Want er staat in Psalm 22: *Op U ben Ik geworpen van de baarmoeder, van de buik mijner moeder aan zijt Gij Mijn God*.

En die onveranderlijke raad van Gods liefde, zien we in de begravenis van de Heere Jezus Christus. De vijanden moesten er afblijven en God heeft het lichaam gegeven in de handen van twee rijke mensen. Die mensen waren dubbel rijk. Uitwendig waren ze rijk met aardse goederen en inwendig waren ze bedeed met genade.

Nicodémus kwam 's nachts naar de Heere Jezus toe, getrokken door de Vader. Op de dag durfde hij niet, maar 's nachts kwam hij tot de Heere Jezus. En hij is lief bekeerd, die man, dat weet u. Hij is lief bekeerd. Die man is zo eerlijk gemaakt. Toen Christus met hem praatte over de wedergeboorte, zei hij: 'Hoe kan dat nu toch bestaan, dat een mens andermaal in zijner moeders buik zal ingaan en dan voor de tweede keer op de wereld komen?'

En dan een dominee? Een Rabbi? Ja, Gods werk is zo dierbaar. De Heere maakt Zijn volk eerlijk en hij maakt Zijn volk oprecht. En nu heeft Nicodémus het wel eens op willen nemen voor Christus, maar zijn hart was met zoveel mensenvrees vervuld. Toen hij er wat van mocht zeggen, zeiden ze: ben je ook een van Zijn aanhangers? Volg je Hem ook al na? Behoor je ook al tot die mensen, die geen verstand hebben dat ze zo'n Persoon nagegaan?

En Jozef van Arimathéa was een rechtvaardig mens. Dat wil zeggen, een man die zijn pad en weg in de vreze Gods bewandelde. Maar die man was ook bedekt vanwege de vreze der Joden. Och ja, mensen, je kan zomaar niet voor de dag komen als je wilt. De Heere zal je naar voren moeten brengen. Er zijn zoveel mensen die aan het praten gaan. Maar David zegt in Psalm 116, *ik heb geloofd, toen heb ik gesproken*. Toen ik eerst geloofd heb. Er zijn zielen op de wereld die veel met een slot op hun mond moeten lopen. Dat gebeurt, hoor. Er zijn zielen waarvan in de Bijbel staat - dat zeggen wij niet, maar daar staat in het Woord van God - *die al hun leven der dienstbaarheid onderworpen zijn*. Er zijn discipelen die met Heman moeten zeggen: *Ik ben besloten en kan niet uitkomen*. Maar, op Gods tijd.

De discipelen waren mensen met geen cent op zak. Ze konden voor zichzelf nog niet zorgen. Hoe zouden ze dan iemand kunnen begraven? Arme mensen. En ze zijn nooit rijk geworden ook. Dat wil zeggen, uitwendig. Maar Jozef van Arimathéa gaat midden op de dag naar Pilatus vragen om het lichaam van Christus. De Heere bracht hem bij Pilatus. Gedreven door de liefde Gods.

En nu waren die 2 mensen niet zover in het leven gevorderd. En niet zover in de weg der genade gevorderd. Want ze zijn alle twee nog met specerijen aankomen dragen. Maria heeft de Heere Jezus gezalfd vóór Zijn dood. Bij haar was de zaak opgelost.

Daarin zie je mensen, het wacht op Gods tijd. Alles wacht op Gods tijd. Paulus zegt, *een mens is aangenaam in hetgeen hij heeft, niet in hetgeen hij niet heeft*. Dus je moet maar nooit proberen te stelen, mensen. Want dat moet je toch allemaal teruggeven. Blijf maar liggen waar God je gelegd heeft. En blijf maar kijken naar de Poort, dat die geopend mag worden. En dat het edict van de Koning nog eens op een dag afgekondigd mag worden. Dat is op de grote Verzoendag. Dan komt er in al de huizen vrede. *Vrede, blijdschap en licht*, staat er in het boek van Esther.

En nu, die Jozef van Arimathéa had een nieuw graf. Daar was nog nooit een mens in gelegd. En dat heeft hij bestemd voor de begrafenis van de Heere Jezus. Wat een wonderlijke zaak. Augustinus was een man, die had zoveel licht van Boven. Augustinus zegt, dat de Heere Jezus nooit wat op de wereld van Zijn eigen gehad heeft. Want hij zei: 'Hij is gedragen in het lichaam van Maria en zo is Hij op de wereld gekomen. En toen Hij begraven werd, heeft Hij voor zijn eigen begrafenis niet gezorgd, maar Jozef van Arimathéa heeft Zijn lichaam gelegd in een graf waarin nog nooit een mens gelegen had.'

En dat is nu die Gezegende des Vaders, waar de apostel van zegt in 2 Korinthe 8 vers 9: *Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was. Opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden*. En Christus heeft gezegd in Mattheüs, *dat de vossen holen hebben en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niets om Zijn hoofd op neer te leggen*. Maar Hij had het ook niet nodig. O nee, Hij had het niet nodig. Maria heeft Hem gedragen, de vrouwen hebben Hem van hun goederen gediend. En Jozef van Arimathéa heeft hem in zijn nieuw graf begraven.

De onveranderlijke raad Gods, geliefden. Die raad bestaat tot in eeuwigheid. En nu heeft in die begrafenis God van de hemel Zelf getuigenis gegeven. Een getuigenis van

de liefde, de eeuwige liefde die de Vader had voor Zijn dierbare Zoon. Die van eeuwigheid was in de boezem van Zijn Vader.

En dat begraven was ook een stuk van Christus' vernedering, vanzelf. Want het is een vernedering voor een mens dat hij naar het graf gedragen moet worden. Er is geen mens van nature voor wie het graf aantrekkelijk is. Het vervult een mens met een zekere vrees. Het kan niet anders. Want een mens is niet geschapen om naar het graf te gaan. Hij is geschapen om eeuwig te leven.

Vanzelf, Christus is begraven om te bevestigen dat Hij waarlijk gestorven was. Maar nu heeft de Vader het besteld van eeuwigheid, *dat Hij bij de rijken in Zijn dood geweest is*. En we zullen nooit kunnen vertellen, mensen met welke liefde en met welke toegenegenheid Jozef van Arimathéa en Nicodémus Hem begraven hebben. Ze hebben 100 pond specerijen gekocht. Ze hebben er veel voor betaald, hoor. Een grote prijs hebben ze ervoor betaald. Maar het was niets teveel. Want het was voor de Persoon die de volle liefde van hun hart had. En ze hebben dat nog maar voorlopig gedaan, want ze hadden gedacht en gehoopt om na de sabbat het verder uit te gaan werken.

Daarin kun je zien, mensen, dat er verschil is tussen liefde en tussen licht. Heb je daar wel eens over gedacht? Er is verschil tussen liefde en tussen licht. Die mensen hebben het licht niet gehad over de opstanding van de Heere Jezus. Het waren van God beweldadigde mensen. En hun harten brandden van liefde tot de Heere Jezus. Zij hebben zo vaak in hun leven gehoopt dat ze dat eens tot uiting konden brengen. Ze hebben zo vaak gehoopt, dat ze dat in hun leven konden uitspreken. Maar ze hebben de tijd af moeten wachten die door God van eeuwigheid bepaald was. En ze hebben wel 3 jaar moeten wachten. Of, ongeveer 3 jaar. Maar de tijd is toch aangebroken dat ze hun liefde mochten openbaren. Maar, de zaak als zaak, daar hebben ze geen inzicht in gehad.

Net als bij de discipelen. Ze wilden van de dood van Christus niet weten. En toch was er geen andere weg om tot het leven te komen en het leven te verwerven en het leven te schenken, dan door de dood in te gaan.

Daarin kun je zien geliefden, dat een mens van de weg der zaligheid, maar net zoveel weet als dat de Hemel ervan openbaart. Verder niet. En, hoe arm en hoe leeg is hij, als een mens er over praten moet, zonder dat hij er zelf de minste kennis aan heeft. Wat een arm zaakje is dat toch. Brakel zou zeggen, *arme gemeente en arme leraar*. Werkelijk, arm. Want vanzelf, die stakkers kunnen van zichzelf nooit weten waar het eigenlijk over gaat. Het is net als bij een vliegje, geliefden, die blijven zo maar bij de lamp zweven. En als ze daar te lang bij zijn, dan raken hun vlerkjes aan de lamp, en dan vallen ze dood. Maar zolang dat niet gebeurt, dan blijven ze zomaar fladderen.

Maar die mensen kunnen verder niets zeggen. Er schreef eens een man naar me: 'We hebben 2 jaar een dominee en ik heb hem nog nooit wat horen zeggen.'

Ja, nog nooit wat horen zeggen. Dat is toch ook wat hé? Dat is ook wat. Maar dat moet je niet op straat vertellen, want dan zal je veel boze mensen krijgen. Dat kun je wel geloven. Maar zo is het in de grond van de zaak, als een mens het van God niet geleerd heeft en van God niet ontvangen heeft. Ja, al hebben we bij aanvang genade, mensen, al hebben we bij aanvang Persoonskennis gekregen. Maar Persoonskennis is nog geen kennis van het lijden en sterven van Christus; en van Zijn opstanding. En het is ook nog geen kennis van de standen en staten en de Namen waarmee Christus is bedeed geweest. Het moet in ons leven van stuk tot stuk geopenbaard worden.

Maar toch aan de andere kant, wat die Jozef van Arimathéa en Nicodémus gedaan hebben, daar kun je jaloers op worden, hoor. Je kunt het van harte overnemen, dat die mensen het uit de volle liefde van hun hart gedaan hebben. Dat in dit opzicht hun

banden zijn gebroken. Dat de mensenvrees is weggevallen. Het was voor die mensen in dat ogenblik zo, al hadden de Farizeeën en de Romeinen Hem gekruisigd, dan hadden ze zichzelf er vrijwillig voor overgekregen.

En dus, mijn geliefden, *Hij is bij de rijken in Zijn dood geweest*. Er zal op de wereld, er zal nooit een mens zo'n begrafenis gehad hebben dan de Heere Jezus Christus. Ze kwamen van alle kanten aanlopen. De discipelen waren en niet bij, dat staat nergens. Maar er staat wel dat de vrouwen erbij stonden. Die hebben zich daar vertegenwoordigd. Weet je waarom die vrouwtjes bij het graf gekomen zijn en die begrafenis meegemaakt hebben? O, om in dat graf van die dierbare Borg, de vloek die op hun lag voor eeuwig kwijt te raken. En om straks te kunnen zeggen met de kerk in Jesaja 61: *Ik ben zeer vrolijk in de Heere, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils en de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan*. En dat is zo'n weldaad als die zaak in onze harten verklaard mag worden door de Heilige Geest, in de dadelijke toepassing door het geloof. Door het geloof dat door de liefde is werkende. En om dan met David in te mogen instemmen, Psalm 116 en daarvan het 8e vers.

*Nu zal ik voor de weldaân die 'k genoot,
Aan Hem, naar mijn geloften, eer bewijzen.
Hem onder al Zijn gunstgenoten prijzen.
Hoe kost'lijk is in 's Heeren oog hun dood.*

Christus' begrafenis. De begeerte van Zijn vijanden. De onveranderlijke raad Gods. En het vernieuwde bewijs van Zijn onschuld.

Ten derde, het vernieuwde bewijs van Zijn onschuld

Er staat in het laatste gedeelte van deze tekst: *Omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is*.

De vijanden hebben Christus na Zijn dood nog willen smaden. Maar dat kon niet, dat heeft God verhinderd, hoor. En God Zelf heeft getuigenis gegeven van de onschuld van Zijn geliefde Zoon. Er staat immers: *Omdat Hij geen onrecht gedaan heeft*. Dus, in Zijn daden heeft Hij nooit gezondigd, maar ook in Zijn woorden nooit gezondigd. *Want er is geen bedrog in Zijn mond geweest*.

En nu de tegenstelling, geliefden, met de andere mensen die op Golgótha gestorven zijn. Christus Zijn benen zijn niet gebroken. Want Hij was al gestorven voordat de soldaten kwamen om Zijn benen te breken. Het was ook voorspeld: *Geen been van Hem zal verbroken worden*. Bij die andere twee zijn ze wel gebroken. Ook bij de bekeerde moordenaar. En weet je waarom zijn benen wel gebroken werden? Weet je dat? Omdat al Zijn volk met gebroken benen naar de hemel moeten. Er is niet één die rechtop blijft staan. Allemaal met gebroken benen. Jacob wordt kreupel aan een kant. Hij was hinkende aan een zijde. En die bekeerde moordenaar gaat met gebroken benen naar de hemel. Een bewijs mensen, dat God zijn volk in de hemel dragen moet. En als ze er zelf één stap aan toe moesten voegen, dan zou het nooit, nooit gebeuren.

- Maar hier wordt Christus in Zijn onschuld door de Vader Zelf verklaard.
- Pilatus heeft zeven keer verklaard dat in Hem geen schuld was.
- Judas, toen hij die penningen in de tempel wierp, heeft de onschuld van Christus ook beleden. Toen heeft hij gezegd: *ik heb verraden onschuldig bloed*.
- En straks, als Christus gestorven is, dan is er bij het kruis een heidens hoofdman en die zegt: *waarlijk deze Mens was Gods Zoon*.

En nu, zulk een Borg en zulk een Middelaar is ons noodzakelijk. Als Christus maar één zonde had gedaan, maar één gebrek in zijn leven had Hem aangekleefd, dan had Hij nooit, nooit een Borg voor Zijn kerk kunnen zijn. *Maar nu heeft Hij geen onrecht gedaan. Er is geen bedrog in Zijn mond geweest.* En de apostel Paulus zegt in Hebreëën 7: *Zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozel, onbesmet, afgescheiden van de zondaren en hoger dan de hemelen geworden.* En dat nu voor een volk, gemeente, die niet anders dan ongerechtigheid gedaan hebben. Voor een volk dat niet anders gedaan hebben dan bedrogen en nog eens bedrogen. Voor een volk dat van nature niet anders dan leugenaars zijn en huichelaars.

Hebben ze dat van binnen bij je ook wel eens verteld, dat je een huichelaar bent? Of ben je nog een gelukkig man? Of ben je nog een gelukkige vrouw? Dan ben je er ver vanaf, hoor. Ik las de gistermorgen een stukje in Teelinck, die man heeft in 1600 geleefd. Hij schreef over de moordenaar aan het kruis, dat er op de wereld nog nooit een mens geweest is zó ver van de hemel en zó kort bij de hel. En dat die in de laatste ure uit de muil van de leeuw, de duivel, door Christus nog behouden is. En een ingang gekregen heeft door Christus in het eeuwig Koninkrijk, in het eeuwig Paradijs.

Toepassing

Ik denk, er zitten hier mensen, misschien ben ik het zelf ook, maar er zullen hier mensen zitten die voor de laatste keer Goede Vrijdag hebben. Ja, die voor de laatste keer dit horen preken. Misschien zeggen ze van binnen: *dan ben ik het wel.* Er zitten hier veel oude mensen. Jonge mensen kunnen sterven maar oude mensen moeten sterven. En als we nu boven de 70 raken, dan hebben we heus niet veel meer vooruit te kijken. O nee, niet veel meer. Dan kan het elke dag gebeuren. En als het nu eens gebeuren zal, mensen. Als het nu eens gebeuren zal, is er dan ooit in ons leven al eens betrekking op de dood geweest? Is er wel eens ooit betrekking op het graf geweest? Is er al eens ooit betrekking op de eeuwigheid geweest? Is het wel eens van binnen ooit geweest: *O eeuwigheid, kom ras; o eeuwigheid, ik wenste dat ik bij u was?*

En dat kan nu nooit buiten de vereniging en buiten de gemeenschap met Christus. Dat is onmogelijk. Die gestorven is voor de zonden van Zijn volk, Die opgewekt is tot hun rechtvaardigmaking. Die gedood is opdat Hij de dood voor eeuwig de doodsteek zou geven. En Die begraven is geworden, met welk doel? En met welk oogmerk? Om het graf voor al Zijn volk te begraven.

Er zullen vanmiddag nog wel een paar zielen zijn, die zeggen: 'Och man, ik weet het niet, ik vrees, ik vrees. Als ik over de dood soms denk en als ik over het graf denk, de koude rillingen die komen zomaar over mijn rug. Want als de dood komt, dan wordt het werkelijkheid, ja werkelijkheid. En nu heb ik hier mijn leven doorgebracht, verleugend, verzondigd, verknoeid; ijdelheid der ijdelheden, het is alles ijdelheid.'

Ja mensen, we hebben onszelf zo diep ongelukkig gemaakt, dat we van God en Goddelijke zaken onszelf nog geen indrukje kunnen geven. Geloof het maar. Waar blijven toch die mensen, die het geloof de mensen opdringen. Waar blijven die mensen? Het is niet anders dan bedrog, mensen. Niet anders dan bedrog.

Er zullen hier nog een paar mensen zijn vanmiddag, - ik denk het, ja ik geloof het - die zeggen: 'Och, ik zou wel eens willen geloven dat het ook voor mij was, maar ik denk soms, hemel en aarde zouden wel moeten omkeren als ik dat ooit zou kunnen geloven.'

Nee, nee. Elia verwachtte het in een storm, in een onweder maar het kwam met het suizen van een zachte stilte. En als er nu ooit in je hart en ziel leven, waarachtig

beginsel van dat leven geweest is en gewerkt is; als er ooit in je leven wel eens een schreeuwen naar God geweest is; als er nu ooit wel eens een vuur in je hart gebrand heeft van liefde, dat je wel eens mocht zeggen: hartelijk zal Ik u liefhebben Heere mijne Sterkte, wat U ook met mij zou doen, al zou U mij straks voor eeuwig wegstoten. - Als dat beginsel er is, mensen, dan staat er in het boek van Job: *Uw beginsel zal wel gering zijn, maar uw laatste zal zeer vermeerderd worden.*

Och, er zijn mensen in Gods kerk geweest, die soms zoveel jaar tegen de dood en het graf hebben opgezien. En toen de dood kwam was er zo'n rust in hun ziel, dat ze tegen hun betrekkingen gezegd hebben: *is dat nu sterven?* Is dat nu sterven?

Och, mensen die naar de hel moeten en die naar de hel kunnen, die komen er niet in. Die komen er niet in. Maar mensen die er niet naar toe willen, niet willen, die moeten er in, ja.

En op deze Goede Vrijdag, gemeente, is het is nog de dag der zaligheid. Het Evangelie wordt nog gepredikt. Die enige Naam wordt nog verkondigd. En in Christus ligt voor de kerk de ganse zaligheid verzekerd. Christus is gestorven, vrijwillig in volkomen onderwerping aan de wil van Zijn Vader. Christus is gestorven om de volle liefde Gods daarin te openbaren tot Zijn volk. Christus is ook gestorven, biddende. Biddende voor Zijn kerk. Hij heeft gevraagd, ja geëist: *Vader vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen.* Maar Hij heeft ook gebeden: *Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest.*

En omdat Hij dat zo gedaan heeft dan is er ruimte voor Gods kerk, dat ook zij hun ziel aan Hem mogen overgeven. Dat Hij het voor hen over zal nemen, voor de tijd en de eeuwigheid beide. En dan zal het meevallen, mensen. Als het nooit meer kan tegenvallen, dan valt het mee. Kun je het volgen? Als het niet meer tegen kan vallen valt het eeuwig mee voor dat volk.

En dan zal de tijd aanbreken op grond van het werk van die Borg des Verbonds, dan zal er straks een tijd aanbreken dat ze uit al de banden en de boeien en uit al de gevangenissen verlost zullen worden. Dat ze met alle blijdschap en verheuging geleid zullen worden en ingaan in des Konings paleis. Dat ze beërven zullen het goed wat bestendig is. En dan zal God al hun schatkamers voor eeuwig vervullen. En dan zal er niets van een mens ooit in aanmerking komen. Ook geen liefde en geen licht. Maar wat een enige grond zal zijn, dat is *Christus en Die gekruist.* In Zijn vernedering en in Zijn verhoging.

Mochten onze harten vandaag er nog eens mee vervuld worden. Het kleinste kruimeltje zal al zo groot zijn. De minste indruk, als God ons daarmee nog wilde verwaardigen.

En als het Goede Vrijdag is geworden, dan wordt het Pasen. Maar daar kunnen wel eens meer dan drie dagen tussen liggen, hoor. Er zijn zielen in Gods kerk die kennen een gestorven Christus maar nog geen opgestane Christus. Daar ligt ook nog verschil in. En dat zijn allemaal bijzondere gangen in het leven van Gods kerk. Maar het voornaamste zal wezen, en dat is, dat hier aan deze zijde Christus ons Leven zal worden en zijn. En dan zal Hij dat ook eeuwig blijven. En dan heeft Hij voor al dat volk de dood verslonden tot eeuwig overwinning. En dan zullen ze straks geen dood meer ontmoeten, maar een eeuwig leven in de volle, de volle gemeenschap met God om Hem daar eeuwig voor te loven en eeuwig voor te prijzen. Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht dat enkel woord nog willen bekrachtigen en willen zegenen en nog vruchtbaar maken tot Uws Naams heerlijkheid. We zijn het niet waardig, Heere. Maar och, schenk het nog bij de aanvang en bij de voortgang.

Zie in gunst van Boven op ons neer, ook in het verdere van de dag. En breng ons nog samen in de avond als het met Uw raad mag bestaan. En dat er nog blijdschap in onze harten mag wezen die de wereld niet kent. En waar al dat oppervlakkige christendom ook niets van weet. Maar die in het hart van Uw gunstgenoten gewerkt wordt.

Dat het zijn mocht tot waarachtige bekering, wat we in deze middag gehoord hebben. En dat Ge ons allen voor Uw rekening mocht nemen, voor tijd en eeuwigheid beide. Om Jezus' wil. Amen.

Het laatste van Psalm 115 is onze slotzang.

*In stille graf zingt niemand 's Heeren lof.
 Het zielloos lijf, gedompeld in het stof,
 Kan Hem geen glorie geven.
 Maar onze tong zingt tot in eeuwigheid,
 Des Heeren lof, Zijn roem en majesteit.
 Looft God, de Bron van 't leven.*

Psalm 115 vers 9.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
 De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
 De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

7. Belofte van de Trooster

Middagdienst

Zingen Psalm 35: 1

Lezen Evangelie van Johannes 14^e hfd. vanaf vers 14

Zingen Psalm 97: 6 en 7

Psalm 119: 25

Psalm 145: 6.

Vangen wij onze godsdienstoefening aan door met elkander te zingen Psalm 35 en daarvan het 1^e vers.

Wat wij uit Gods heilig woord u wensen voor te lezen, dat kunt u opgetekend vinden in het laatste gedeelte van het Evangelie van Johannes, het 14^e kapittel te beginnen bij het 14e vers.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Gij hebt ons in Uw grote lankmoedigheid, in Uw verdraagzaamheid en Uw taai geduld, noch willen samenbrengen aan de middag van deze heilige rust- en sabbatdag. Een dag van afzondering, een dag naar Uw Naam genoemd en aan Uw dienst gewijd en geheiligd. Dat we ons nog opmaken mogen om onder het bazuïngeklank van Uw woord neer te mogen zetten. Dat onze harten verootmoedigd, dat onze zielen vernederd mochten worden, dat we gebracht werden door Uw Geest, waar wij onszelf niet brengen kunnen. Waar Uw eer verhoogd wordt uit het stof. Waar Christus verheerlijkt wordt als de Gezalfde des Vaders, waar Uw volk verlost mag worden en verzadigd, en vervuld met een blijdschap die de wereld niet kent. En waar de wereld ook geen betrekking op heeft. Maar waar Uw volk mee bedeed wordt in dit moeitevolle leven. Wat ook voor dat volk niet anders is dan moeite en verdriet.

Heere, Gij mocht ons samenzijn in deze middag met Uw zegen en met Uw gunst willen bekronen. Dat Gij Zelf in ons midden mocht neerkomen met Uw Godheid, met Uw Majesteit, met Uw genade en met Uw Geest. Dat is alles wat wij nodig hebben. Uw komst alleen is het die ons heil volmaken kan. We zijn allemaal op weg en reis naar die ontzaglijke, naar die alles beslissende, naar die nimmer eindigende eeuwigheid. En zullen we U kunnen ontmoeten en mogen ontmoeten, dan moeten we een God voor ons hart en een Borg voor onze ziel leren kennen. En dat is iets wat aan onze kant niet alleen onmogelijk is, maar dat van onze zijde hoe langer hoe onmogelijker wordt en hoe langer hoe verder van ons weggaat. Maar och, het is een eenzijdig werk Gods dat U verheerlijkt in de harten van Uw gunstgenoten.

Wil ons in deze middag gedenken. Wil ons bezoeken, wil ons verblijden, dat het een onvergetelijke ure voor ons mag worden. Wij hebben geen recht meer. Wij hebben alle aanspraak verloren, moed- en vrijwillig. En we kunnen niemand anders de schuld geven dan onszelf. Want wij hebben God op 't hoogst misdaan en U in het aangezicht geslagen, afscheid van U genomen; en zullen nu voor eeuwig moeten wegzwerfen en wegzinken in de plaats van eeuwig ach en wee. En dat is alles onze eigen schuld. Wij hebben niets anders gezocht en niet anders gewild.

Maar o God, U hebt het anders gewild. Want er is een volk, dat wordt zalig omdat God het wil. En onze wil valt er buiten en Uw raad wordt volvoerd.

Wil in deze middag om Jezus' wil Uw woord daartoe zegenen aan jong en oud, aan klein en groot. Uw woord dat gelezen zal worden in de taal des lands en ook Uw woord wat gesproken zal worden in de moedertaal. Och, kom met Uw Geest in ons hart en in ons midden. Maak onze harten ontvangbaar voor het eeuwig getuigenis Gods.

En wil ook ons bekrachtigen met al Uw knechten die U in het midden van Uw kerk geplaatst hebt om het woord der waarheid recht te mogen snijden. Dat we in de verborgenheden ingeleid mochten worden en dat we verwaardigd werden om in deze middag te handelen van die enige troost, beide in het leven en in sterven. Wil ons samen in het spreken zowel als in het luisteren nog een verbeurde zegen verlenen.

Laat Uw aangezicht over ons samen lichten. Uw volk mocht nog eens verlost worden uit den drek en verhoogd worden uit het stof.

En dat vele paarlen gehecht werden aan de Middelaarskroon van Koning Jezus, onder jong en oud, onder klein en groot.

De zieken en de kranken die met ons niet vergaderen kunnen, in het ziekenhuis, in hun huizen, verschillenden die met ons niet op gaan kunnen; die ook op deze Uw dag ervan verstoken zijn. Heere, Gij mocht hen nog bezoeken. Gij mocht hen nog gedenken. Dat het hen gaan mocht als die moordenaar aan het kruis ter elfder ure. Wil de zwakheden nog wegnemen, wil de krachten nog vermeerderen. Wil nog terugbrengen tot de betrekkingen en kon het zijn om Uw genade in alles nog groot te maken. Opdat in alle beproevingen, in alle verdrukking en kruis, de drukking van de melk nog eens boter en de drukking van de neus bloed mocht voortbrengen.

Die moeder die weggebracht moest worden naar een gesticht, och gedenk haar, aanbiddelijke Koning. Sterk die man, gedenk de kinderen in al hun moeiten en in al de ellende van het leven. Och, sta er nog eens over op en gedenk nog des ontfermens. Met alle weduwen en wezen en weduwnaars.

Ook die weduwe die met ons al enkele weken niet meer vergaderen kan, die in het ziekenhuis in de Holland Home daar neerligt, o, Gij mocht als de God van haar vader nog aan haar gedenken om Uw genade te schenken, terwijl het nog de tijd des levens is. Ze is er nog, het zou nog kunnen. Heere, gedenk nog. Laat Uzelf nog eens verbidden van een biddeloos volk. Want we zijn niet anders in onszelf.

Och, verzoen onze zonden in het bloed des eeuwigen Verbonds. En betoon ons Uw Goddelijke welbehagen, ons en onze gezinnen. En zie van de hemel op ons neer uit het vrije van Uw welbehagen. Met onze jongens in de dienst des lands, in het oorlogsveld. Om Jezus' wil. Amen.

We zingen nu met elkander uit Psalm 97 en daarvan het 6e en het 7e vers.

En inmiddels zal dan gecollecteerd worden voor armen en kerk.

*Beminnars van den Heer'
 Verbreiders van Zijn eer
 Hoopt steeds op Zijn genade
 En haat altoos het kwade.
 Hij, die in tegenspoed
 Zijn gunstgenoten hoedt,
 Verleen hen onderstand
 En redt z' uit 's bozen hand,
 Die op hun onschuld woedt.*

Geliefden.

Wij lezen in Jesaja 51 het 3^e vers: *Want de Heere zal Sion troosten; Hij zal troosten al haar woeste plaatsen.* De Heere zal Sion troosten, dus niet alle mensen. Maar Sion wordt van God getroost. Datzelfde Sion waar we van lezen in Psalm 132:

Want Sion is door God begeerd.

't Wordt met Zijn woning hoog vereerd.

Waarom Sion door God begeerd is, dat weten ze zelf niet. Want er is aan hen geen gedaante noch heerlijkheid. Vertreden liggen ze op de vlakke des velds in hun bloed. Geen oog had medelijden met hen. De navel was niet afgesneden. Met zout zijn ze niet gewreven en gewassen. Ze liggen daar, volgens de betekenis van de tekst geliefden, om zomaar in de hel te vallen. Maar daar heeft God nu op neergezien van de nooit begonnen eeuwigheid. En daar heeft God op neergezien omdat dit Zijn welbehagen was. De een laat God liggen en de ander raapt God op. En dat Sion wat door God begeerd is en door God bewerkt is, wat door God overwonnen is, wordt door God getroost. Ja, de Heere Zelf heeft in de tekst vanmiddag, de Goddelijke verzekering dat Hij Sion zal troosten. Niet misschien, nee, maar er staat: *De Heere zál Sion troosten.*

En vanzelf, Sion is een volk die troost nodig hebben. Die mensen worden allemaal bedroefd. Die mensen worden hun ogen geopend voor hun staat en toestand. Die krijgen te zien de diepten van hun naamloze ellende. Die komen aan de weet, geliefden, dat het van hun kant een verloren en een hopeloze zaak is. Daar worden hun ogen voor geopend. Ze worden in hun hart ervan overtuigd door de onweerstandelijke kracht en bediening van God de Heilige Geest. En waar ze ook gaan en waar ze het ook zoeken, ze stoten overal hun hoofd. Ja, overal. Want het roept hen van alle zijden toe: *bij mij is het niet!* Ze kunnen nergens genezing vinden voor de wonden van hun ziel.

Maar nu zegt de Heere, *dat hij Sion zal troosten.* En Hij zal troosten al haar woeste plaatsen. Die woeste plaatsen ziet mijn hoorders, op het hart van dat volk. Want ze leren zichzelf kennen, niet alleen als dor en droog, maar ook als een woestijn vanbinnen. Maar nu worden al die woeste plaatsen door God Zelf getroost. En die troost hebben ze nodig in dit leven. De dichter van Psalm 27 zingt in de oude rijm van Datheen:

Hadt Gij mij dien troost niet laten verwerven

Dat ik nog in dit leven zou ontvaân

't Gebruik Uwer goederen, voor mijn sterven,

Ik waar onder den last des druks vergaan.

En nu vanmiddag wensen we met een enkel woord over die enige troost met u te handelen. En over Hem in het bijzonder die de Bron is van die troost.

Onze tekst kunt u opgetekend vinden in het heilig Evangelie van Johannes en daarvan het 14e kapittel het 26e vers, het 1^e gedeelte:

Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welke de Vader zenden zal in Mijn Naam.

Tot dusver.

Ge weet, geliefden, onder welke omstandigheden de Heere Jezus deze belofte heeft gegeven. Hij stond op het punt om te vertrekken en afscheid van Zijn discipelen te nemen. De tijd was gekomen dat Christus als de Borg des Verbonds aan het Goddelijk recht volkomen genoegdoening zou geven. De dag der wraak was in Zijn hart en het jaar van Zijn verlossen was gekomen. Maar, de discipelen hadden daar geen oog voor. Hun ogen waren geheel en al, ja totaal gesloten voor de weg van Christus als Borg en Middelaar van het Verbond. Die mannen waren wel tot God bekeerd, die hadden wel een hartgrondige kennis van de Heere Jezus als van de Zoon van God, maar voor Zijn Borgwerk waren hun ogen totaal gesloten. Daar hadden ze het minste gezicht niet in. En nu zaten de discipelen maar te kijken op de lichamelijke tegenwoordigheid van de Heere Jezus. Die discipelen hebben nergens anders over gedacht als om de rest van hun leven met Christus door te brengen hier op aarde. Ze zullen wel begeerd hebben, zoals dat was met Thomas om gelijk met Hem te sterven. Want ge weet, toen de Heere Jezus Zijn laatste trip maakte naar Jeruzalem, heeft Thomas gezegd: *laat ons dan maar met Hem gaan en met Hem sterven.*

Ik denk dat die mensen na het Pinksterfeest wel eens gedacht hebben: dat we daar toch geen inzicht in gehad hebben. Maar och mensen, laat ik het maar voor de zoveelste keer vanmiddag vertellen, een kind van God weet maar net zo veel, of net zo weinig van de wegen Gods als God hem persoonlijk verklaart in zijn leven. Meer weet hij er niet van. Dat was ook zo met de discipelen. En waarom waren die mensen zo gehecht aan de tegenwoordigheid van Christus?

Die hadden nu 3 jaar met Hem verkeerdt. Die waren zo door Christus gesterkt, zo door Christus bemoedigd, dat Christus voor die mensen Alles was geworden. Maar nu zal de tijd komen dat ze van elkaar zouden scheiden. Die scheiding moest komen, omdat Gods recht verheerlijkt moest worden. Die bergen van schuld en van zonde, moesten weggenomen worden. Die breuk die er lag vanwege de zonde moest geheeld worden. En daarom moest Christus de dood in. Daarom moest Christus de toorn Gods gaan stillen en de gramschap Gods gaan blussen. Opdat de kerk weer in een verzoende betrekking met God zal gebracht worden. De apostel Petrus zegt in 1 Petrus 3, *dat Christus voor ons geleden heeft, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen.* Want we liggen van God gescheiden.

En werkelijk mijn geliefden, een mens weet er totaal, totaal, ja totaal niets van hoe hij tot God teruggebracht moet worden. Daar is een mens zo blind voor; al zou hij zolang als Methusalem geleefd hebben, dan weet hij het nog niet. Dat heilgeheim moet aan zijn ziel persoonlijk bekendgemaakt worden. En dat God door Zijn Geest hem er aan gaat ontdekken.

En nu gaat de Heere Jezus tegen Zijn discipelen zeggen: *Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welke de Vader zenden zal in Mijn Naam.*

De Heilige Geest zou gezonden worden na het vertrek van Christus. De Heilige Geest zou de plaats van Christus in gaan nemen. De Heilige Geest zou de discipelen gaan troosten. Daarom wordt Hij hier in onze tekst *de Trooster* genoemd.

Natuurlijk, wij hebben hier weer hetzelfde als we al vanmorgen hebben aangeroerd, God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, de Drie-enige God is de Bron en de Fontein van alle heil en van alle zaligheid.

- God de Vader troost de kerk. Want we lezen in Jesaja 40 dat de Heere zegt tot Jesaja: *Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen. Spreek naar het hart van Jeruzalem. Roept haar toe dat haar strijd vervuld is, dat haar ongerechtigheid verzoend is en dat ze van de hand des Heeren dubbel zal ontvangen voor al haar zonden.*
- Toen Noach geboren moest worden als een type van de Heere Jezus heeft Lamech getuigt: *Deze zal ons troosten over al de arbeid en de smart van onze handen.* Dat zag op Christus.
*Want Christus troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht.
Dat ongetroost in 't midden der ellenden
Zich naar Gods troon met zijn gebeden blijft wenden.
Hij heeft de wens van allen die Hem vrezen.
Hun bede heeft hij nimmer afgewezen.*
- Maar in het bijzonder is de Heilige Geest de Trooster van de kerk. Want de Geest komt in de harten van Gods kinderen. Die Geest neemt van dat volk nooit afscheid meer. Die Geest zal bij hen blijven tot in der eeuwigheid. Daarom mijn hoorders, Gods volk is in de grond van de zaak nooit meer alleen op de wereld en alleen in dit leven. Ze mogen zichzelf wel eenzaam gevoelen. Vanzelf, David zegt: *Eenzaam ben ik en verschoven; ja d' ellende drukt mij neer.* Maar dat is eigenlijk maar voor een ogenblikje bij dat volk. Want dan worden ze door die Trooster ondersteunt. Ze worden door die Trooster gesterkt. Ze worden door die Trooster verkwikt. Het is waar, het is over het algemeen zó genoten en zó weer weggesloten, maar dat houdt Gods volk toch in het leven. En het houdt dat volk toch in hun stand.

Nu staat er hier: *De Heilige Geest, de Trooster, die de Vader zenden zal in Mijn Naam.* Wat ligt daar in opgesloten, mensen?

- In de 1^e plaats, we moeten weten wat droefheid is zullen we ooit vertroost kunnen worden. Een mens in het natuurlijk leven die niet bedroefd is, heeft geen behoefte aan troost. Voor een mens die, laat ik het maar zo zeggen, in het leven alles heeft wat hij begeert, die omringd is van zijn betrekkingen, van degenen die hem lief en dierbaar zijn, die heeft geen troost nodig. Dat wil zeggen, uitwendig in het leven. Maar als je nu eens denkt geliefden aan Jakob, die getuigde: 'Jozef is er niet meer, Simeon is er niet meer, en zult ge nu Benjamin ook nog meenemen? Al die dingen zijn tegen mij. En als je dat doet, zegt hij, als je dat kind ook nog meeneemt, dan zul je mijn grauwe haren met droefheid in het graf doen neerdalen.'
- Als je een ander wilt hebben in de waarheid, die weet wat het is bedroefd te zijn, dan moet je met me meegaan naar de poorten van Bethlehem. Dan komt daar een oude weduwe met een jonge weduwnaar. Toen ze in de poort van Bethlehem kwam, waren al de ogen op die vrouw gericht. En toen zeiden ze: *is dat nu Naomi?* Is dat Naomi? En toen heeft zij geantwoord: 'Noem me niet meer Naomi, maar noem mij Mara; want de Heere heeft mij grote bitterheid aangedaan. Vol toog ik heen en ledig heeft mij de Heere doen wederkeren.' Haar man weg, haar twee kinderen begraven. Die had zij allen in Moab moeten achterlaten.

- En als je in de 3e plaats nog een man wil hebben in de waarheid, die bedroefd is geworden, gaat dan met me mee naar David. Toen het kind van Bathséba was weggenomen. Wat heeft die man op de aarde geweend, met zakken bekleed, vanwege de vrees dat God dat kind zou wegnemen. En zodra God het kind wegnam heeft God hem getroost. En dan is het zo opmerkelijk, toen hij vertroost werd, ging hij zijn vrouw troosten. Want er staat, *dat hij heenging om Bathséba te troosten*. Dat is zo in het natuurlijke.

En zo is het nu ook in het geestelijk leven, mensen. Een mens is in het natuurlijke leven bedroefd als God dierbare panden van hem weg neemt. Maar als God onze ogen gaat openen voor wat wij gedaan hebben en voor wat wij kwijt zijn, dan wordt een mens ook bedroefd.

En nu kan een mens geestelijk nooit bedroefd zijn, of de liefde Gods moet in zijn hart zijn uitgestort. Er is een spreekwoord dat zegt: *liefhebben is smart lijden*. En als nu God een mens bekeerd, dan wordt zijn hart vervuld met een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Er is een droefheid der wereld maar die droefheid werkt de dood. Ezaü had een droefheid naar de wereld. Hij zocht een plaats des berouws met tranen. Maar het heeft niet lang geduurd of de tranen waren opgedroogd. Die man heeft in zijn leven nooit meer bedroefd geweest. Hij heeft zichzelf geschikt in de omstandigheden waarin hij verkeerde. De oorzaak van zijn droefheid is nooit zijn schuld en zonde geweest, en de verwerping van Christus, maar het is alleen geweest een gemis van het tijdelijk goed. Het ging alleen over tijdelijke zaken.

Maar bij Gods volk gaat het over het gemis van God. Ik zal maar één puntje noemen. *Dat volk moet God missen en dat kan God niet missen*. Ze moeten God missen. Want ze worden er allemaal buitengezet. En God zorgt ervoor dat ze het op de wereld nergens meer kunnen vinden. Want de Heere zegt: *Ik zal maken dat ge uw eigen wegen niet meer vinden kunt*. In de waarachtige bekering neemt God de lust en de rust uit de wereld en uit de zonden weg. Er zijn tijden in hun leven geliefden, dat ze beter sterven kunnen dan nog langer tegen God zondigen. Ze worden naar God bedroefd. Dat zijn tranen die, volgens Psalm 56, in Gods fles vergaderd worden. De meeste tranen lopen er langs. Maar och gemeente, als er in ons leven maar eens één oprechte traan, ja één oprechte traan uit onze ogen is gevloeid, dat we zeggen: 'O God wat een verdriet heb ik toch dat ik tegen U gezondigd heb. En dat ik gedaan heb dat kwaad is in Uw heilige ogen. O God, ik zou mijn leven lang mezelf wel dood kunnen schreien omdat ik tegen U gezondigd heb.'

David zegt: *ik heb tegen U zwaar en menigmaal misdreven*. Want God heeft hem nog nooit geen kwaad gedaan. Die heeft nooit anders dan goed gedaan. Hij heeft nooit anders dan hem nagewandeld. Want de Heere zegt Zelf: 'Betuig tegen Mij. Wat heb Ik u gedaan? En waarmee heb Ik u vermoeid?' En dan zou dat volk het wel goed willen maken, maar ze kunnen het nooit meer goedmaken. Want God kan van Zijn recht geen afstand doen.

En nu ga ik het vanmiddag nog eens een keer vertellen uit de praktijk van het leven. Het gaat almaar verder bij ons vandaan. Het gaat steeds verder bij ons weg. Het is geen zaak waar we almaar meer naar toe reizen en dat we er almaar korter bij komen, nee, maar steeds verder ervan weg. Ik ga je nog wat vertellen. Er komt zelfs een tijd in ons leven mensen, dat de tranen gaan opdrogen. Dat we gaan denken en gaan vrezen dat we aan de verharding zullen worden prijsgegeven. En dat we nooit meer, nooit meer zullen kunnen buigen en komen op die plaats waar we voor God terecht moeten

komen. Och, zolang als een mens noch schreien kan en zolang een mens nog wenen kan, zolang een mens nog roepen kan, dan is er nog hoop. Maar als we niet meer roepen kunnen, niet meer schreien kunnen; en als er geen tranen meer overblijven, bij wijze van spreken.

Er was een tijd dat de ogen gedurig nat zijn. Er is een tijd dat de tranen gedurig uit hun ogen over hun kaken vlieten. Maar er komt een tijd dat het allemaal weg gaat. Alles gaat weg. Er komt een tijd in ons leven dat we bij onszelf zeggen, ...

Misschien zijn er wel mensen in ons midden vanmiddag, die zeggen: 'Ja man, daar kan ik je niet in volgen, hoor. Kan dat wezen?'

Maar als je genade in je hart hebt, dan zal je het wel eens een keer gaan begrijpen. Dan zult je het wel gaan verstaan. Er komt zelfs een tijd in ons leven dat we soms denken, zou ik nog wel tot God bidden? Zou ik het nog wel langer doen? Omdat ik zo lusteloos en zo behoefteloos en zo betrekkingloos leef, dat het schijnt hier vanbinnen dat alle begeerte en alle betrekking en alle verlangens als het ware weg zijn.

En dan mijn hoorders, een tijd in ons leven gehad, een tijd waar Groenewegen van gezongen heeft: *O, dat waren zoete tijden, toen ik Jezus schreide achterna*. En dat er nu niets meer overblijft! Totaal niets meer overblijft. Zou het dan voor zo'n mens nog kunnen?

Ja, voor zo'n mens kán het nog. En voor zo'n mens zál het nog.

*Want Hij kan en wil en zal in nood,
Zelfs bij het naad'ren van den dood,
Volkomen uitkomst geven.*

En nu staat er in de Spreuken van Salomo in het 17^e hoofdstuk, het 17^e vers: *dat een broeder in de benauwdheid geboren wordt*. Heb je er wel eens licht in gehad wat die tekst betekent? Het gaat over de Heere Jezus, een Broeder die in de benauwdheid geboren wordt. Want Christus wordt daar geopenbaard en daar bekendgemaakt waar het van alle kanten verloren en een afgesneden zaak is. Daar wordt Hij geopenbaard. De Vader komt met die gezegende Trooster niet eerder tot ons dan wanneer alle wegen zijn afgesneden.

*'k Wou vluchten maar kon nergens heen.
Zodat mijn dood voor ogen scheen.
En alle hoop mij gans ontviel.
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

*Als mij geen hulp of uitkomst bleek.
Wanneer mijn geest in mij bezweek.
En overstelpt werd door d' ellend'.*

Toen ik het opgaf; ja toen ik het opgaf. En toen ik gedacht heb om er zo dood bij neer te vallen, *toen hebt Gij, o God mijn pad gekend*. Want God doet een afgesneden zaak op aarde.

En dan wordt Jesaja 12 praktisch in een mensenleven. Daar zegt de kerk: *Heere, ik dank U, dat Gij toornig op Mij geweest zijt. Want Uw toorn is afgekeerd en Gij troost mij*. Daar staat in die hele tekst een Drie-enig God op de voorgrond.

- *Ik dank U dat Gij toornig op mij geweest zijt*. De Vader als de Handhaver van Zijn Goddelijke gerechtigheid.
- *Uw toorn is afgekeerd*. De hitte van Gods gramschap is geblust door de Zoon als Borg des Verbonds.

- *En daarna troost Gij mij.* Dat is God de Heilige Geest, Die dat volk komt te troosten. En waarmee troost Hij het volk? Met een Psalm, met een tekst, of met een gedachte, met een opening? Nee, maar Hij gaat hen troosten met de openbaring van Christus en met de verheerlijking en de bevestiging en de toepassing van Zijn volmaakte arbeid. Want daar ligt de grondslag. En daar ligt het Fundament van God zelf gelegd. En niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen God Zelf gelegd heeft. En dat is de Heere Jezus Christus. En als we het nu met minder doen kunnen en met minder stellen kunnen mensen, zie dan je pad en je weg maar eens na. Want dan zal het einde treurig wezen. O, het volk van God kent in hun leven barensweeën:

*Geef mij Jezus of ik sterf,
Want buiten Jezus is geen leven
Maar een eeuwig zielsverderf.*

En dan zeggen ze: *'Heere, ik kan niet buiten U. Heere ik moet U hebben, U alleen.* Maar hoe ik eraan moet komen, dat weet ik niet. Hoe ik er ooit aan kan komen weet ik niet.'

Dat wordt allemaal *hier* (slaat op zijn borst) beleefd, mensen. Omdat ze niet weten hoe ze tot Christus zullen gaan. Het oog van een kraai² heeft die weg niet ontdekt. Och, een mens komt er buiten te staan. Maar nu worden ze allen door overnemende genade en door inwinnende genade als een gespeend kind bij zijn moeder. Dat volk ligt daar te wachten wat God ermee doen zal. Het volk ligt maar af te wachten. En als de Heere hen afsnijden zou en als de Heere hen weg zou sturen, och, dan hopen ze niet anders, dan dat ze kunnen zeggen: *God is recht in al Zijn weg en in al Zijn werk.*

Maar, hoe ze het ooit zullen moeten doormaken geliefden, hoe ze het ooit zullen moeten doorleven? Als ze één keer in hun leven geproefd en gesmaakt hebben dat de Heere goed is, en dan voor eeuwig van Hem gescheiden te worden en voor eeuwig van Hem vervreemd, nooit hun knieën voor die God meer te kunnen buigen, nooit meer tot die God kunnen roepen, maar eeuwig God vloeken en lasteren in de pijn en de smarten in de hel, ... och, dat is voor Gods volk een onmogelijkheid. Dat is voor hen een onmogelijkheid. Daar zullen ze nooit doorkomen.

Maar, ***Hij troost mij.*** *Want het is de Trooster die de Vader zenden zal in Mijn Naam.* En waarmee troost Hij hen dan?

Om het volk te troosten *met de vergeving der zonden, met de wederopstanding des vleses en met het eeuwig leven.* O, dan geeft Hij het Zijn beminden als in de slaap. Dan krijgen ze die Borg te aanschouwen. Want hun ogen zullen de Koning zien in Zijn schoonheid. En zij zullen een vergelegen land zien. En de ogen die eens gezien hebben zullen nooit meer terugzien. O, wat een blijdschap!

*Wat blijdschap smaakt mijn ziel,
Wanneer ik voor U kniel.
In 't huis dat Gij U hebt gesticht.*

En als dat volk dan vertroost wordt met Christus, met Zijn bloed, met Zijn gerechtigheid, met Zijn Borgtochtelijke bediening, waar de Vader in bevredigd is; waar de Vader in verblijd is. En wat ook door de Vader aanvaard is op grond van de borgtocht van Christus. Dan wordt de kerk vrijverklaard voor het aangezicht des Vaders.

² Hebreeuws ajit is arend

Och mijn geliefden, laat ik het nog eenvoudiger zeggen. We kunnen wel eens makkelijk gesteld zijn in ons leven. Dat gebeurt. Maar weet je waar de zaak ligt? Of God wat tegen je gezegd heeft. Of God wat tegen je gezegd heeft. Want, de meeste tijd zijn we net als dat vrouwtje in Markus 5. Toen die bloedvloeiende vrouw de zoom van Zijn kleed aangeraakt had en genezen was, is ze met de weldaden weggelopen. Maar gelukkig dat de Heere Jezus haar teruggeroepen heeft. Gelukkig teruggeroepen. En toen kreeg ze het uit Zijn eigen mond te horen: *Dochter, uw zonden zijn u vergeven. Ga heen in vrede.* Och, daar lag nu alles in. En als je nu ooit in je leven Zijn stem gehoord hebt en dat er geen twijfel meer overbleef, o, als het dan weer donker wordt in de praktijk van ons leven mensen, - en het wordt donker, o ja, dat de zon achter de wolken gaat; ja het wordt soms zo donker dat het nacht wordt, dat er geen maan en sterren meer te vinden zijn, - maar als dan alles wegzinkt en alles wegvalt, weet je wat er voor zulk een ziel dan overblijft in de stand van dat leven? Wat we nu samen zingen uit Psalm 119 het 25^e vers.

*Gedenk aan 't woord gesproken tot Uw knecht
Waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.
Dit is mijn troost, in druk mij toegelegd.
Zo leert mijn ziel U achteraan te kleven.
Al 't geen Uw mond aan mij had toegezegd
Gaf aan mijn hart vertroosting, geest en leven.*

En als nu David zegt, *dat is mijn troost, in druk mij toegezegd*, waar zou David dan het oog op gehad hebben? Dan had David het oog op al de diepten waarin God hem had gebracht na de verheerlijking van de Goddelijke genade in zijn leven. De waarheid spreekt van de diepten des satans, mijn hoorders.

En de Heilige Geest is een Trooster ten opzichte van de rechtvaardigmaking, van de bevestiging van het vonnis van God en van de woorden van God en de belofte van God.

Maar hij is ook *een Trooster in de weg van heiligmaking*. En in de weg van heiligmaking wordt een mens in diepten gebracht en in angsten waar hij van tevoren niets geweten heeft. Och, een mens heeft het altijd maar verkeerd. Laat ik het vanmiddag maar eens plat zeggen, een mens heeft het altijd verkeerd. Een mens zou zeggen: 'O God, als ik daar toch eens door was. Als ik nu toch eens wist dat U mijn zonden geworpen had in een zee van eeuwige vergetelheid, achter Uw rug, om ze nooit meer te gedenken. Als ik nu met die bewustheid over de aarde zou mogen gaan waar de dichter van getuigt in Psalm 103:

*Zo ver het west verwijderd is van 't oosten,
Zover heeft Hij, om onze ziel te troosten,
Van ons de schuld en zonden weggedaan.*

Och, dan zou ik de overige dagen van mijn leven het wel zó gemakkelijk krijgen, dat ik met mijn handen over elkaar kan gaan zitten. En dat ik niks meer anders te doen had dan om de wagen des doods maar af te wachten die mij straks op zal nemen in de eeuwige heerlijkheid.'

Maar mijn hoorders, heb je er wel eens over gedacht, toen Jakob uit Pniël vandaan ging hoeveel kwaden hem volgden?

Ten eerste, Dina werd verkracht. Zijn enige dochter werd verkracht.

Zijn oudste zonen gingen Sichem uitmoorden. Ze gingen hen allen uitmoorden, zodat Jakob zei: *gij hebt mij stinkende gemaakt voor de ogen van dit volk. Ze zullen mij doden.*

En als je dan eens denkt aan al die ellende mensen, waarvan we in het begin van deze middag ook wat gezegd hebben: 'Jozef is er niet meer, Simeon niet meer, Benjamin ook niet meer.' Druk op druk en kruis op kruis. Dan zouden we zeggen: waarom moest dat allemaal doorleefd worden?

Och mensen, opdat die Trooster de Heilige Geest zijn ziel zou vertroosten. Opdat die Geest in zijn hart zou wonen en blijven. En opdat ze door al die druk zouden geoefend worden en geheiligd. Opdat ze Zijn heiligheid zouden deelachtig worden.

Gods volk, hoe groter hun genade is, hoe meer zonde; hoe meer licht, hoe meer duisternis; hoe meer vrijheid, hoe meer banden; hoe meer leven, hoe meer dood. Kun je het begrijpen?

'Nee, ik kan het niet begrijpen.'

Ik geloof het. Je kunt het niet begrijpen. *Want Ik zal de blinden leiden door een weg die ze niet geweten hebben en door paden die ze niet gekend hebben. En dan zal Ik de duisternis tot licht en het kromme tot recht maken. Ik de Heere doe al die dingen.*

En weet je wanneer het allemaal opgelost wordt voor de kerk?

Als ze straks voor de troon van God en van het Lam mogen verkeren. Dan is het opgelost.

En nu spreekt de waarheid in Openbaringen 3 vers 24 over de diepten des satans. En die diepten des satans mensen; ik zal er maar twee woorden meer van zeggen vanmiddag, want de tijd is bijna verstreken. We moeten gaan eindigen. Maar o, die diepten des satans, - ik hoop dat je het allemaal volgen mag - ... ik wil het niet, ik wens het niet, ik zoek het niet. Ik heb er een afkeer van. Ik zeg: 'Heere, doe het niet; doe het niet. Laat het niet toe. Verhinder het.'

Dan wordt je hart vervuld met de godslasterlijkste gedachten. Dan wordt je hart vervuld zelfs met atheïstische gedachten. Dan wordt de duivel toegelaten om je ganse ziel te verwoesten. De duivel wordt toegelaten om in je hart de vreselijkste dingen die er in de wereld bestaan, in je hart te openbaren. Dat is verschrikkelijk. De verdorvenheden, de kwellingen, de banden, de zonden, het ongeloof, de twijfels, de lusteloosheid, de harteloosheid, de harde gedachten van God; o, die harde gedachten van God. Soms, ik zal er verder vanmiddag niet op ingaan, soms aan de rand van de onverschilligheid. Ja, aan de rand van de onverschilligheid.

O, dat ik durf het haast niet te zeggen, maar dat soms vanwege de onverenigbaarheid met al wat er in mijn leven gebeurd is, uit- en inwendig, dat de vloeken soms oprijzen in mijn hart tegen God. En dat ze van binnen zeggen: 'Wat nuttigheid is het om die God te dienen en om Zijn wacht waar te nemen? Het is toch verloren. Het is toch kwijt. Het is toch afgesneden. Och, het is allemaal met je verstand gedaan, het is allemaal verstandswerk. Dat is alles.'

Daar spotters durven vragen: *waar is God waarop je bouwde? En aan Wie je je zaak vertrouwdde?* Soms onder het lezen van de waarheid mensen, dat ze gaan spotten met hetgeen wat er hier staat (Tikt met de vingers op de Bijbel) en dan beschouwen ze het van binnen als dwaasheid. Ja, als een dwaas. En dan geen antwoord, geen antwoord.

We zijn vanmiddag begonnen:

Twist met mijn twisters, Hemelheer.

Ga mijn bestrijders toch te keer.

Ik kan het niet. Ik kan het niet. Ik heb geen wapens. Ik heb geen kracht. En ik zou zeker omkomen als God me niet helpt en als God mij niet redt.

Maar de Heilige Geest komt om hem te troosten. Als ik voor mijn eigen ziel en als jullie voor je eigen hart, in die diepten des satans gebracht worden - ik zou er nog meer van kunnen zeggen vanmiddag, maar ik zal het toch niet meer doen; ik zal het er vanmiddag bij laten - maar dan ... o, diepten der wijsheid en der kennis Gods. *Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijn wegen.*

En als dat nu weer vernieuwd wordt in mijn hart en leven mensen, dan krijg ik een lering en dan krijg ik een opmerking vanbinnen. En wat is dat?

Dat is dit: ... (hij wordt diep bewogen) Dat de diepten, de diepten van de oneindige liefde Gods, dat die dieper gaan dan de diepten des satans. Ja dieper dan de diepten des satans. Want de liefde Gods des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes, ... o, die liefde is hoger dan de hemel en die liefde is dieper dan de hel. Ja, dieper dan de hel. En dat is mijn behoud! Dat is mijn behoud.

En dan, mijn geliefden, o dan in Hem vastgesteld. En daar zullen we maar mee besluiten:

*De Heere wou mij wel hard kastijden
Maar stortte mij niet in den dood.
Verzachtte Vaderlijk mijn lijden
En redde mij uit allen nood.
Ontsluit, ontsluit voor mijne schreden
De poorten der gerechtigheid.
Door deze zal ik binnentreden
En loven 's Heeren Majesteit.*

Toepassing

Gemeente, we moeten kort zijn. Ben je er vanmiddag ingesloten? Of heeft de waarheid je er buitengesloten? Een van de tweeën. Het is een van tweeën. Ben je er buiten gesloten vanmiddag? Door de waarheid buitengesloten?

O jong en oud, klein en groot, dat je als een buitenstaand mens nog eens tot God mocht schreeuwen. *Uit de diepten roep ik tot God.* De deur is nog niet dicht, mensen. De deur is nog niet dicht. Ouden van dagen, jongen van jaren, de deur der genade staat nog open voor de grootste, voor de snoodste van de zondaren. Denk je daar wel eens aan?

Wat was vanmorgen je eerste gedachte toen je opstond? Heb je gezegd: 'Heere, het is Uw dag, och, och dat U toch eens op mij neer mocht zien. Och dat Gij van Boven op mij zien mocht. Och, dat U nog eens bij mij stoppen mocht. Opdat U mij eens grijpen mocht. O God, dat ik niet naar de hel zou lopen. Dat ik mijn knieën nog leerde buigen terwijl het nog het heden is.'

Het is aan onze kant zo onmogelijk. Maar gemeente, bij de Heere is niets te wonderlijk. O, Hij mocht Zijn wonderen nog verheerlijken. En Hij mocht Zijn almachtige daden nog verhogen aan de grootste der zondaren. En ons door Zijn daden nog verblijden.

En u hebt vanmiddag opnieuw gemeente, de weg Gods gehoord, ge hebt de weg gehoord. En dit is de weg. Dit is de weg, het kan niet anders, hoor. Laat jezelf toch niks wijsmaken. Laat je eigen niet bedriegen voor de eeuwigheid. Want dat zal verschrikkelijk zijn straks, als je zelf wat aangepakt en aangenomen hebt wat je nooit van God gekregen hebt. Blijf maar liggen voor de deur, naar de deur kijken totdat God die open wilt doen en aan je ziel wil gedenken. Want Hij spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft.

De Heere zal Sion troosten. Ja, Hij zal troosten al haar woeste plaatsen. En dan zal de woestijn, - hier dat hart - dat zal als een hof van Eden worden. Om te prijzen die God die waardig is om gediend te worden, om gevreesd, geliefd en geprezen te worden, van nu tot in alle eeuwigheid. Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht dit arme woord nog met Uw zegen willen bedauwen voor de gemeente die in dit middaguur samenkwam van alle kanten. En voor degenen die het ook in hun huizen straks nog zullen horen; ook in al de ziekenhuizen. Dat we ze U mogen bevelen. Och, er zijn erbij, die denken dat niemand meer aan hen denkt. Maar och Heere, denk U er nog eens over. En laat Uw aangezicht over ons nog eens lichten. Wil met de gemeente zijn en blijven. En in de avond mochten we nog terugkomen. Wilt U de weg nog openen. En wil nog lust en liefde geven onder jong en oud, terwijl het nog de welaangename tijd en de dag der zaligheid is.

Och, neem nog reden uit Uzelf. Verblijdt nog door Uw overkomst. Naar de grootheid van Uw goedertierenheden. En zegen ons in hetgeen voor ons ligt in alle weg en pad. Begeef en verlaat ons toch niet. De bekroon ons met Uw goedgunstigheên. En wil voor- en toebereiden voor de eeuwigheid. Om Jezus' wil. Amen.

Psalm 145 het 6e vers

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

8. De gevolgen van het Pinksterwonder

Psalm 147: 1

Lezen Joël 2

Psalm 29: 1 en 2

Psalm 76: 5

Psalm 105: 2 en 3

Wat wij u uit Gods heilig Woord wensen voor te lezen, dat kunt u vinden in de profetieën van de profeet Joel en daarvan het 2^e kapittel.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Gij bracht ons aan de middagstond van deze heilige rust- en sabbatdag nog andermaal binnen de wanden van dit bedehuis om Uw Naam aan te roepen en om Uw woord nog te horen. Laat het niet kwaad zijn in Uw heilige en vlekkeloze ogen dat nietig en verdoemelijk stof en as zich onderwindt om te naderen tot de aanspraak van Uw Goddelijke heiligheid. Verwerp ons van voor Uw aangezicht niet. Neem Uw Heilige Geest toch niet van ons.

Dat het U behagen mocht in deze middag, hetzij onder het lezen of onder de prediking aan alle plaatsen van Uw heerschappij waar Uw volk vergaderd is, dat U met Uw Godheid, majesteit, genade en Geest, Uzelf nog wilt vertegenwoordigen in ons hart en in ons leven. Wij zijn Geestledige schepsels. Van onszelf vermogen wij niets. We kunnen onszelf nog geen goede gedachte van U geven. Noch enige begeerte kunnen wij opwekken. We zijn alles kwijt en we zijn alles verloren. Maar och, aanbiddelijk Wezen, dat we het mochten leren bij aanvang en voortgang, dat grote heilgeheim dat we het van onszelf niet meer zouden verwachten. Want dat is alles afgesneden in het paradijs.

En nu hebt U gerust en U zult tot in eeuwigheid rusten in het volbrachte werk van Uw eniggeboren Zoon, Die met één offerande in eeuwigheid volmaakt heeft al degenen die geheiligd worden. Dat onze hoop en onze verwachting alleen van Hem zijn mocht. En dat Gij in deze middag naar Uw eigen beloften, onze vergadering wilde vervullen met Uw komst en met Uw inkomst, waar die toch alleen ons heil kan volmaken. Gij hebt Uzelf aan Uw inzettingen verbonden. U hebt beloofd, dat Gij met Uw kerk zult zijn en dat mocht U ook willen vervullen onder ons, al zijn we het onwaardig in ons zelf. Maar gedenk ons naar het welbehagen tot Uw volk.

Wil Uw Geest rijkelijk over ons uitstorten en verleen de verlichtende bediening van Uw Geest, opdat de waarheid nog geopend mocht worden en dat we het toe mogen lichten in het midden van de gemeente, zoals het in Christus Jezus is. Dat we zelf met al Uw knechten er nog in meegedeeld mogen worden. Opdat wij niet met een lantaarn op onze rug zouden lopen, waar anderen door verlicht worden en zelf in het donker

leven. Maar gedenk nog des ontfermens. Verblijdt nog door Uw daden, zoals U dat zo menigmaal hebt betoond en bewezen hebt, zoveel jaren. Och, geef ook in deze dag nog blijken van Uw gunst. En dat de bediening van Uw woord nog zijn mag tot de komst van Uw koninkrijk. Dat er velen toegebracht mogen worden tot de gemeenten die zalig zullen worden. Dat er velen getrokken mogen worden uit de duisternis tot Uw wonderbaar licht. En uit de macht des satans overgebracht te mogen worden tot het koninkrijk van de Zoon van Uw eeuwige liefde.

Wilt alle gronden buiten Christus nog ontdekken. Wil Uw volk bevestigen op het eeuwige en enige Fundament, dat nooit zal wijken en dat nimmer zal wankelen, maar dat blijven zal tot in der eeuwigheid.

Heere, gij mocht dat volk ook in deze middag nog eens vervullen met Uw liefde, met Uw gunst en met Uw trouw. Het is hier maar een zwerven in dit Mesech. Het land der rust is hier niet. Maar dat onze ziel rust in God mochten vinden. We zijn zo vaak onrustig. We zijn zo menigmaal als een voortgedreven zee, die niet rusten kan. U kent de strijd en de moeite. U kent al de droefheid en smart. Maar wil in deze middag Uw volk verwaardigen, dat de jonkvrouwen nog eens mogen zingen in de rijen en dat Uw grote daden nog eens verheerlijkt mogen worden. Dat we Christus mogen aanschouwen door het geloof met bewustheid van ons zelf, om door het geloof met U verenigd en gebracht te mogen worden in de gemeenschap des Vaders. En dat de blijdschap des Heeren de sterkte nog mocht zijn.

Degenen die het moeten missen door krankheid en ouderdom, door zwakheid en gebreken van het leven, och, gedenk ze nog in al hun bijzondere noden en behoeften. Ook die in verschillende ziekenhuizen liggen. We dragen ze aan Uw troon op. Met alle weduwen en wezen en weduwnaars. Met alle rouwdragenden, dat ze door heil verheven mochten worden.

Land en volk en kerk, gedenk nog des ontfermens in Uw grote toorn. Vervul de noden in de huisgezinnen van ouders en kinderen. Vervul ons met de vreze Gods wat het beginsel is van alle ware wijsheid. En wil in deze middag onder ons de waarheid nog zegenen. En die er geen lust in hebben, och dat ze er nog lust in mogen krijgen. En dat ze nog getrokken mochten worden om met de feestvierende menigte op te mogen gaan met de stem van vreugde en gejuich, eer dat het voor eeuwig te laat is.

Doe boven bidden en verwachting aan ellendige en nog wèl. Wil nog dekken onder Uw vleugelen. Wil de machten van de hel verbreken en wil Uw Naam voortplanten van kind tot kind, van geslacht tot geslacht. Wil onze zonden vergeven, onze misdaden verzoenen. Ons reinigen en heiligen in het bloed des eeuwigen Testaments en ons nog een vriendelijk Ontfermer zijn. Om Christus' wil. Amen.

We zingen met elkander van Psalm 29 het 1^e en het 2^e vers. Inmiddels zal gecollecteerd worden voor de kerk en daarna voor het rusthuis.

Geliefden.

Wij lezen in Psalm 101 dat David zegt: *Ik zal van goedertierenheid en recht zingen.* En in Spreuken 4 vers 18, staat: *Dat het pad van de rechtvaardige is als een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot de volle dag.* Maar dan volgt er dadelijk: *Maar de weg der goddelozen zal zijn als donkerheid; zij weten niet waarover ze struikelen zullen.*

En dat blijft vast staan dat de waarheid Gods altijd twee kanten heeft, dat ze tweezijdig is. Zoals u hetzelfde vindt in het Nieuwe Testament in Romeinen 11 vers 22, waar Paulus zegt: *Ziet dan de goedertierenheid en de gestrengheid Gods. De*

gestrengheid wel over degenen die gevallen zijn, maar de goedertierenheid over u, indien gij in de goedertierenheid blijft; anderszins zult gij ook afgehouden worden.

En dat zijn nu allemaal bewijzen, geliefden dat Christus in de wereld gekomen is; voor de enen is Hij een Steen des aanstoots en een Rots der ergernis, maar Hij is voor anderen een kracht Gods tot de zaligheid. God volvoert door alle tijden heen Zijn eeuwig welbehagen. En niemand kan Zijn hand afslaan en zeggen: *wat doet Gij?* God volvoert Zijn raad. En Hij wordt verheerlijkt in de zaligheid van Zijn uitverkorenen. Maar Hij bekomt ook Zijn eer in de rampzaligheid van de verdoemden. Waar eenmaal dat vuur zal branden dat nooit meer zal worden uitgeblust.

En hier op de wereld zelfs, tot den einde toe, zal de strijd blijven. Een strijd tussen het slangenzaad en het vrouwenzaad. Die worsteling is reeds begonnen in het paradijs. En de ontwikkeling van die strijd ziet u door het gehele woord van God. Maar ook naarmate dat het einde van de wereld nadert zal die worsteling meer en meer worden gezien. Hoewel ook in die worsteling God Zijn volk zal vergaderen en verzamelen. Zodat het eenmaal zal zijn: *één kudde en één Herder.*

We dachten vanmiddag met de hulpe Gods over die worsteling, over die strijd en over de overwinning iets te zeggen.

Onze tekst kunt u opgetekend vinden in de Handelingen der Apostelen, het 2e kapittel van het 19e tot het 21e vers. Waar Gods woord aldus luidt:

En Ik zal wonderen geven in de hemel boven en tekenen op de aarde beneden, bloed en vuur en rookdamp. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed eer dat de grote en de doorluchtige dag des Heeren komt. En het zal zijn dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden. Tot dusver.

Er wordt hier gesproken over *de gevolgen van het Pinksterwonder.*

Wij wensen

Ten 1^e u te betalen bij de machtige strijd waarvan hier wordt gesproken.

Ten 2^e het vreselijke oordeel dat hier wordt verkondigd.

En ten 3^e de zekerheid der zaligheid voor degenen *die de Naam des Heeren zullen aanroepen.*

Ten 1^e de machtige strijd waarvan hier wordt gesproken

Zoals ons bekend is, geliefden, is op het Pinksterfeest de Jeruzalem bij de uitstorting van de Heilige Geest de vijandschap van de duivel ontbrandt tegen het werk Gods. Zodra de discipelen in vreemde talen de grote werken Gods begonnen te verkondigen, zijn er velen onder de indruk van het werk Gods gekomen. Er zijn velen geweest die door de prediking van de apostelen werden aangegrepen. Maar er zijn er ook geweest die met die prediking hebben gespot. Sommigen hebben gezegd: *ze zijn vol zoeten wijns.* Met andere woorden, je moet van al dat geredeneerd en van al dat gepraat van die mensen niets denken. Want die mensen hebben teveel gedronken.

Ten 1e hebben ze gestolen en ten 2e hebben ze teveel gedronken. Want in Israël was het verboden om voor de middag drank of wijn te drinken. Dat werd op een feestdag allemaal, ze zouden hier zeggen, achter slot en grendel gedaan dat er geen mens bij kon. En nu was het nog maar 9 uur 's ochtends toen de apostelen de grote werken Gods gingen verkondigen. Dus die mensen gingen de apostelen beschuldigen van diefstal en ze gingen ze ook beschuldigen dat ze teveel gedronken hadden.

Je zou zeggen: hoe is het mogelijk, dat een mens zoiets in zijn hoofd kan krijgen. Maar natuurlijk, het hart van een mens dat is zó dood en zó arglistig. *Dat is dodelijk,* zegt Gods woord, *wie zou het kennen?* En dat hart is verenigd met de duivel en die

gaat ook om als een briesende leeuw. Dus daar kwam het vandaan dat die smaad op de apostelen van Christus werd geworpen. Toch is het opmerkelijk geliefden, dat het ten allen tijde waar is, wat de apostel Paulus heeft geschreven in Romeinen 8 vers 28, *dat degenen die God liefhebben alle dingen moeten medewerken den goede, degenen die naar Zijn voornemen zijn geroepen.*

Want toen de duivel aan het schelden ging en die mensen gingen spotten en razen, heeft Petrus juist veel sterkte gekregen en zoveel vrijmoedigheid. Hij is niet aan het schelden geslagen toen ze dat gezegd hadden, maar hij is zelf als 't ware aangevuurd door het vuur van de hemel om met de grootste vrijmoedigheid te spreken. Petrus had ook al 3 jaar gepreekt van tevoren. Maar die heeft nooit in zijn leven met zoveel gloed en met zoveel opening en vrijmoedigheid gepreekt dan toen hij het gedaan heeft op het Pinksterfeest in Jeruzalem.

Toen heeft Petrus gezegd: *Ze zijn niet dronken gelijk gij vermoedt. Het is eerst de derde ure van de dag.* Het is nog maar 9 uur. *Ze zijn veel helderder dan jullie. Ze zijn helemaal niet bedwelmd door de drank.* Maar ik zal u eens vertellen wat de zaak is en wat er gebeurd is. Wat God beloofd heeft door de profeten in het 2e kapittel van Joël, dat is vandaag vervuld.

En dan sta je verwonderd geliefden, over hetgeen Petrus gesproken heeft. Want hij heeft er natuurlijk geen 8 dagen over gestudeerd, geliefden, over wat hij daar op het Pinksterfeest spreken zal. Die heeft in niet één boek gekeken. En toch heeft hij nooit meer zo gepreekt in zijn hele leven, dan hij toen heeft mogen doen. Aangevuurd door de kracht van God de Heilige Geest.

En dan staan ze ervan verwonderd dat Petrus door de verlichting van God de Heilige Geest zulke taal heeft gesproken. Het was ook beloofd, *want die Geest gekomen zijnde, zal u in al de waarheid leiden.* En als God Zijn knechten in de waarheid leidt, dan komen ze van de ene gang in de andere. En dat gebeurt nóg wel eens.

Als Gods volk op mag komen en als Gods volk water onder het schip krijgt, en de wind in de zeilen, dan sta je er van verwonderd wat er naar voren komt bij die mensen. Daar heb je geen dominee voor te wezen of geen oefenaar, want God geeft het soms Zijn volk wanneer ze het nodig hebben om de grote werken Gods te gaan verkondigen. En dan staat een mens ervan verwonderd. Dan zeggen ze: hoe is het mogelijk, zulke eenvoudige mensen, dat hij zo een grote rede kan houden? Dat die toch zo kunnen spreken!

Ik heb het eens in de trein meegemaakt met een van de ouderlingen vroeger in Rijssen, die man stotterde altijd verschrikkelijk. Maar we kwamen in een gesprek met een atheïst en toen ging die man tegen hem spreken in de trein. En ik heb nog nooit hem zó horen praten. Zonder te stotteren. Hij ging God grootmaken. Er gingen mensen uit de trein en die zeiden: waar heeft die man gestudeerd? Ik zei: die man heeft nog nooit gestudeerd. Het was maar een eenvoudige boerenman. Maar die man is van God geleerd.

En werkelijk, als een mens aangevuurd wordt door de Heilige Geest dan staat een mens er van verwonderd wat er dan naar voren komt. David had er ervaring van. Want hij zegt in Psalm 119: *Dan loopt mijn mond steeds over van Uw eer, gelijk een bron zich uitstort op de velden.* Als de Geest in de raderen is, dan staat een mens ervan verwonderd. Dan verwonderen ze zich over de daden Gods van hetgeen die mensen dan naar voren brengen.

Petrus zegt: *We zijn niet dronken zoals je vermoedt.* Hoewel, ze waren dronken van de Heilige Geest, vanzelf. Daar was hun ziel mee vervuld. *Maar dit is hetgeen gesproken is door Joël de profeet. Het zal zijn in de laatste dagen zegt God, Ik zal uitstorten van*

Mijn Geest op alle vlees. En uw zonen en uw dochters zullen profeteren; en uw jongelingen zullen gezichten zien, en uw ouden zullen dromen dromen. En ook op Mijn dienstknechten en op Mijn dienstmaagden zal Ik in die dagen van Mijn Geest uitstorten en zij zullen profeteren.

Daar gaat Petrus de gehele gang van de kerk, van het begin tot het einde in die 2 versjes verklaren. Daar spreekt hij over de uitstorting van de Geest. En over de vruchten van de uitstorting van de Geest. Dat Gods volk door de Geest wordt wedergeboren. Dat het volk in de ellende gezet wordt en in de schuld. Hoe dat Gods volk Christus krijgt te zien. Hoe dat zij verwaardigd worden om in Christus opgelost te worden en om te leven uit de bediening van Christus. En ook dat ze tot het einde van hun dagen, - die dienstknechten en dienstmaagden -afhankelijk zullen blijven van de invloeden van God de Heilige Geest.

Ik kan dat vanmiddag niet verder uitbreiden vanwege de korthed van de tijd. Maar er ligt in opgesloten hetzelfde als wat je leest een Zefánja 3. Dat de Heere zegt: *Ik zal in het midden van u overlaten een ellendig en een arm volk, en die zullen op de Naam des Heeren betrouwen.* Gods volk wordt hoe langer hoe armer in zichzelf. Maar aan de andere kant, hoe langer hoe rijker in God door Christus. Het is een volk dat de Heere niet zou begeven, en dat de Heere niet zal verlaten. Het is een volk dat groen en fris zal zijn om te verkondigen, dat de Heere recht is.

Ten 2^e het vreselijke oordeel dat hier wordt verkondigd

Maar nu in deze tekst die we vanmiddag zullen behandelen en iets van hopen te zeggen hebben we een tegenstelling. Wij hebben al gezegd, dat David in Psalm 101 spreekt over *de goedertierenheid en Gods recht*. En ook dat de weg der goddelozen in donkerheid is en dat zij niet weten waarover ze struikelen zullen. En dat is hetgeen wat ons vanmiddag in dit gedeelte verkondigd wordt. Die tekst spreekt vanmiddag van een machtige strijd die gestreden zal worden.

Wanneer Christus Zijn kerk bouwt geliefden, dan bouwt de duivel zijn kapel. Wanneer God goed is voor Zijn volk, dan is de duivel heel boos. En het zal tot het einde van de wereld doorgaan, wat een Psalm 76 wordt gezongen: *Daar heeft de vijand boog en schild, en vurige pijlen op verspild.*

En het is niet alleen in de goddeloosheid maar het is ook door de vroomheid, of door de eigengerechtigheid dat het Koninkrijk Gods wordt bedreigd. We lezen van de Heere Jezus dat Hij tot het Zijne gekomen is maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Het Joodse volk heeft Christus verworpen. Het is met dat Joodse volk zó ver gekomen dat ze uitgeroepen hebben in de zaal van Pilatus: *Zijn bloed kome over ons en over onze kinderen.* Ze hebben het oordeel Gods over zichzelf ingeroepen.

En dat oordeel Gods is aanvankelijk 40 jaar later aan het volk voltrokken. Daar is op de wereld nooit een dag geweest, zo verschrikkelijk als die verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70. "Ik zal wonderen geven in de hemel boven en tekenen op de aarde beneden; bloed en vuur en rookdamp. De zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, eer dat die grote en doorluchtige dag des Heeren komt."

Er zijn mensen geweest, die hebben deze tekst toegepast op de grote Oordeelsdag. Op de dag dat de wereld vergaan zal.

Maar dat kan in dit verband niet, al ligt het er uiteindelijk wel in opgesloten. Maar dat kan toch niet, want als het ging over de laatste Dag, dat Christus op de wolken zou komen, dan zal het niet meer kunnen zijn wat er staat: *Het zal zijn dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.* Wanneer Christus op de wolken komt dan is de dag der bekering en de mogelijkheid van zalig worden afgesneden. Er staat van in de waarheid opgetekend, als die dag zal komen, dat die op

de akker is, niet meer terug zal kunnen keren tot zijn huis. Die zelfs op het dak van zijn huis is, zal niet meer naar beneden kunnen komen om zijn vrouw en kinderen nog te ontmoeten. Want, in een ogenblik zal Christus verschijnen op de wolken en de dag der genade zal dan zijn geëindigd.

Dan moet hier dus gesproken worden en gedacht worden aan een andere dag, aan een grote en doorluchtige dag die komt.

En dat betekent hier allereerst, de dag van de verwoesting van Jeruzalem.

En dan is er nog een andere dag die komt, en dat is naar luid van Openbaring 16 vers 1 tot 10 en van Openbaring 18 vers 16 tot 18 en Openbaring 17 vers 18, een grote en doorluchtige dag wanneer Babel zal vallen, wanneer het einde zal zijn van de Roomse Kerk. Dat zal de dag zijn wanneer God zal afhandelen met de Antichrist. Het zal een zeer benauwde dag zijn.

Er is een dag op de wereld geweest dat de Roomse Kerk, die de Antichrist vertegenwoordigt, een grote slag heeft gehad. Dat is geweest in de dag van de Reformatie, toen Luther in Wittenberg zijn 95 Stellingen heeft aangeplakt aan de Slotkerk te Wittenberg. Dat is een grote en doorluchtige dag geweest. De kracht van die Reformatie was niet te stuiten. In enkele dagen en weken waren de stellingen van Luther als over de hele wereld verspreid.

En God heeft na Luther, Calvijn, Bullinger, Melancton en Zwingli verwekt. Dat waren andere Hervormers die de Roomse Kerk een grote ellende berokkend hebben. Maar die voor de kerke Gods tot een eeuwige zegen geweest zijn. Dr. Owen, die een van de grootste godgeleerden van Englands kerk in 1600 is geweest, heeft geschreven, dat na de Reformatie de Roomse Kerk zichzelf weer zal trachten op te bouwen. En dat die nog andermaal de macht zal krijgen op de wereld. En dat er bloed en vuur en rookdamp zal zijn. Dat er een grote verwarring en verwoesting op de wereld zal komen.

Maar voordat Christus op de wolken komt, die Roomse Kerk zal vallen, waarin de Antichrist zitten zal als een God. En de val van de Antichrist zal zijn naar luid van Daniel 11, wanneer de Antichrist de Kerk zal aanvallen. Daar staat geschreven: *Maar de geruchten van het Oosten en van het Noorden zullen hem verschrikken.* Daarom zal hij uittrekken met grote grimmigheid om velen te verdelgen en te verbranden. Het gaat hier over de Gog en de Magog, waarvan u leest in Ezechiël 38. En dan staat er van de Antichrist: *Hij zal de tenten van zijn paleis planten op de Berg van het heilig Sieraad.* Dat is de Kerke Gods. *En hij zal tot zijn einde komen en zal geen helper hebben.*

Dus wanneer hij de Kerk straks zal aanvallen, wanneer hij de Kerke Gods zal gaan vervolgen, dan zal de Roomse Kerk bij zijn einde zijn. En dan zal er ook geen Communist meer zijn en geen China of Japan die de Roomse Kerk de hand zal geven. Maar dan zal onvoorwaardelijk die Roomse Kerk tot zijn einde komen.

Maar voordat die Kerk tot een val komt en verduisterd en verdorven zal worden, zoals in Openbaring 16 vers 10 staat, zullen er op de wereld bange tijden aanbreken. Het zal een tijd zijn, dat er bloed en vuur en rookdamp zal zijn. Het zal een tijd zijn dat de zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed. De *zon in duisternis*, dat ziet op de burgerlijke overheid en de *maan in bloed* dat ziet op de kerke Gods. Dat de Kerk met bloed zal worden vervuld. Want al degenen die het teken van het Beest niet hebben, zullen niet meer kunnen kopen en niet meer kunnen verkopen.

Wat hier getekend wordt, is dit, dat er voor de kerke Gods straks op de wereld als geen plaats meer zijn zal. En als u nu in deze tijd ziet, wat er allemaal gebeurt, hoe al de machten uit de hel zich hoe langer hoe meer gaan samenspannen tegen de Heere en

tegen Zijn Gezalfde, dan moet u daar niet anders in zien, dan de grote benauwdheid die komen zal over de kerke Gods. Daar zullen vreselijke slachtingen op de wereld worden aanschouwd. Er zullen scheuringen komen, er zullen revoluties uitbreken, er zal grote verwarring en verdeeldheid onder de volkeren van de wereld komen. Verschrikkelijke verwoestingen van de ene natie tussen de andere. Ze zullen elkander niet meer verstaan. Ze zullen met elkaar niet meer kunnen leven. De een zal het zwaard oprichten tegen de ander. Het zal een tijd zijn, in één woord verschrikkelijk.

Natuurlijk, om verschillende aanwijzingen te geven wat er eigenlijk gebeuren zal, vooral hier in Amerika, zoals er sommige gemeenten zijn die verschillende voorspellingen doen, - ook hier van de United States, dat de States onder de macht van een ander koninkrijk zal komen, - ik denk, dat is zeer gewaagd en zeer gevaarlijk om al zulke voorspellingen zwart op wit te zetten en de wereld in te zenden. En het is beter dat ze naar de raad luisteren van vader Brakel die gezegd heeft: voorspellingen te doen ten opzichte van het einde der wereld is zeer gewaagd en zeer gevaarlijk, omdat de tijd wanneer die aan zal breken, we dán ten volle zien wat eigenlijk de voorspellingen in Gods Woord geweest zijn. Wanneer wij er achter zullen staan.

Maar alles bij elkaar genomen kunt u dit wel vaststellen, zoals ook hier in deze tekst gezegd wordt, dat er een benauwde tijd voor de kerk op handen is. Er zijn al verschillende van Gods volk en knechten gestorven, die op hun sterfbed gezegd hebben, dat het op de wereld benauwd zal worden. Denk ook maar aan Huntington op zijn sterfbed, wat hij gezegd heeft; en zoveel anderen. Er zijn er geweest die hebben hun handen opgeheven naar de hemel die hebben tegen kinderen en kleinkinderen gezegd: 'Wat zult ge nog aanschouwen en wat zult ge nog moeten beleven'.

Want dat het op de wereld steeds donkerder zal worden gemaakt steeds benauwder zal worden, dat het de machten van de hel zich steeds meer zullen ontwikkelen, dat de kerk meer en meer in de engte zal worden gedreven, dat het voor de belijders van de waarheid, voor de zuivere belijders van de waarheid, hoe langer hoe meer benauwd zal worden, dat is toch klaar en duidelijk genoeg, mensen.

Want de zon zal veranderd worden in duisternis, en de maan in bloed, eer dat de grote en doorluchtige dag des Heeren zal komen. De machten uit de afgrond worden meer en meer krachtiger. En, zoals ik al opmerkte, voor Gods kerk is er geen plaats meer op de wereld. God Zelf gaat hoe langer hoe meer weg en naar de mate dat God Zijn volk wegneemt, maar die mate komen er geen anderen in de plaats. Er worden hier en daar wel mensen bekeerd, dat zal doorgaan tot de Jongste dag toe. *God zal Sion bouwen met Zijn hand krachtig.* Maar hoe meer God Zijn volk en Zijn knechten wegneemt, hoe meer de waarheid van de wereld wegwijk. Er zijn kerken genoeg en er is godsdienst genoeg, maar de ware godsdienst, waar God op het hoogst wordt verheerlijkt, daar een zondaar op het diepste wordt vernederd, gaat hoe langer hoe meer weg.

Zelfs onder ons, de kennis van de gangen en van de wegen die God met Zijn volk hier op aarde houdt, de onderscheiden standen in het zieleleven van Gods volk, wordt zo weinig gekend. Er groeit een geslacht op dat er geen begeerte meer in heeft om dat te weten. Die er geen onderzoek naar instellen. Die zich er absoluut niet over bekommeren. Met vreze ziet ge de kinderen en kleinkinderen groot worden, dat ge moet zeggen: wat zal er straks nog van de ware Godsdienst over zijn? Bloed en vuur en rookdamp. Daar zal de wereld meer en meer mee vervuld worden. En de hel en de duivel zullen de macht tegen de waarheid en tegen het ware volk meer en meer gaan ontwikkelen. En dat op allerlei wijs.

Niet alleen met geweld zal de duivel werkzaam zijn, maar met allerlei list en met allerlei bedrog, als een engel des lichts. Om te verlokken en om te verleiden. Zoals dat al voor lange jaren geschied is en plaats heeft.

Ik zal maar één ding noemen. Ze gaan de poort des hemels verleggen. Want de waarheid spreekt, *dat de poort eng is en de weg smal die ten leven leidt. En weinigen zijn er die het vinden zal.* Is dat niet in deze dagen gebeurd? Is de poort nog eng? Is de weg naar de hemel op het ogenblik nog smal?

Nee, de enge poort hebben ze al jaren geleden afgebroken. Jaren geleden al. En in plaats van het werk Gods ziet ge niet anders opkomen dan het werk van de mens. Een dood mens wordt aan het werk gezet. Dat is over de hele wereld de godsdienst. En de apostel zegt: *Niet degenen die werken, maar die geloof in God die de goddelozen rechtvaardigt, die zal hun geloof gerekend worden tot gerechtigheid.* Het eenzijdige werk Gods krijgt meer en meer vijandschap te verduren en tegenstand te ondervinden. Want over het algemeen wordt er gezegd: het kan wel anders. Het kan ook wel gemakkelijker. En wat die mensen vroeger hebben doorleefd, en wat die mensen vroeger hebben afgetobd en afgelegd en geworsteld, dat is nu niet meer nodig. Geloof het maar. Neem het maar aan, en het is alles goed voor de hemel. U hebt geen vrees meer te hebben, als je de Bijbel maar gelooft, als je het woord van God maar gelooft, dan is het goed. Als je straks sterft, stap je zo in de hemel. Dat is de leer van onze dagen.

Maar God zegt hier wat anders in Zijn getuigenis. *Hij zal wonderen geven in de hemel boven en tekenen op de aarde beneden; bloed en vuur en rookdamp; en de zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, eer dat die grote en doorluchtige dag des Heeren komt.* Het zal een benauwde tijd worden. Maar Jakob zal er uit verlost worden. Want Jacob heb Ik liefgehad en Ezau heb Ik gehaat. God zal Zijn kerk verlossen en God zal Zijn kerk behouden, hoe donker ook de tijden mogen worden. En hoe meer de vijand zich zal openbaren tegen de kerke Gods en tegen het zuivere Godswerk.

Toen ze op het Pinksterfeest zeiden, *ze zijn vol zoete wijn*, dan ziet ge dat doorwerken en nawerken ook in de tijd die wij beleven. Want de zuivere waarheid wordt gesmaad, een blaam wordt erop gelegd, de schouders ervoor opgehaald, de spot wordt ermee gedreven. Die mensen worden bestemd als achterlijk, als mensen die met hun tijd niet meekunnen, als mensen die eigenlijk d'r verstand niet goed hebben. Die aan de ouderwetse ideeën van vroegere mensen steeds vasthouden. Maar wij, zeggen ze, leven in een verlichte eeuw. En de weg naar de hemel is veel gemakkelijker.

Maar, het zal wel blijken geliefden, dat het toch niet anders is, als het geweest is vanaf de tijd dat God Adam bekeerd heeft. En zoals God al Zijn volk hier bekeert. Dan zullen ook wij zo geleid moeten worden, zal het wel zijn voor die grote eeuwigheid.

En gelukkig dat God het laatste woord zal hebben over Zijn kerk en over Zijn volk. En wanneer er bloed en vuur en rookdamp zullen opgaan, zijn dat de oordelen en de gerichten die God over de wereld zal brengen. Maar dan zal het voor Gods kerk een gezegende tijd worden, we zoals nu zingen van Psalm 76 vers 5.

*Als God ter hoge vierschaar steeg,
't Zachtmoedig volk verlossing kreeg.
Ontzette zich het gans heelal.
Gewis, der mensen gramschap zal,
Wanneer z' op 't hevigst is aan 't blaken.
Uw groten lof nog groter maken.*

Er zullen allerlei noden en rampen plaats grijpen. Zoals orkanen en tornado's, en andere verschrikkelijke openbaringen onder de mensen der wereld. In het staatkundige leven, onder de grote mogendheden zal men de glans verliezen en de kleine volkeren zullen als drijven in het bloed. Dat is er wat in de toekomst voor ons ligt.

En ten 3^e de zekerheid der zaligheid voor degenen die de Naam des Heeren zullen aanroepen.

Maar dan staat er: *Het zal zijn, dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.* Dat gaat door al die natuurverschijnselen en boven al de beroeringen van de volkeren heen. Croetsjov heeft vorige week gezegd, dat hij niet eeuwig zal regeren. Dat heeft die man getuigt. Straks zal hij zijn hoofd ook neerleggen.

Maar boven dat alles staat de grote Koning van Sion, die gezalfd is over Sion de berg van Gods heiligheid. Die koning, die op Zijn kled en dij geschreven heeft: *Koning der koningen en Heere der Heeren.* Hoe donker het op de wereld worden zal, welke verwoestingen er ook aangericht zullen worden.

Misschien komt nog de tijd dat ook Grand-Rapids in puin zal liggen. Wie zal het zeggen? De voortekenen van de verwoestingen van de wereld zijn er. En God heeft bij vernieuwing getoond bij die ramp van vorige week, dat grote gebouwen in elkaar zijn gezakt, bij vernieuwing getoond hoe almachtig Hij is.

En ik zou zeggen gemeente, allemaal roepstemmen tot bekering. Roepstem tot bekering. Het is eerst in de ene provincies geweest en nu weer in de andere. Maar misschien gaat God straks onze stad vertreden. Misschien komt God straks in Grand-Rapids. Misschien dat straks ook bij ons alles in puin ligt. Want God is wel lankmoedig, maar God is ook rechtvaardig. *En wil dit volk voor God niet bukken, het wordt ras verteerd.*

Maar gelukkig, gelukkig geliefden, dat de poort des hemels voor een arme zondaar en zondares nog open staat. En nu kunnen wij van onszelf geen zondaar of zondares worden. Als een mens uitwendig, ten 1^e ziet op zichzelf en ten 2^e ziet op zijn kinderen en kleinkinderen, dan moet hij tot de conclusie komen dat het een hopeloze zaak is. Laat een mens er maar eens aan beginnen voor God. Laat hij er maar eens aan beginnen. Het is Zijn woord en het is Zijn bevel dat wij ons vernederen zullen onder Zijn krachtige hand.

Maar wat een geluk geliefden, dat de troon der genade nog open is. Wat gelukkig dat er een raad Gods is. Wat gelukkig dat God van eeuwigheid in Zijn aanbiddelijke raad besloten heeft om een deel van Adams zonen en dochteren zalig te maken. U weet het woord zalig betekent *vol*. Als God een mens bekeerd dan wordt een mens vol. In het paradijs is de mens vol geworden met zichzelf en vol van de zonde. Maar als God een mens bekeerd dan wordt hij vol van de gunst Gods en van de liefde Gods en van de genade Gods.

- *En het zal zijn, staat er; dat is een verzekering in deze woorden; het zal zijn dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.*
Het zal zijn, wil zeggen dat God er Zelf voor zorgen zal. Hij zal zorgen dat het gebeurt. En God heeft allerlei wegen in Zijn hand om zondaars te bekeren. Hij spreekt maar en het is er en Hij gebied en het staat er. God gebruikt in de toebrenging van Zijn volk en van Zijn gunstgenoten wat Hij wil. Over het algemeen gebruikt God geen oorlog en geen hongersnood en geen pestilentie. In

onze oudvaders kunt u lezen, dat de vruchtbaarste tijden voor de kerke Gods geweest zijn de tijd van vervolging. Het bloed der martelaren is het zaad der kerk geweest. En het kan best zijn geliefden, als straks de vervolging komt en als straks het bloed gaat vloeien, dat God ze Zelf gaat toebrengen. 'Want er zal bloed en vuur en rookdamp zijn, als de zon zal veranderd worden in duisternis en de maan in bloed, eer dat die grote en doorluchtige dag des Heeren komt.'

- *Maar dan zal het zijn, als dan die dag aanbreekt, dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.* God zal mensen bekeren in de benauwdheid der tijden. Als straks de tijd vervuld zal worden van Daniel 12, *dat het gedurig offer zal ophouden*, dat wil zeggen dat zelfs de uitwendige kerk niet meer staande kan blijven. En dat in bossen en struiken en spelonken en in de hollen der aarde hier en daar groepjes en clubjes bij elkaar moeten komen om daar de waarheid te beluisteren. En dat vanwege de macht van de Antichrist de kerken in garages zullen veranderd worden en opslagplaatsen en warenhuizen worden. En dat de kerk verdrongen zal worden in achterstraatjes en hoeken. Dán zal het zijn, *dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.*

Och, misschien straks in de bossen dat onze kinderen tot God zullen gaan roepen. Dat ze de God van hun vaders en de God van hun moeders gaan zoeken. En dan kun je wel benauwd zijn mensen, maar toch zou je zeggen: *O God komt toch, o God komt toch!* Het zou een betere tijd zijn dan nu. Nu alles zomaar wegzakt en in de wereld doorvloeit en wegvloeit. En nu zo weinig van het werk Gods gezien wordt. Alles wordt vervuld. Straks zal de een en de ander nog tot God roepen in sloten en in greppels.

- *Want een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden*, staat er. De tijd zal aanbreken dat er in Sion nog geboren zullen worden. De tijd zal komen dat de Heere Sion nog zal herbouwen uit het stof. De tijd zal komen dat er een geroep tot God zal opgaan naar de hemel. Een geschreeuw naar de Heere. En dan zal een iegelijk, want het is een persoonlijke zaak geliefden, dan zal een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig worden. En waarom zullen ze nu de Naam des Heeren aanroepen?

O, dat staat in Spreuken 18: 16: *De Naam des Heeren is een sterke toren. De rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden.* En als het straks hier niet anders zijn zal dan rookdamp en vuur, dan zullen we God ook nog weer eens nodig krijgen. Dan zal Gods volk nog weer bij elkaar aansluiten. Dan zullen ze elkaar niet meer verbijten en vereten. Maar dan zullen ze zeggen: *Komaan, laat ons samen opgaan naar de berg Gods, naar de Berg des Heeren.* Daar zullen ze elkaar opwekken om Gods aangezicht te zoeken. En dan zal het volk van God nog worden gewezen op kinderen en kleinkinderen. Dan zal God er nog voor zorgen dat ze met die Naam bekend worden. Dan zullen er zijn die de rok van de Joodse man zullen aangrijpen. En dat ze zeggen: *Wij zullen met u gaan, want we hebben gezien dat de Heere met u is.*

- *Die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.* God zal in benauwdheid der tijden straks de ruimte in Christus voor Zijn volk gaan openen en voor Zijn uitverkorenen gaan ontsluiten. Ze zullen zalig worden, omdat God het wil. Ze zullen met God vervuld worden. Ze zullen straks met Zijn beeld verzadigd worden, voor het aangezicht Gods. Dat is de toekomst voor Gods kerk, geliefden. Uitwendig is ons vlees en bloed er erg benauwd voor. Want ons vlees wil niet in banden en dat wil in geen ellende. Maar toch, God zal het zover op de wereld laten komen, dat het aan alle kanten benauwd zal worden.

- *Want een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden.* God zal Zijn kerk, Zijn uitverkorenen vergaderden. En ze zullen de eerstelingen van de zaligheid, hier op de wereld al deelachtig worden. Want de apostel Paulus zegt in Romeinen 8: *Wij zijn in hope zalig geworden.* En de hoop die gezien wordt is geen hoop. Maar we hopen op hetgeen wat wij niet zien. "En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten is uitgestort, door de Heilige Geest, Die ons gegeven is." Dus, *een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen zal zalig worden.*

Toepassing

Dat we tot die getuigen mogen behoren, geliefden. Dat we door de bediening van Gods Geest verwaardigd mochten worden om in onze schuld gezet te worden.

Ouden van dagen in ons midden, het is aan de avond en de dag is gedaald.

Jongen van jaren, je bent in de kracht van je leven. 'Uw melkvaten zijn nog vol', maar o wat zul je straks nog beleven? Wat een donkere tijden zullen er aanbreken! Vlucht nog uit Sodom naar Zoar van behoud. Vlucht nog tot God, eer dat het te laat zal zijn. Verlaat de slechtigheden en leef en treedt op de weg des verstands en des vredes. De deur der genade is nog niet op het nachtslot, geliefden. De deur staat nog open. En het wordt ook vandaag u nog toe geroepen, dat God geen lust heeft in de dood des goddelozen, maar daarin, dat Hij lust heeft, dat de goddeloze zich bekere en leve.

En er zijn er wellicht in mijn midden, die zeggen: 'Och man, ik heb al zo vaak geroepen en ik heb nog nooit een antwoord van God gekregen. Nog nooit een antwoord gekregen.'

Zou je denken, dat je nog nooit een antwoord gekregen hebt? Dan zal ik u vanmiddag eens gaan aanwijzen dat ge wel een antwoord hebt gekregen.

'Jamaar, hoe kan dat? Ik kan u met alle nadruk zeggen, dat ik nog nooit een antwoord gekregen heb, en wil u me dan duidelijk maken dat ik wel een antwoord gekregen heb. Nee, hoe dan?'

Geen antwoord dat is toch een antwoord; dat is ook een antwoord. Dat is je leven vandaag aan de dag. Het is uw leven! Bidt u nooit meer? Zucht u nooit meer? Roept u nooit meer? Dat durft u niet te ontkennen.

'Ja maar, ik hoor iemand zeggen: dat doe ik maar uit gewoonte. Dat doe ik omdat ik er in opgevoed ben.'

Nee, laat ik het u eens anders zeggen. Dat doet u omdat u niet anders kunt. En dat doet u omdat u in het diepst van uw ziel zegt, gelooft en erkent, dat die God tot Wie u roept, dat Die u alleen maar antwoorden kan.

En nu heeft de Kanaänese vrouw lang gewacht eer ze antwoord kreeg. Eerst zegt Christus dat Hij heel niet voor die vrouw gekomen is en dat Hij geen aandacht aan die vrouw gaf. Maar die vrouw bleef zeggen: *Heere gedenkt mij.* Die bleef maar aanhouden. Ja, maar waarom bleef die vrouw aanhouden? Omdat Christus ze vastgegrepen had en omdat God haar vasthield.

En nu zijn er zoveel stemmen in uw hart en zoveel gedachten in uw ziel die zeggen: 'God zal u nooit horen, God zal nooit een antwoord aan u geven.' Er is een stem die zegt:

God zal hem nu niet meer,

Verlossen als weleer.

Hem is geen heil beschoren.

Er is een stem die vannacht nog tegen u gezegd heeft: *gij hebt geen heil bij God.*

En toch weer aanhoudeden; en toch weer aanhouden. Waarom? Omdat God nooit zal laten varen de werken Zijner handen. Al kunt u dat niet denken dat God u zal horen en dat Hij u ooit een antwoord zal geven. Nee, dat hebt u al duizendmaal voor God beleden. Ge hebt uzelf al duizendmaal erbuiten gezet. Maar wat ik u vanmiddag wil zeggen in de Naam des Heeren is dit:

*Gij, die God zoekt in al uw zielsverdriet,
Houdt aan, grijpt moed; uw hart zal vrolijk leven.
Nooddruftigen veracht Zijn goedheid niet.
Nooit zal Hij Zijn gevangenen begeven.*

U zult een antwoord krijgen op Gods tijd. U zult antwoord krijgen. U zult verblijd worden door Gods daden. Want hoe roept ge tot God? Als je op je knieën voor God ligt? Zal ik het u eens zeggen, mensen?

Als een rampzalige, als een ellendige, die veroordeeld, buigend onder uw schuld, met een alles verzondigd leven, roept u tot God.

*God zal eindelijk helpen, u die nu klaagt,
Verbeid den Heer, op Zijn toekomst hebt acht.*

God bekrachtige wat we vanmiddag u gepredikt hebben. *En het zal zijn, dat een iegelijk die de Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden. Amen.*

Dankgebed

Heere, Gij mocht de Naprediker zijn van het woord wat we in zwakheid in deze middag hebben gebracht. Verzoen het onze en zegen genadig het Uwe. Heilig het nog tot de verheerlijking van uw Naam en tot het welzijn van Sion. Dat er nog een enkeling onder gesticht, bekeerd, geleerd, verkwikt en bemoedigd mocht worden door U.

Breng in de avond ons nog samen, als het met Uw lieve raad bestaan kan. En wil ook dan nog met ons optrekken en ons nog verblijden met Uw Gods daden, als ellendige en rampzalige in onszelf. Om Jezus' wil. Amen.

Psalm 105, het 2^e en het 3^e vers.

De Hollandse dienst donderdagavond zal beginnen om 7 uur 30.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen*

9. De Gift van de Heilige Geest

Middagdienst Grand-Rapids

Zingen

Lezen 1 Thessalonicensen 4

Zingen Psalm 119: 6 en 9

Psalm 34: 1

Psalm 81: 12.

Wat wij u uit Gods heilig Woord wensen voor te lezen, dat kunt u vinden in de eerste zendbrief van de apostel Paulus aan de Thessalonicenzen en daarvan het 4e kapittel.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Ge bracht ons bij vernieuwing op deze sabbatdag nog aan de plaats des gebeds. Ge hebt nog geen voleinding met ons willen maken, zoals met zovelen van onze tijd- en natuurgelovenden, wier lot voor eeuwig beslist is. Maar Ge komt de tijd der genade nog te verlengen en ons het voorrecht nog te geven, dat we onder Uw woord nog gebracht worden, dat ons wijs kan maken tot zaligheid. Ge mocht in ontferming ook in deze middag op ons neer zien. Op dat deel van de gemeente waar Uw woord gelezen zal worden, maar ook ons gedenken, die onder de verkondiging van Uw woord nog neerzitten.

We zijn in het lezen, in het spreken en horen steil en diep afhankelijk van U en van de invloeden van God de Heilige Geest. Van onszelf vermogen we niets. Dan wordt het hoe langer hoe meer waar, dat we zonder U niets kunnen doen. Het is alleen maar uit kracht die God verleent, dat we nog tot welzijn van de gemeente mogen werkzaam zijn.

Heere, Ge mocht in het midden van ons, maar ook overal over de lengte en de breedte der aarde, in de vergadering van Uw volk Uzelf nog vertegenwoordigen en met Uw Geest nog meekomen in de harten van zondaren en zondaressen tot bekering, tot ontdekking, tot ontgronding, tot afbreking, maar ook om gebouwd te worden op die enige Grondslag en het enige Fundament Jezus Christus en Die gekruist.

Ge moogt uw volk willen versterken in het ongetwijfeld christelijk geloof. De genade verlenen om te mogen zien wat ze ontvangen hebben maar ook een open oog voor hetgeen wat ze nog missen. Dat er nog levendige werkzaamheden en bekommelingen in het hart geschonken mogen worden om Christus te gewinnen, maar ook om hersteld te worden in de gemeenschap met een Drie-enig God, in de weg van recht en gerechtigheid. Daar Sion toch door recht zal verlost worden en haar wederkerenden door gerechtigheid. Laat Uw volk ook in deze middag niet schaamrood wederkeren, maar wil van hun ellende en nooddrift weren, opdat ze Uw naam verheffen in gezang.

Wat met ons niet vergaderen kan, door ziekte, door ouderdom en zwakheid, en die in de verschillende ziekenhuizen en inrichtingen verpleegd worden, we dragen hen allen aan U op. Ook een weduwe met haar dochter die al zolang verhinderd is om op te gaan, we mochten ze ook aan U nog bevelen. Dat de tijd nog aan moge breken dat ze weer terug mogen keren onder Uw getuigenis en dat Gij hen sterkte mocht geven. Zowel als degenen die in dat ziekenhuis al zoveel weken en maanden neerleggen. Och, ontfermt Uzelf nog over hen, naar ziel en lichaam beiden. En wil in alle weg en pad sterken en ondersteunen en nog voor- en toebereiden om U te ontmoeten.

Degenen die zich niet laten vergaderen wil ze nog opzoeken, de tijd des levens nog kostelijk leren achten. Waar de dood toch als een dief in de nacht gedurig komt. En het zo spoedig met een mens kan afgesneden worden. Gedenk nog elk in zijn weg en pad. Jong en oud, klein en groot, dat we de tijd des levens eens kostelijk leren achten en dat het straks toch niet zal zijn: 'Ga weg, Ik heb u nooit gekend, gij werkers der ongerechtigheid.'

Wil in de families en in de gezinnen al de noden nog gunstig vervullen. Die moeder gedenken, die met een van haar kinderen in de dag van morgen naar het oude vaderland hoopt te reizen om daar de betrekkingen nog te mogen bezoeken en ontmoeten. Die familie die in de dag van morgen het oude vaderland verlaten zullen en enkele weken hier te verblijven bij de familie; we gedenken ook hen. Maak hun weg nog voorspoedig. Ons leven is in Uw hand. Wij moeten van dag tot dag en van ogenblik tot ogenblik bewaard worden.

Gedenk onze jongens in de dienst van het land en op het oorlogsveld. Dat Uw oog er over open mocht zijn ten goede. De tijden zijn benauwd en donker, vanwege de gerichten en de oordelen Gods. Gij mocht in Uw toorn des ontfermens nog gedenken. En kon het zijn, aanbiddelijk Wezen, ook in dezen, wil nog iets van Uw gunst verlenen in spreken en horen beiden, met al Uw volk en met al Uw knechten. Wil ons verlichten door Uw Geest en zalven door Uw genade. Om Gods eer te bedoelen en het heil van Sion te zoeken en dat de liefde van Christus ons dringen mocht. Verneder ons onder Uw krachtige hand. Wees een vriendelijk Ontfermer.

En sterk ons met al de weduwen, wezen en weduwnaars en zegen ons met de keur van Uw zegeningen. In de vergeving van al onze misdaden. Alleen om Jezus' wil. Amen.

We zingen nu uit Psalm 119 en daarvan het 6^e en het 9^e vers.

Intussen wordt gecollecteerd voor de kerk en voor de zending.

Geliefden.

Wij lezen in 1 Koningen 3 vers 5, dat de Heere verscheen in een droom des nachts aan Salomo. En dat de Heere tot hem zeide: *Begeer, wat Ik u geven zal.* Salomo was zeer jong toen dat voorrecht hem te beurt viel. En we zien daarin, ten eerste, hoe wonderlijk, maar ook hoe vrij en hoe soeverein de wegen Gods zijn die Hij houdt met Zijn volk hier op aarde.

Zoals we allemaal weten, was Salomo de 2e zoon die geboren was uit het huwelijk van David en Bathséba. Het 1e kind had God weggenomen. Voor dat kind een grote zegen, want wij allen weten op welke wijze dat kind op de wereld gekomen is. En weten ook wat een mens is. Menselijkerwijs gesproken, wanneer dat kind opgegroeid was en groot was geworden, hoe velen zouden dat kind niet nageschreeuwd hebben in het leven, vanwege de wijze waarop hij het levenslicht had aanschouwd. David heeft gezegd: *Dat kind zal tot mij niet wederkeren, maar ik zal tot dat kind gaan.* Dus God had dat kind ook opgenomen in heerlijkheid.

Toen de 2e zoon geboren was, was het hart van David en Bathséba zoals Gods Woord ons leert met grote vrees vervuld. De gedachten zijn in hun hart wel opgekomen dat God wellicht ook dat 2e kind van hen wegnemen zou. Maar God had het anders beschikt. Ja, zelfs dat 2e kind, die Salomo, de profeet heeft het in Gods Naam verkondigd aan David dat het zou wezen *een beminde des Heeren*. Salomo zou niet alleen genade van God krijgen, maar hij zou ook eenmaal zitten op de troon van zijn vader David. Salomo zou zelfs ook een type zijn van de Heere Jezus Christus. Zie de soevereiniteit Gods! Wij hebben niks te zeggen, mensen. Niets. Maar God is vrij en soeverein in al Zijn wegen.

De Heere is aan Salomo verscheen te Gibeon. Toen heeft de Heere gevraagd: *Begeer wat Ik u geven zal*. Hij kon rijkdom krijgen, hij kon macht krijgen, en hij kon de wijsheid krijgen. Hij had maar te kiezen. En toen heeft Salomo van de Heere om *wijsheid* gevraagd. Omdat hij zo diep ervan doordrongen was, al was hij nog niet oud, maar zo diep ervan doordrongen, dat de wijsheid een grote schat is. Maar ook een grote noodzakelijkheid in de regering van land en zijn volk.

En wanneer nu aan ons die vraag eens gedaan zou worden: *Begeer wat Ik u geven zal*. Wat zou dan ons antwoord zijn? Wat zou uw antwoord zijn? Wat zou het beste antwoord zijn? Wat zou het beste zijn dat we in ons leven zouden kunnen ontvangen? Dat we God terugkrijgen voor ons Deel voor tijd en eeuwigheid. Want uit kracht van de val van Adam, geliefden, zijn we allemaal God kwijt. Eigenlijk in de grond van de zaak, hebben we een leeg en ellendig en zondig leven. Dat is wat we van nature allemaal hebben. En nu zegt de Heere in Spreuken 8: *Die Mij vindt, vindt het leven en die trekt een welgevallen van den Heere*.

Begeer wat Ik u geven zal. Wat zou het een voorrecht zijn, wanneer door de ontdekkende bediening van God de Heilige Geest zover geleid waren in ons leven en dat we de Heilige Geest mochten begeren. De Geest, Die levend maakt en de Geest. Die overtuigt en Die ontdekt. Maar ook de Geest die Christus verheerlijkt in de harten van Zijn volk. Die bij dat volk inwoont en die eeuwig bij dat volk zal blijven.

We wensen vanmiddag met de hulpe Gods iets over *de Gift van de Heilige Geest* te zeggen.

Onze tekst is in 1 Thessalonicenzen 4 en daarvan het 8^e vers, het laatste gedeelte. 1 Thessalonicenzen 4, het laatste gedeelte.

Maar God, Die ook Zijn Heiligen Geest in ons heeft gegeven. Tot dusver.

De stad Thessalonica is gesticht 315 jaar voordat Christus werd geboren. Gesticht door de schoonzoon van Filippus, Cassander. Die kwam van Macedonië. Tegenwoordig heet die stad Salonica. Paulus heeft op zijn 2e zendingsreis die stad bezocht, vergezeld van Silas en Timotheüs. Drie sabbatten heeft Paulus daar gepreekt in de synagoge. Met die vrucht dat sommige Joden, maar meer Grieken, ook van de voornaamste vrouwen, tot het geloof in Christus kwamen. Paulus is daar maar 3 weken geweest. De ongelovige Joden wisten een volksoproer tegen Paulus te bewerken, zodat de broeders in Thessalonica het nuttig en noodzakelijk oordeelden dat Paulus en Silas in de nacht de stad verlieten. Zo zijn ze een Beréa gekomen. Nauwelijks was die gemeente in Thessalonica tot openbaring gekomen of de apostel moest die stad weer verlaten. Het is duidelijk uit wat wij lezen in 1 Thessalonicenzen 2, dat Paulus wel graag in die stad gebleven was. Maar hij schrijft, *dat door de werking van de satan het verhinderd werd om daar langer te vertoeven*. Daarna heeft Paulus Timotheüs gezonden naar Thessalonica om een onderzoek in te stellen, hoe het

met die gemeente daar gesteld was. Toen Paulus in Korinthe was in het jaar 53, heeft hij daar in die stad gehoord aangaande de toestand van die gemeente dat hem zeer bedroefd heeft. Van de zijde van de heidenen werd er grote invloed uitgeoefend op de gemeente van Thessalonica. Het was een grote handelsstad, een stad waar de zonde welig tierde. Velen van die gemeente werden weggevoerd en verleid door de heidenen.

Maar er was ook nog wat anders. Er waren sommigen in de gemeente die gingen twifelen aan de toekomst van Christus, waar de apostel Paulus van gesproken had. Er waren sommigen die in grote zorg waren ten opzichte van degenen die reeds ontslapen waren. Die eigenlijk de opstanding uit de doden niet erkenden. En dat is de oorzaak geweest dat Paulus die 1^e brief geschreven heeft aan de gemeente van Thessalonica.

Onze tekst is in het bijzonder een vermaning om Gode waardig te wandelen. "Dat niemand zijn broeder vertrede noch bedriege in zijn handeling, want de Heere is een Wreker over dit alles, gelijk wij u ook tevoren gezegd en betuigd hebben. Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot heiligmaking."

En dan volgt er: *Zo dan die dit verwerpt, die verwerpt geen mens maar God, Die ook Zijn Heiligen Geest in ons heeft gegeven.*

Paulus spreekt daar over *de Heilige Geest als een Gave Gods*. Wij willen aan de hand van deze tekst stilstaan bij:

Ten 1ste de uitnemendheid van die Gave.

Ten 2^e de noodzakelijkheid van die Gave.

En ten 3^e bij de voortreffelijkheid van die Gave.

Maar God, die ook Zijn Heiligen Geest in ons heeft gegeven. Paulus spreekt dus over de Gave van de Heilige Geest in ons. Er zijn mensen geweest waar je ook van leest in Gods woord, op wie de Heilige Geest was. Saul was er ook iemand van. De Heilige Geest was *op* die man gegeven, maar hij was niet *in* die man. En toch was de Heilige Geest zodanig op die man, dat ze gezegd hebben: *is Saul ook onder de profeten?* Maar *op* ons, dat is niet zaligmakend. Op ons dat is tijdelijk. Maar *in* ons, in ons hart, zoals het grondwoord daar ook duidelijk de nadruk op legt, in ons is wat wij nooit meer kwijt kunnen raken. Een mens kan bijvoorbeeld zijn verstand kwijt raken. Hoeveel mensen zijn er niet, vooral ook in hun ouderdom die hun verstandelijke vermogens moeten missen. Maar als we genade in ons hart hebben gekregen, dan kunnen we dat nooit meer kwijtraken. Daarom was het zo gelukkig voor Johannes de Doper. Die man zijn hoofd is er wel afgeslagen, maar de genade hebben ze nooit kunnen vermoorden en nooit uit zijn hart kunnen wegnemen.

Het 1^e waar we vanmiddag iets over wensen te zeggen met de hulp Gods is, ***over de uitnemendheid van de Heilige Geest, als een Gave Gods.***

En dan zijn er 2 punten die in het bijzonder onze aandacht vragen.

Dat is ten 1^e de uitnemendheid van Zijn Persoon.

En in de 2^e plaats de uitnemendheid van Zijn goederen.

Ten 1^e de uitnemendheid van Zijn Persoon. *Alle goede Gave en alle volmaakte gift zijn van Boven, van de Vader der Lichten, bij Wie geen verandering noch schaduw van omkering is.* En nu een van de aller-heerlijkste en van de uitnemendste Gaven die in ons leven geschonken kunnen worden, is de Heilige Geest. De uitnemendheid van Zijn Persoon is, dat Hij met de Vader en met de Zoon waarachtig en eeuwig God is. In de Belijdenis van Athanasius wordt dat duidelijk geleerd op grond van de Waarheid.

En wanneer het over die Goddelijke Personen gaat, zegt Athanasius, *dat we niet kunnen spreken van meerder of van minder*. Er is in Gods woord een tekst waar de Heere Jezus zegt: *Mijn Vader is meerder dan Ik*. Maar daar spreekt de Heere Jezus niet als van de Zoon van God, maar daar spreekt hij ten opzichte van Zijn Middelaarbeiding, zoals Hij van eeuwigheid door de Vader als Middelaar geordineerd is, voor de uitverkorenen. Maar anders zegt de Heere Jezus ook in Johannes 10: *Ik en de Vader zijn Één*.

Dat is ook zo ten opzichte van de Heilige Geest. Daarom hebben we alle grond om vanmiddag te spreken over de uitnemendheid van die Gave en die Gift. De Heilige Geest is één met de Vader en met de Zoon.

Dat blijkt uit de *Goddelijke Namen*.

Dat blijkt uit de *Goddelijke eigenschappen*.

Dat blijkt uit de *Goddelijke werken*.

En dat blijkt uit de *Goddelijke eer*.

(1) De *Naam God* wordt zowel gegeven aan de Heilige Geest als aan de Vader en de Zoon. We lezen bijvoorbeeld in Handelingen 5, dat Petrus tegen Ananias gezegd heeft: *Wat is het, dat ge deze daad in uw hart hebt voorgenomen? Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode*. En daar ging het over de Persoon des Heiligen Geestes. Want Ananias heeft, zowel ook zijn vrouw, de zonde tegen de Heilige Geest bedreven.

(2) Dezelfde *eigenschappen* die de Vader en de Zoon bezit, de overalometgeenwoordigheid, eeuwig, almachtig, algenoegzaam, al die eigenschappen vindt ge ook bij de Heilige Geest. Lees maar in Psalm 139. *Waar zou ik heenvlieden voor Uw Geest?*

(3) En ten opzichte van de *werken*; toen God de wereld ging scheppen staat er: *De Geest Gods zweefde op de wateren*. En we lezen in Psalm 33: *Door het Woord des Heeren, - dat is door de Zoon - zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijnsmonds al hun heir*. Ook lezen we in Psalm 104: *Zend Gij Uw Geest uit, zo worden zij geschapen en Gij vernieuwd het gelaat des aardrijks*. Dus, daar wordt de schepping en de onderhouding toegeschreven aan de Heilige Geest. Daar gaat het dus over de werken Gods.

En de werken Gods zijn in de natuur en ook in de genade. Onder de werken Gods rekenen we en hebben we op het oog hetgeen God buiten Zichzelf naar ons openbaart. Dat is de schepping van hemel en aarde.

En zo is het ook in de herschepping van een zondaar. Zo is het ook in het werk Gods wat verheerlijkt wordt in het hart van een ellendig zondaar. Het is de Geest immers, Die levend maakt. Het vlees is niet nut. Het is die Geest, Die van de Vader en de Zoon uitgaat, maar Die ook overtuigt van zonde, gerechtigheid en van oordeel. Het is diezelfde Geest die Christus verheerlijkt.

Dat er zo weinig over de Persoon des Heiligen Geestes gesproken wordt en dat er zo weinig behoefte aan de Heilige Geest is, komt omdat er zo weinig van gekend en beseft wordt. We hebben zo vaak al gezegd gemeente, dat een mens maar zoveel van God kent, als dat God van Zichzelf in ons hart en leven openbaart. Maar niettegenstaande dat, wat moest er in ons leven een behoefte zijn, een gedurige behoefte, een dagelijkse behoefte om Gods aangezicht te zoeken, om Zijn troon als een waterstroom aan te lopen voor hetgeen wat wij nodig hebben, om getroost te kunnen leven en zalig te sterven.

Maar in de éérste plaats om het doel te beleven waartoe we geschapen zijn. Dat doel is, dat God zal worden verheerlijkt. *Dit volk heb ik Mij geformeerd, staat er, zij zullen Mijn lof vertellen.* En waar wij God niet in kennen, daar kunnen we Hem ook niet in verheerlijken. Daarom is ook het leven van Gods volk vaak zo dor, droog en een onvruchtbaar leven. Dat ze meer zichzelf leven als dat ze Gode leven.

(4) *De Goddelijk eer.* De Persoon des Heiligen Geestes komt op de voorgrond in de heiliging van een zondaar, in de toepassing van het volbrachte werk van Christus. Er staat in Johannes 3 vers 27: *Niemand kan een ding aannemen, tenzij het hem uit de hemel geschonken wordt.* We kunnen dag en nacht Gods woord lezen; en dat hebben wij ook te doen, te lezen en te onderzoeken. Wij kunnen er nooit genoeg in lezen Wij kunnen ook nooit genoeg opkomen onder de lezing en de prediking van het woord. Maar wat is een mens afhankelijk van de bediening en van de invloed van God de Heilige Geest. *Paulus is het die plant en Apollos die nat maakt, maar het is God die de wasdom geeft.*

Die Heilige Geest is een Geest die plaats maakt voor Christus. Maar het is ook een Geest die vervult. Daarom moeten we, als we wat horen in ons leven, moeten we altijd naar 2 dingen luisteren. Of er iets in het hart geopenbaard is van het plaatsmakende werk en van het plaatsvervullende werk. En als dat opgemerkt wordt, dan is er hoop voor een zondaar. Dan is er hoop en verwachting. Want in het hart van een natuurlijke mens wordt geen plaats voor Christus gemaakt. Wel in het hart van een verloren zondaar. En het is ook alleen het werk van God de Heilige Geest dat doorgaat, wanneer het een zaligmakend werk is in het hart van Gods gunstgenoten.

Daarom is het zo noodzakelijk geliefden, om die Persoon te leren kennen. Het is nodig om God te leren kennen, nodig om Christus te kennen, maar het is ook nodig om de Heilige Geest te kennen. Gelukkig die onder die bediening door Gods Geest gebracht mag worden, geliefden. En wat is het kenmerkende ervan dat hij onder Zijn bediening gebracht is geworden?

Dat wordt daarin geopenbaard, dat hij eerst een missend mens wordt. Ja een missend mens. Dat is nu het verschil tussen Gods volk en de hypocrieten. Een huichelaar roemt over hetgeen hij meent te bezitten. Gods volk klaagt over hetgeen ze missen. En wat ze niet missen kunnen tot de heerlijkheid Gods. En wat ze niet missen kunnen tot zaligheid van hun ziel.

We lezen in de waarheid, *dat een drievoudig snoer niet haastelijk verbroken wordt.* Hier hebt ge het Drievoudig Snoer, Vader, Zoon en Heilige Geest. De Vader, Die zaligheid heeft uitgedacht, de Zoon, Die de zaligheid verworven heeft en de Heilige Geest, Die de zaligheid toepast.

- Het is een voorrecht in ons leven wanneer we met God te doen krijgen. Het is een weldaad als we voor die God leren bukken. Het is een weldaad als we op die God betrekking krijgen. Dat wij Zijn liefde in ons hart leren kennen.
- Maar het is ook een voorrecht om gebracht te worden tot de kennis van Christus. Tot de kennis van Zijn Persoon, tot de kennis van Zijn staten, Zijn natuur, en van Zijn weldaden. En dat Hij Zijn Naam in ons verklaart en verheerlijkt. Maar met dat alles geliefden, zijn wij nog een missend mens. Met dat alles zijn we een missend mens. We kunnen veel geestelijke kennis bezitten. Het kan wezen dat we in ons leven veel genoten hebben en dat we toch voor onszelf als een ellendig schepsel nog over de wereld zwerven. Het kan zijn dat we geproefd en gesmaakt hebben dat God goed is. Het kan zijn dat onze ziel vernederd is. Het kan zijn dat

we die enige grondslag die alleen in Christus ligt voor onze ziel hebben liefgekregen.

- Maar de toepassing is alleen door de Persoon des Heiligen Geestes in ons hart. En natuurlijk, het is openbaar, de Heere Zelf moet openbaren in ons leven wat wij missen. Dat moet God zelf openbaren. Het kan zijn in ons leven, dat er een hapering ligt, maar dat we toch zelf niet beseffen wat die hapering is. Het kan zijn dat we in ons leven zeggen: 'Er ontbreekt nog iets. Ik sta nog niet in de volle vrijheid. Ik mis nog de volle vrijmoedigheid. Het is altijd maar tot zover; en dan komt het niet meer verder.'
- En nu is de bediening van Gods Geest noodzakelijk, maar ook de bediening van de waarheid, van de zuivere waarheid. En we moeten eigenlijk naar de kerk gaan - als we genade hebben gekregen in het bijzonder - naar de kerk gaan om te horen wat we bezitten, wat we gekregen hebben, maar ook om te luisteren naar hetgeen wij nog missen. Want als we in de kerk elke zondag horen wat we hebben en we hoorden nooit wat we missen, wat voor mensen zou je dan krijgen? Enakskinderen; voldane mensen. En is dat volgens de waarheid? Nee. Gods woord spreekt ons wel wat anders. Gods woord spreekt *van een ellendig en een arm volk dat op de Naam des Heeren zal hopen*. Dus, een ontdekkende prediking is niet zo begeerlijk voor een mens. Want tegen een ontdekkende prediking komt de grootste vijandschap van een mens op. Want Paulus zegt, *dat een mens overkleed wil worden maar niet ontkleed wil worden*. Dus we moeten ervoor ingewonnen worden. De apostel Paulus schreef zelfs aan de Galaten: *Ben ik uw vijand geworden, u de waarheid zeggende? Ze hadden vroeger hun ogen voor hem willen uitsteken. En nu kwam het zover dat ze zijn ogen wel uit wilden steken. Dus dat is nogal een verschil. En dat zat hem alleen daarin, dat de apostel al de gronden bij die mensen ging wegnemen, waarop ze hun hoop voor de zaligheid bouwden. En dat verwekte de grootste vijandschap. En toch, wat een voorrecht om door inwinnende genade en overwinnende genade die onderwerpelijke genade deelachtig te worden. Dat we niet meer anders wensen en begeren dan God alles en een mens totaal niks. Niets in ons, maar ál in Hem, zo komt men in Jeruzalem.*

Maar God, Die ons ook Zijn Heiligen Geest in ons heeft gegeven. De uitnemendheid van die Persoon, de Gift des Vaders. Maar God, Die ook *Zijn* Heilige Geest in ons heeft gegeven. Het is *Zijn* Heilige Geest. Dus de Geest waar de Vader op het nauwste mee verbonden is. Van eeuwigheid tot eeuwigheid mee verbonden is. En de Vader op grond van het volbrachte werk van de Middelaar, heeft het recht om de Heilige Geest aan Zijn volk te schenken.

Nu ten 2^e ten opzichte van de uitnemendheid van Zijn goederen.

Dat is, dat de Heilige Geest de van God uitverkorene toebrengt door de zaligmakende kennis van God. Hij werkt het rechtvaardigmakend geloof, de lijdzame hoop, de werkzame liefde, de kinderlijke vreze, de oprechte aanroeping van de Naam Gods, de vertroosting in alle droefenis, de versterking in alle zwakheid, de verzekering van de aanneming tot kinderen en de verzegeling van de eeuwige zaligheid.

Laten we van tevoren nog een versje zingen. Psalm 34 het 1^e vers.

*Ik loof den Heere mijn God
Mijn zang klim' op naar 't hemelhof.
Mijn mond zing' eeuwig tot Zijn lof.
Om mijn gelukkig lot.*

*Mijn ziel loof d' Opperheer;
't Zachtmoedig volk zal 't straks verstaan.
Door vreugd met u zijn aangedaan.
En juichen tot Zijn eer.*

Om mijn gelukkig lot. En inderdaad geliefden, dat zou een mens wel duizendmaal tienduizendmaal mogen zeggen als hij die Gift, de Heilige Geest in zijn leven heeft ontvangen. Dan heeft een mens alles voor tijd en eeuwigheid. Al zou hij zijn brood moeten bedelen langs de straat, geliefden, al zou hij in de grootste ellende zijn levensdagen moeten verslijten.

Om mijn gelukkig lot. Wanneer een mens Drie Personen mag leren kennen en Drie Personen tot zijn Deel en zijn eigendom mag ontvangen. En dat een mens mag zeggen: daar op die plaats, daar in dat jaar, daar onder die omstandigheden is mij dat te beurt gevallen.

Want dat geschiedt niet in een hoek. Wat de bekering betreft geliefden, och, dan zijn het allemaal geen Paulussen. Het zijn allemaal geen Manasse's. Al is de wedergeboorte hetzelfde, maar de wetenschap en de duidelijkheid van tijd en plaats is zo verschillend. Timotheüs zat er veel over in, of God wel én wanneer God met hem begonnen was. Daarom zegt Paulus, *hetzelfde geloof dat in je moeder en grootmoeder was, is ook in u.* En dat ge van kindsaf de Heilige Schriften geweten hebt die u wijs kunnen maken tot zaligheid.

Maar als het tot de wezenlijke zaken komt van de kennis Gods, van de Vader, van de Zoon, van de Heilige Geest, dat is nog wat anders. Dat zijn openbare zaken die plaats hebben in het leven van Gods kinderen en gunstgenoten. Comrie zou zeggen: 'Daar is wat aan voorafgegaan, daar is wat gebeurd en dan volgt er wat op.' *Om mijn gelukkig lot.*

Maar kom, we zullen trachten met de hulp Gods ons 2^e punt, ten opzichte van ***de uitnemendheid van die goederen*** nader te ontvouwen.

Het is dus, gelijk ik reeds opmerkte, door de Heilige Geest, dat Gods kinderen het eigendom zijn van de Vader, het eigendom van de Zoon, maar ook het eigendom van de Heilige Geest. Daarom kunnen we met vrijmoedigheid zeggen: *de uitnemendheid van de goederen die de Heilige Geest de Zijnen, - ja de Zijnen - toebrengt.*

Want van eeuwigheid heeft de Heilige Geest Zich verbonden om de zaligheid toe te passen. De Heilige Geest heeft een werkzaam aandeel daarin gehad. Een van onze oudvaders, als hij spreekt over de Heilige Geest, dan spreekt hij altijd over, *de altijd werkzame Geest.* Dus, de altijd werkzame Geest.

Gij hebt Mij het lichaam toebereid. Dat staat ook in Hebreë 10, dat de Heilige Geest heeft laten beschrijven. En dat brengt ons weer terug tot Lukas 1, dat de engel Gabriël tegen Maria zei: *De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwten. En daarom, dat Heilige dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden.* Dat sluit het allemaal in. Als het maar geopend wordt en ontsloten wordt door de Geest.

Dat is nu ook zo ten opzichte van de toepassing der zaligheid in het hart en in het leven van Gods kinderen.

- Het is door de Heilige Geest dat Gods volk de *zaligmakende kennis* verkrijgt. Ik zal het u nog voorlezen uit het Godsgetuigenis. "Want God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degenen die in onze harten geschenen

heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus."

Waar vindt God Zijn volk? Kunt u er antwoord op geven? Waar vindt God Zijn volk? Op hun knieën? In de binnenkamer? Nee. Maar God vindt al Zijn volk midden in de dood. Daar vindt God Zijn volk. *En u heeft hij mede levendgemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden.* Dus de levendmaking is een daad van God de Heilige Geest. Johannes 6 vers 33, *het is de Geest Die levend maakt.*

- En wanneer de Heilige Geest begint in het hart van dat volk dan krijgen ze in beginsel, let wel wat ik zeg, dan krijgen ze in beginsel *Gods beeld* terug. Dat geschiedt *in de wedergeboorte*. Daarom schreef dezelfde apostel Paulus in 1 Korinthe 2 vers 12, zo klaar en duidelijk: *Doch wij hebben niet ontvangen de Geest der wereld, maar de Geest, Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen die ons van God geschonken zijn.* In de wedergeboorte wordt aanvankelijk het beeld Gods hersteld. Dan wordt die zondaar verlicht.

Die zondaar krijgt 2 dingen te zien. Die krijgt God te zien in Zijn recht en zichzelf in zijn schuld. Is het niet eenvoudig? Een kind zou het moeten kunnen begrijpen. Ze worden verlicht. Ze worden ook verlicht om te zien dat ze gescheiden van God liggen. Efeze 2 vers 12 staat, *zonder God in de wereld.* Zonder God in de wereld.... Toen we van de week de doodstijding moesten brengen in die familie, toen ik op die boerderij kwam, waren er 2 kamers vol met stoelen. Ik kon wel zien dat het geen stoelen waren die deze mensen zelf bezaten. Stoelen die ze gehuurd hadden. Ik zei tegen die vrouw: waarvoor is dat allemaal, die stoelen? Ja, ze zei: 'Een van mijn kinderen moet gradueren vanavond. En dan zouden ze hier bij elkaar komen.' Een party. Dat was vanzelf ineens allemaal afgelopen. Want de dood breekt alle dingen vanzelf. Als de dood komt is alles ineens afgelopen.

Als God met een zondaar begint dan is het ook klaar. Dan is het ineens klaar met *al de pret in de wereld en met al het vermaak in de zonde.* Toen God de stad *Verderf* geen verbranden, vluchtte Bunyan weg. Dan is het ineens klaar. Dat komt, omdat het een volmaakt werk Gods is. Het werk van wedergeboorte is geen gebrekkig werk, het is een volmaakt werk. Er staat in de oude rijm van Datheen, in Psalm 145: *Een volmaakt Werkmeester zijt Gij.* Dan is er niks meer aan te doen. Want in de wedergeboorte beslist God, geliefden. Dat beslist een mens niet, God beslist. Je leest van Mozes, 'dat hij weigerde om langer een zoon van Farao's dochter genaamd te worden, verkiezende liever met het volk van God kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben. Achtende de versmaadheid van Christus meerdere rijkdom dan de schatten van Egypte. Want hij zag op de vergelding des loons.' Wie zou er bij Mozes beslist hebben? Dat heeft God ook gedaan. God heeft toen ook beslist. En God had ook zo beslist in het leven van die weduwe, die Naomi terug wilde sturen. Ja, ze wilde haar niet terugsturen maar het werk van God beproeven, dat was het doel. Toen zei Ruth: *Val mij niet langer tegen om van achter u weder te keren; want uw volk is mijn volk en uw God mijn God.* God beslist.

- En in de wedergeboorte daar leren ze zichzelf kennen, maar ze leren ook God kennen. In de wedergeboorte is er een droefheid naar God. Maar er is ook een blijdschap in God. Dat kan nooit van elkaar gescheiden worden. Er zijn tijden in het leven van Gods volk, ik hoop dat er veel hier zitten dit ogenblik, er kunnen tijden zijn in het leven van dat volk dat ze zich zo ellendig voelen en zo ongelukkig, dat ze zeggen: *ik weet het ook niet, wat het ooit geweest is.* Als er aan hen gevraagd wordt, of ze wat hebben? Zouden ze antwoordden: *ik heb niks.*

Dus je hebt niks?

Nee, ik heb niks. Maar zou je nu dat niks weg willen geven voor heel de wereld? Voor alle plezieren en voor al de schatten van de wereld? Nee, terug willen ze niet. Daar moet dan toch wel wat inzitten dat wonderlijk is. Want anders zouden ze wel opstappen, dan zouden ze zeggen, *we gaan terug*. Maar Paulus zegt: 'Die zulke dingen zeggen, betonen duidelijk dat zij een Vaderland zoeken en indien ze aan dat vaderland gedacht hebben waarvan ze uitgegaan zijn, hadden ze tijd gehad om weder te keren. Maar nu zijn ze begerig naar een beter, dat is naar het hemelse. En God schaamt Zich niet, om hun God genaamd te worden.'

- Dat volk krijgt door Gods Geest *ware kennis Gods*. En dat is een kennis van God en van zichzelf en van Christus. Al is die Persoon niet dadelijk geopenbaard en al wordt Hij niet dadelijk gekend, maar toch, er ligt een betrekking door de trekkende liefde van de Vader. Betrekking naar Christus, naar die enige Borg en Middelaar tot verzoening en herstel in de gemeenschap Gods.

- Gods volk krijgt ook door dezelfde Geest *het rechtvaardigmakend geloof*. Dat geloof is de moedergenade. *De hoop is de dochter*, zegt Watson. Lees maar veel in die oude schrijvers mensen, daar kun je alles in terugvinden. Want we zijn geen kunstelijk verdichte fabelen nagevolgd, maar het is gegrond op Gods getuigenis; dat eeuwig zeker is; en slechten wijsheid leert. En het geloof wat gewerkt wordt in de harten van Gods volk door de Geest, is een rechtvaardigend geloof. Want er staat in Romeinen 4, *dat Christus gestorven is voor onze zonden en dat Hij opgewekt is tot onze rechtvaardigmaking*. En zowel als de zonden van Adam toegerekend worden aan alle mensen die tot Adam behoren, zo wordt ook de gerechtigheid van Christus toegerekend aan allen die tot Hem behoren. En dat zijn de van God uitverkorenen.

Het is een rechtvaardigmakend geloof, wat het volk van God krijgt door de werking van de Heilige Geest in hun hart. Er is een vertrouwen, er is een zich verlaten op God. Er is geen geloof zonder vertrouwen. En het geloof sluit het ongeloof uit. Je leest in Markus 9 van die man die tot Christus zei: *Heere, ik geloof, kom mijn ongelovigheid te hulp*. Dus, als je genade hebt dan ken je het alle twee. En dan ken je ook verschillende toestanden. Toestanden van op en neer, geliefden.

- Het Voorwerp van het geloof is *Christus*. Er is geen andere voorwerp. En zelfs in de bekommring verlaat dat volk zich op de gerechtigheid van Christus en op Zijn volmaakt Borgwerk, zoals we vanmorgen gehoord hebben ten opzichte van het gebed. Er is maar één grond van verhoring en dat is Christus. Zijn verzoening en Zijn voorbede. Daarom, je leest van Mozes, die streed met Amalek, dat ze hem op een steen gezet hebben. Toen hebben Aaron en Hur zijn armen ondersteund. En die steen die ze daar gezet hebben, zag op het Borgwerk van de Middelaar en op Zijn voorbede. Want dat is en blijft ten allen tijde het voornaamste voor de kerke Gods.

- Er is ook in de harten van Gods volk door diezelfde Geest een *lijdzame hoop* gewerkt. Er wordt een hoop gewerkt in het hart van Gods kinderen. Het Voorwerp van die hoop is God Zelf. Die hoop strekt zich ook uit naar hetgeen God beloofd heeft. Alles wat Hij in Zijn woord verklaard heeft ten opzichte van Zijn volk. Die hoop is soms zóver weg, dat ze zeggen: 'Wat zal ik nog langer op de Heere wachten? En nog langer op de Heere hopen?'

Sara kon het niet meer hopen; een vrouw van 90 jaar en dan nog een kind krijgen? Maar de Heere zegt: *Wat uit Mijn mond gegaan is, dat blijft vast en onverbroken*. Een jaar later zat die vrouw met een kind. Toen ging ze weer een keer lachen. En

ze zei: *Allen die het horen zullen, zullen met mij lachen.* Die vrouw heeft 2 keer gelachen. Een keer in het ongeloof en toen in het geloof.

Een lijdzame hoop. En nu wordt die hoop vergeleken bij een kurk. Watson zegt, 'Als je die kurk naar beneden duwt en je houdt je hand erop, dan blijft hij bij de bodem. Maar hij zegt, zo gauw je je hand ervan aftrekt dan springt hij naar boven.' En zo gaat het nu met een kind van God ook, geliefden. Er zijn tijden genoeg dat ze zichzelf niet verklaren kunnen. Nee, als je zou zeggen: hoe ligt het nu bij je? Dan zouden ze zeggen: *ik weet het ook niet. Nee, ik weet het niet.*

Daar heb je het nu. Die lijdzame hoop die eenmaal in hen gelegd is, werkt zoals bij Jeremia. Hij zei: "Dit zal ik mij ter harte nemen, het zijn de goedertierenheden des Heeren dat wij niet vernield zijn. En dat Zijn barmhartigheden geen einde over ons genomen hebben."

- Dan is er de *werkzame liefde*. De liefde Gods is door de Heilige Geest in de harten van Gods volk uitgestort. Ze hebben God lief, ze hebben Zijn volk lief, ze hebben Zijn ambten lief, ze hebben Zijn diensten lief, ze hebben Zijn Namen lief, ze hebben lief, alles wat van God is.

Is dat altijd even sterk geliefden? Och, vaak zo liefdeloos dat ze d'r eigen veroordelen moeten. Maar nu is het opmerkelijk, je zal nooit een huichelaar horen klagen dat hij liefdeloos is. Dat zal je nooit horen. Dat hoor je wel bij een arm kind van God. En als die arme ziel klaagt dat hij zo liefdeloos is, is dat een bewijs dat hij de liefde bezit en dat de liefde in zijn hart ligt. En nu wordt die liefde gedurig van binnen opgewekt.

Soms zou je zeggen, 'laat ik maar weglopen. Laat ik maar weglopen en dan ergens gaan zitten om te sterven. Want er komt toch niks meer van terecht. Het is toch allemaal afgelopen. Straks word ik toch door de duivel naar de hel gesleept.'

Zo praten ze van binnen, hoor. Ik zal het precies zeggen zoals het is, mensen. Maar ze worden vastgehouden. *Mijn ziel kleeft U standvastig achterna.* Ja, en de liefde vergaat nimmermeer.

Als Samuel de boodschap brengt bij Eli, dat zijn zonen op één dag zullen vallen, en dat ze de ark zullen wegnemen, dan zegt Eli: *Hij is de Heere, Hij doe wat goed is in Zijn ogen.* Hij valt aan de kant van God.

Dus mijn geliefden, het is duidelijk genoeg dat de liefde in het hart van Gods arme volk blijft. En dat het nooit weggenomen kan worden. Soms klaagt en kermt dat volk; en dan zeggen ze: *ik weet het ook niet meer.* Maar als ze nu eens achteruit mogen kijken, dat erkennen ze, dat ze nog niet in de wanhoop weggezonden zijn, dat de duivel hen nog niet verscheurd heeft, en dat het nog is zoals het is. Paulus zegt: *Hulp van God gekregen hebbende, sta ik tot op dezen dag.* Dat zijn de goederen van Gods lieve Geest.

Maar ik zie dat de tijd er is, dat we moeten gaan eindigen. We hopen vanavond nog voor een ogenblik er op terug te komen als we nog leven mogen. Dus we zullen er nu maar mee stoppen. De uitnemendheid van die Gift in Zijn Personen en in Zijn goederen die Hij meedeelt aan Zijn volk.

Toepassing

Mijn geliefden, hebben we er ooit een betrekking op gekregen? Is ons hart er wel eens ooit naar uitgegaan? Zijn we er wel eens ooit om verlegen geworden? Heeft God ons wel eens ooit in het gemis gezet? Hebben we wel eens ooit in ons hart een droefheid gekregen, dat we onszelf van God losgescheurd hebben en onszelf zo ellendig gemaakt hebben? Is er wel eens ooit een tijd gekomen, dat we zeggen: *O ingewand*

mijns harten, o ingewand mijns harten? Hebben we wel eens ooit op onze heup geklopt? Eigen schuld, eigen schuld! Het wordt allemaal eigen schuld.

En nu voor zulk een volk is er nog een mogelijkheid. Voor zulk een volk is er nog genade. Het Evangelie wordt nog verkondigd, mensen. Het is nog niet van ons weggenomen. Misschien dat het straks zal gebeuren, dat God het aan een ander land geeft. En dat Hij het aan een ander volk geeft. Er is veel kans op.

Maar och, we zijn er nog en het woord wordt nog verkondigd en het wordt van alle kanten ons nog van de Hemel toegeroepen, ook vanmiddag: *Wendt u naar Mij toe en wordt behouden, o alle gij einden der aarde, want Ik ben God en niemand meer.* Och, vraag nog aan de Heere, of Hij het aan je hart wil zegenen, alles wat we vanmiddag nog op grond van de waarheid gebracht hebben. Vraag het aan Hem. Hij kan het alleen doen.

*Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

Zijn arm is niet verkort en Zijn macht is niet verminderd.

Dat zou verschrikkelijk zijn, als we onder al die roepstemmen verloren moeten gaan. Verschrikkelijk, gemeente. Als ze straks allemaal tegen ons zullen getuigen.

Och, de Heere mocht ons hart nog verbreken en onze ziel nog vernederen voor Zijn aangezicht. En nog genade verlenen om naar God verlegen te worden. Voor onszelf en voor onze arme kinderen en onze kleinkinderen, dat God er nog op neer mocht zien. En dat God nog aan hen mocht gedenken en dat ze niet zo naar de hel zullen lopen, zoals het over het algemeen gaat. De Heere mocht zich over hen willen ontfermen. Hij mocht een haak in hun neus en een gebit in hun mond leggen. En dat ze om God leren zuchten en tot God leerden vluchten om genade van Hem te mogen ontvangen. Het kan nog.

En mijn geliefden, als we nu vanmiddag mochten zeggen, *er ligt iets in mijn hart*, vraag dan of God je meer wil geven. Och, dat God het wil bevestigen.

*God zal hen Zelf bevestigen en schragen
En op Zijn rol waar Hij de volken schrijft
Hen tellen als in Isrel ingelijfd
En doen de naam van Sions kinderen dragen.*

Och, dat de Heere het bevestigen mocht in de harten van Zijn volk. En dat we geen rust hebben, voordat we een Drie-enig God voor ons hart mochten vinden en de blijdschap des Heeren de sterkte van onze ziel in nood en dood, in leven en in sterven moge zijn. Amen.

Dankgebed

Heere, Gij mocht de Naprediker zijn van het enkele woord, dat we in deze middag nog brengen mochten. Doe verzoening over het onze en zegen het Uwe. En wil in de avond als het met Uw raad bestaan kan, nog gelegenheid en genegenheid en lust geven om samen te mogen vergaderen. Opdat deze dag in Uw gunst mag zijn, tot Uw eer en tot blijdschap en zaligheid van onze arme harten.

Wil met ons zijn en blijven. Het gelezen en gepredikte woord bekrachtigen tot de eer van Uw Naam en tot de komst van Uw Koninkrijk. Om Jezus' wil. Amen.

Psalm 81 het 12^e vers.

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen.*

10. Uw leven verborgen in God

Middagdienst Grand-Rapids

Psalm 143: 5 en 6

Lezen Evangelie van Johannes 15: 1 – 17

Zingen Psalm 31: 7 en 8

Psalm 36: 2 en 3

Psalm 118: 8.

Vangen wij onze godsdienstoefening aan door met elkander te zingen Psalm 143 en daarvan het 5^e en het 6^e vers.

Wat wij uit Gods heilig woord u wensen voor te lezen, dat kunt u opgetekend vinden in het Evangelie naar de beschrijving van Johannes het 15^e kapittel, het eerste gedeelte.

Vooraf de 12 artikelen des geloofs.

Onze hulp is in de Naam des Heeren, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid, worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God de Vader en van Christus Jezus de Heere, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu tezamen het aangezicht des Heeren.

Heere, Gij hebt ons op deze kostelijke sabbatdag waar alles getuigt van Uw heerlijkheid en Uw Majesteit, ons nog andermaal samen willen brengen aan de plaats des gebeds. En nu zijt Gij een God die alle noden kent en die alle behoeften weet. Er is niets en niemand voor Uw heilig oog en aangezicht verborgen. U ziet tot in de diepste schuilhoeken van ons hart. Heere, Gij mocht in deze middag naar Uw eigen woord, met Uw godheid, majesteit en Geest in ons midden, maar bovenal in onze harten Uzelf willen vertegenwoordigen. Opdat deze plaats vervuld mocht worden met de heerlijkheid Gods. En dat Uw woord, dat in deze middag gelezen zal worden, maar ook gepredikt, dat het rijke vruchten mag voortbrengen van geloof en bekering waardig.

We zijn steil en diep afhankelijk in het spreken, lezen en in het horen. We hebben het uit Uw woorden gehoord: Zonder Mij kunt gij niets doen. Wil Uw kracht in zwakheid volbrengen. Wil ons oren geven om te horen en een hart om op te merken. Maar ook een mond en een tong om recht te spreken. Om de verborgenheden Gods nog bekend te maken en te openbaren het leven dat in Christus is, verborgen in God. En dat het U behagen mocht, dat het zijn mag tot stichting van Uw kerk, dat het zijn mocht tot opbouw in het allerheiligst geloof in de harten van Uw volk en Uw gunstgenoten. Dat ze nog ingesloten mochten worden en dat in dit middaguur de wonderen van Uw almacht en vrijmacht verheerlijkt mochten worden in het midden van ons.

U mocht ons samen door Uw daden willen verblijden. Wil Uw getuigenis openen, dat eeuwig zeker is er slechten wijsheid leert. Dat er nog raadsels opgelost mochten worden. Dat er knopen ontbonden mochten worden en dat Uw volk nog verblijd mocht worden. En dat de beek Uwer wellusten elk nog in liefde mocht dronken maken. Bij U is een eeuwige volheid.

U weet hoe leeg en hoe arm dat we zijn in ons zelf. Maar armen worden met goederen vervuld en rijken worden ledig weggezonden. Doe boven bidden en verwachting en wil ons samen nog verblijden door Uw overkomst. Wanneer we zien op onszelf en in onszelf, dan is er geen hoop en geen verwachting. Dan kunt U rechtvaardig ons voorbijgaan. Maar Heere, U mocht nog onder ons dak en in ons hart komen. En kon het zijn in deze middag mochten wij meegenomen worden in de grazige weiden van Uw eeuwig getuigenis.

Laat het ook zijn tot uitbreiding van Uw kerk en gemeente hier op aarde. Dat er mogen zijn in het midden van ons die onder het zegel van de eeuwige verkiezende liefde liggen en waar de tijd voor aangebroken is, dat ze uit de dood geroepen werd tot het leven. En dat ze als vijanden met God verzoend en als goddelozen gerechtvaardigd mochten worden. U mocht overal waar Uws Naams gedachtenis gesticht zal worden, Uw volk nog gedenken en Uw erfenis nog versterken.

Wat in ziekenhuizen ligt, hier en elders, we dragen hen op aan de troon van Uw Goddelijke genade. Wat in de huizen ziek neer ligt, wil ook hen gedenken. Wil ons samen voor- het toebereiden om U te ontmoeten, opdat straks de dag des doods geen dag van verschrikking, maar dat het een dag van blijdschap en verheuging moge zijn.

Heere, gedenk aan al de weduwen en wezen en weduwnaars. Aan alles wat in rouw gedompeld is. Aan onze jongens in de dienst des lands in al hun noden en behoeften.

Wil Uw knechten sterken, kon het zijn de wonderen van Uw genade nog verheerlijken, hun getal uitbreiden. Wil ook ons kracht uit de hoge verlenen en sterkte schenken om nog te doen wat op onze handen gezet is.

De overheid die over ons gesteld is, mogen we ze U bevelen in de dagen waarin we leven, vol van moeite en ellende. Breng ons samen terug tot Uw woord en tot Uw getuigenis. Wees in Christus nog een God van nabij en doe verzoening over al onze misdaden. En aanschouw ons in de Zoon Uwer eeuwige liefde. Uit louter genade. Om Uwzelfs wil. Amen.

Psalm 36 en daarvan het 2e en het 3e vers.

Geliefden.

We wensen vanmiddag te vervolgen waar we de vorige week mee begonnen zijn.

Onze tekst vindt u in Kolossensen het 3e kapittel, het 3e vers, het laatste deel.

Waar Gods woord aldus luidt:

En uw leven is met Christus verborgen in God.

Tot dusver

We hebben de vorige week gehoord wat een gelukkig geval het is wanneer een mens sterven mag aan zichzelf. Sterven aan de wereld en sterven mag aan de zonde. En nu wordt er in het 2e deel van die tekst gezegd: *En uw leven is met Christus verborgen in God.*

Paulus spreekt hier van het leven. Hij getuigt van het leven dat Gods volk deelachtig wordt. Dus, het gaat er vanmiddag niet over het natuurlijke leven, dat elk mens van nature leeft. Want dat leven is een leven zoals Paulus zegt in Eféze 2: *zonder God in*

de wereld. Dat is een leven wat dood is. Dat is een leven wat leeg is. Het is een leven waar geen vervulling en waar geen verzadiging ooit in te vinden is. En dat komt vanzelf omdat het een leven is buiten de gunst en buiten de gemeenschap met God. We hebben er reeds van gezongen uit Psalm 36:

Het goddeloze volk wordt haast tot as.

En het zal voor Uw oog vergaan als was,

Dat smelt voor gloeiende kolen.

Maar ook van die goddelozen die geen toekomst hebben. Die straks voor eeuwig zullen wegzinken in die buitenste duisternis waar weinig zal zijn en knersing der tanden. Er is voor de wereld en voor dat leven in de wereld nooit geen hoop en nooit geen verwachting. Dat is er alleen wanneer het waarachtige leven ons wordt geschonken, waar onze tekst in deze middag van spreekt. En nu spreekt hij:

Ten 1e van *uw leven*.

En ten 2e van *het leven dat verborgen is*.

En ten 3e van het leven dat *met Christus verborgen is in God*.

Ten 1e: uw leven.

De oorsprong van dat leven ligt niet in de mens. De oorsprong ligt in God. Hij wordt genoemd op verschillende plaatsen *de God des Levens. De God die aan mijn ziel het leven geeft*, naar Psalm 84.

Dat leven heeft zijn begin in Christus. Christus heeft een tweeërlei leven; een Goddelijk leven en een leven als Middelaar. Als God bezit Hij hetzelfde leven als de Vader. Daarom staat er ook in Johannes 5: *Gelijk de Vader het leven heeft in Zichzelven, zo heeft Hij ook de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelven.*

Dat leven is ook een ander leven dan het natuurlijk leven. Het is een *geestelijk* leven. Daarom is het ook een *afhankelijk* leven. Christus heeft als Borg en Middelaar dat leven voor Zijn kerk verworven en aangebracht. Daarom is Hij ook dood geweest. Daarom heeft Hij Zich in de dood overgegeven. Daarom heeft Christus terwijl Hij hier op aarde was, dat leven verdient. Want het Verbond der werken is wel verbroken ten opzichte dat de mens door de werken der wet kan gerechtvaardigd worden. Maar de eis van de wet is onveranderlijk gebleven, omdat God onveranderlijk is.

Nu heeft Christus niet alleen de straf gedragen maar Christus heeft ook de wet vervuld. En door de vervulling van de wet heeft Hij het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht. En het is God de Heilige Geest die Christus als Middelaar daartoe gezalfd en bekwaam gemaakt heeft. Dat is de reden dat u in de waarheid altijd leest van het samengaan van de Heilige Geest en van Christus. De engel Gabriël heeft tot Maria gezegd: *De Heilige Geest zal over u komen en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen; daarom dat Heilige dat uit u geboren zal worden, zal Gods Zoon genaamd worden.* Dus, de Heilige Geest heeft Zijn lichaam toebereid. Het is opmerkelijk, toen Christus verzocht werd van de duivel in Mattheus 4, dat er zo duidelijk staat: *dat de Geest Hem naar de woestijn geleid heeft om verzocht te worden van de duivel.*

Die Geest is altijd verenigd met de Middelaar, ook in Zijn Middelaarsbediening. Want in Hebrëen 9 staat er geschreven, *dat Christus door den Eeuwige Geest Zichzelf Gode onstraffelijk heeft opgeofferd, om onze consciënties te reinigen van de dode werken, om de levendige God te dienen.* En ook de verbinding die de Geest gehad heeft in de opstanding van Christus, waar Paulus van schrijft in Romeinen 1 vers 4, "Die krachtig bewezen is te zijn de Zoon van God, naar de Geest der heiligmaking, uit de opstanding der doden; namelijk Jezus Christus onzen Heere." En Christus, Die het leven verworven heeft, zegt in Johannes 10 vers 28: "Ik geef Mijn schapen het

eeuwige leven. En ze zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid." Dus Christus is de Verwerper van het leven en Hij schenkt ook het leven.

Christus heeft naar Gods eigen getuigenis de kerk van Zijn Vader ontvangen. Hij heeft ook de kerk vrijgemaakt, nadat Hij de kerk door Zijn dierbaar hartebloed heeft gekocht. Christus is het Begin van het geestelijk leven. Er staat een Johannes 8 vers 3: *De wind blaast waarheen Hij wil en gij hoort zijn geluid, maar gij weet niet vanwaar hij komt en waar hij heengaat; alzo is een iegelijk die uit de Geest geboren wordt.*

(1) Het leven wordt hier *geschonken*. Het wordt geschonken aan Gods uitverkoren volk, mensen. En die krijgen het op de tijd door God van eeuwigheid bepaald. Johannes de Doper was al wedergeboren in zijn moeders buik. Hij is als een wedergeboren mens op de wereld gekomen. Er zijn verschillende exempelen, denk maar aan Jozef, denk maar aan Obadja, denk maar aan David en denk maar aan Timotheüs waarvan de waarheid zegt, dat hij van kindse dagen de Schriften geweten heeft die hem wijs konden maken tot zaligheid. En dat hetzelfde geloof wat in zijn moeder en in zijn grootmoeder was, dat was ook aan hem geschonken.

(2) Het leven dat wordt geschonken, mensen is vrij en soeverein. *'Het is niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar het is des ontfermenden Gods.'* Dus met andere woorden, Gods kinderen krijgen iets waar ze nooit om gevraagd hebben en waar ze nooit om gezocht hebben. *'Ik ben gevonden van degenen die naar Mij niet vraagden en openbaar geworden in degenen die naar Mij niet zochten.'* En ook in dat opzicht, is het zo vrij en zo soeverein, mensen, dat een mens met zijn handen er helemaal buiten moet blijven. Het is niet te kopen, het is niet te verdienen, maar het wordt ons geschonken. Geschonken in de tijd der minne, naar het Goddelijk, vrijmachtige welbehagen. En als Christus het leven schenkt en ze het deelachtig worden, dan kunnen ze dat leven nooit meer verliezen. Het is een onverliesbaar leven. *Die in de Zoon gelooft die heeft het eeuwige leven en komt niet in de verdoemenis,* staat er. Dus waar dat leven gewerkt is, daar zal het eeuwig blijven.

(3) Tegen dat leven komt alles op. Alles. Het hele leven van Gods volk is een leven dat getekend wordt door strijd. *In de wereld zult gij verdrukking hebben.* De duivel komt er tegen op, de wereld komt er tegen op, hun eigen verdorven hart komt er tegenop. We zullen straks nog nader horen, dat het volk met 3 vijanden in hun leven krijgen te doen. De wereld, de duivel en hun eigen vlees. Veelal een zwaar leven en een moeilijk leven. We hebben vanmorgen nog gezegd, dat de Heere Jezus Zelf zegt, dat weinigen het zullen vinden; weinigen. Wel zal het eenmaal een schare zijn die niemand kan tellen. Uit alle talen, volkeren en natiën. Ze zullen komen gevlogen als duiven tot hun vensters. Maar geliefden, voor onszelf is het een enge poort en het is een smalle weg die ten leven leidt. En als de Heere Jezus zegt, *dat weinigen het zullen vinden*, o, dan zijn er ogenblikken in het leven van Gods volk, dat ze zeggen: dan zal ik er wel niet bij zijn.

Tegenwoordig plaatst elkeen zich erbij. Het zijn over het algemeen allemaal gelukkige mensen. Het zijn mensen die wat hebben. Gods volk is een missend volk. In de hemel is het een Godbezittende kerk, in de hemel. Maar hier is het een missende kerk. David zingt: *Daar mijn ziel, omringd door duisterheên; zo dikwijls van verlangen is bezweken.* Geen wonder dat er zoveel tijden zijn in hun leven, ziende op zichzelf en op de strijd, dat ze het opgeven. Ja, dat ze het opgeven.

David, noch vlak voordat hij koning geworden is, zegt: *ik zal nog een der dagen door de hand van Saul omkomen.* En je zou zeggen, die David moest de reuk van de zalving

toch wel ruiken, waarmee hij gezalfd was door Samuel. Hij was gezalfd niet uit een kruik, zoals Saul, want een kruik breekt, maar een hoorn is onbreekbaar. Dus zodra Samuel, die onder de aanroepers van Gods Naam was, David zalfde, was dat van Godswege zo'n duidelijk, ja zó'n duidelijk bewijs dat God hem eenmaal op de troon zou zetten. En toch heeft het nog geschud.

En als je dan eens denkt mensen, hoe die man daar lag voor de poort van de koning Achis, dat hij zichzelf als krankzinnig aanstelde en zijn zever in zijn baard liet lopen. En dat hij als een onzinnige krabde aan de deur. Wat een toestand toch, mensen. En dat was een man naar Gods hart. Dat was een man waar God een eeuwig verbond mee gemaakt had. Zo ver kan het komen in eens mensen leven. En een strijd die deze man gehad heeft! Hij zegt ervan in Psalm 119: *Hoe kleeft mijn ziel aan het stof; ai, zie mijn nood.* Als een lederen zak in de rook. Wij hebben in het begin van deze middag uit Psalm 143 gezongen, hoe zijn ziel gesteld was. Bijna bezwaken, als God er niet aan te pas was gekomen. Dus het is een bestreden leven.

Het is vaak ook een *veroordeeld* leven. Gods volk veroordeelt zichzelf. Dat volk komt zich bij God gedurig aan te klagen, omdat hun leven niet is zoals het behoorde te zijn. Paulus zegt immers: *Hoedanig een behoortet gij te zijn in heiligen wandel en godzaligheid!* En wat is hun leven? Zouden ze ooit de maat hebben? Zouden ze ooit het gewicht hebben? O nee, mensen. Huntington zei eens een keer: 'Ik zou wel een boerderij aan die man willen geven, die mij verlossen kon van mijn ongelooft.' Ja verlossen van mijn ongelooft.

Maar ik ga over wat anders praten.

(4) *Uw leven*, zegt de apostel. Want het is een leven dat *zich in de vruchten openbaart*. Dat zich in de vruchten openbaart, maar menigmaal meer voor een ander dan voor henzelf. Als ze dat nu zelf altijd konden bezien en als ze dat nu altijd konden geloven, ... maar dat is niet zo. Toch wordt dat leven geopenbaard. Paulus zegt: *uw leven*. Het kan ook niet anders dan dat het leven geopenbaard wordt in de eigenschappen en in de vruchten van het leven. Want het is toch een leven dat uit God is, geliefden. Dat wil zeggen, een leven uit God, dat is uit de God der blijdschap en der verheuging. Uit de God van alle vertroosting.

(5) En nu is dat *zo'n wonderlijk leven*, dat de zielen die met het leven bedeed worden, nooit meer terug naar de wereld willen. Nooit meer; het kan dan zelfs ook niet. Want de brug is voor al dat volk opgehaald. Toen Israël uit Egypte werd verlost op grond van het bloed van het Lam, zijn ze door de Rode Zee gegaan. Zodra ze aan de andere kant van de Rode Zee kwamen, zijn de wateren weer tot elkaar gekomen. Dus die mensen konden nooit meer terug. Gods volk kan niet meer terug. En dat volk wil ook niet meer terug. Want in de wedergeboorte heeft God Zijn liefde in hun harten uitgestort. En van die liefde staat geschreven in 1 Korinthe 13: *dat de liefde nimmermeer vergaat*. Nu zijn er vanzelf wel tijden, dat ze zichzelf liefdeloos gevoelen, ja zó ellendig gevoelen. Maar dan komen er toch ogenblikken dat het hen ter harte gaat. Er komen weer ogenblikken voor het volk, dat het hen aangrijpt. Er zijn ogenblikken, dat er, al is het maar één traan in hun ogen komt. Ja, als er geen tranen meer zijn, wordt hun oog nog nat. Dan is er een ontroering in hun ziel. Ja, een ontroering. Dat komt omdat het leven Gods in hun ziel geschonken is.

(6) Het is *uw leven*. Dat wil zeggen, uw leven is een leven wat *alleen leeft in de gemeenschap met God*. We hebben vorige week gehoord: *want gij zijt gestorven*. In de wereld nog langer te blijven is onmogelijk. Er zijn zelfs ogenblikken dat ze nog liever

zouden sterven dan terug naar de wereld. Er zullen wel mensen in ons midden zitten, die in hun leven in de grootste donkerheid en strijd, toch wel eens gezegd hebben: 'Heere, neem me dan maar weg; maar laat me niet terug in de wereld zinken en vallen.' Waarom? Omdat ze *in God* hun leven gevonden hebben. We zingen in de oude Psalmen van Datheen:

*In U is des Levensfontein;
En Uw klaarheid geeft ons allein,
Licht en verstand om merken.*

En inderdaad geliefden, hun leven is een Goddelijke leven. Dat openbaart zich in het verlaten van de wereld. Het openbaart zich in het najagen van de gerechtigheid Gods. Want het leven, wij hebben het al gezegd, is een missend leven. Ze worden steeds gewaar wat ze missen, en wat ze niet meer kunnen missen. En dat het zo noodzakelijk wordt in hun leven om Hem te kennen en deelachtig te mogen worden. We lezen in Psalm 42: *Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen, alzo schreeuwt mijn ziel tot U, o God.* Hun hart gaat naar God uit. Weet je waarom? Weet je waarom hun hart naar God uitgaat?

Omdat God hen Zelf liefheeft. *Ik trok ze met mensenzelen, met koorden der liefde.* Met eerbied gesproken, God houdt dat volk zelf vast. God zal nooit toelaten dat de rechtvaardige wankele. Dat zal Hij niet toelaten.

(7) En nu, *dat leven zucht naar Leven en verlangt naar leven.* Als ze het in de dadelijke beleving moeten missen, hebben ze een ellendig leven. Dan hebben ze een treurig leven. Dan is het een leven dat zo neergebogen is. Een leven dat zo somber is. Want je leest in Psalm 137: 'Hoe zou ik een lied des Heeren zingen in een vreemd land?' De harpen hebben ze gehangen aan de wilgen. Die waren, met andere woorden, zo hoog dat ze er niet bij konden. En zij lagen daar op de grond. Zo gaat het vaak met Gods kerk. En dat worden ze gewaar in hun leven, ze kunnen zelf die harpen niet in hun handen nemen. O nee, die harpen moeten geschonken worden. Daarom, het is een leven, ja *uw leven*, wat zichzelf toch niet helpen kan; maar dat van God geholpen moet worden. *Haast u tot mijn hulp. Hoe lang, hoe lang, zegt David, zoudt Gij U steeds verbergen?*

Soms kunnen ze het zelf niet begrijpen hoe dat ze toch leven. En toch leven ze en toch is het anders dan de wereld. En het blijft anders dan het bij de wereld is. Want er zijn ogenblikken: *Een God die leeft en aan mijn ziel het leven geeft.* Er zijn ogenblikken dat ze bezocht worden met de Opgang uit de hoogte. Er zijn ogenblikken dat ze zeggen: des 's avonds vernacht het geweest en des morgens is er gejuich.

Maar er zijn ook ogenblikken, dat ze denken dat ze God nooit meer zullen ontmoeten aan deze zijde van het graf. O, er is bij de bevestigde kerk geen twijfel te dien opzichte, dat ze het eeuwige leven zullen ontvangen achter de dood. Want dat ligt verankerd in hun ziel. Job zegt: *Mijn ogen zullen Hem zien en niet een vreemde. Mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.* De Heere komt Zijn volk te bezoeken. Hij komt Zijn erfenis te sterken wanneer ze moede en mat zijn geworden.

*Gij verkwikt Uw volk goedertier,
En maakt dat een iegelijk dier,*

Daar woont zonder verderven. Psalm 36, Datheen

Soms, soms is het maar één woord en alles moet wijken. Soms is het maar één zin in een predicatie. Er was hier vroeger een man, - we hebben die man ook begraven - die man verkeerde veel in het donker het laatst van zijn leven. Er lagen zoveel oude schrijvers op zijn tafel. Een ouderling die ook al jaren weg is, zei tegen hem: 'Het schijnt dat je nog wel veel tijd hebt om te leven, want er liggen zoveel oude schrijvers

op je tafel.' Maar die man antwoordde niks. Ik zei tegen die ouderling: 'Och, weet je wat die man wel eens doet? Soms pakt hij een oude schrijver in de hoop dat het nog raken zal. In de hoop dat het hem raakt.'

En geliefden, als het zo laag water is, dan komt met het laag water al de ellende naar boven. En dan gebeurt het als het laag water is, dat allerlei spullen, stukken hout, en allerlei rommel die op het water geworpen zijn, allemaal tevoorschijn komen als het laag water is. Maar straks komt het water weer op en dan zegt de Heere: *Och, dat Gij naar Mijn geboden geluisterd had, dan zou uw vrede geweest zijn als een rivier en uw gerechtigheid als de golven der zee.*

Soms neemt de Heere Zijn volk mee in die liefelijke landouwen. 'Hij voert mij aan zeer stille wateren. Gij verkwikt mijn ziel. Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid, om Zijns Naams wil. En al ging ik ook door een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen, want Uw stok en Uw staf vertroosten mij.' Het kan in één ogenblik alles veranderen. De rechterhand des Heeren verandert. Na het zure geeft Hij het zoet. En dan die zoete, die zalige tegenwoordigheid Gods in hun hart te proeven en te smaken! Aan de borsten van Zijn vertroosting te mogen liggen. En aan Zijn lippen van genade te mogen hangen. *Want genade is uitgestort op Uw lippen.* Dan hebben ze het zo goed en zo zalig voor hun eigen ziel. Dan is het werkelijk:

Hier wordt de rust geschonken.

Hier 't vette van Gods huis gesmaakt.

Een volle beek van wellust maakt,

Hier elk in liefde dronken.

En als Gods volk nu dronken mag worden - en je weet, een dronken mens is opgewekt en vrolijk en die zegt te veel - dan gaan de stommen spreken. Ja, David zegt:

Ik zal Zijn lof zelfs in de nacht,

Zingen daar ik Hem verwacht.

En mijn hart, wat mij moog' treffen,

Tot de God mijns levens heffen.

(8) *Uw leven*, zegt Paulus. En nu komt er in het leven van Gods volk achter een zalige zielestilte veelal weer een helse storm. Dat de orkanen gaan loeien en dat de zielen weer bewogen worden en geschud. Het is een leven van op-en-neer. Maar toch, een leven wat zich vermaakt en zich verblijdt in God. En wanneer die ogenblikken er zijn in hun leven dan valt heel de wereld met al zijn lasten weg. Al gaf dan iemand mij al het goede van zijn huis voor deze liefde, we zouden hem ten enenmale verachten. En dan zeggen ze: 'Heere, als nu hier de voorsmaken al zo zoet zijn, wat zal dan straks de volheid, wat zal straks de volkomenheid zijn?'

Hier is het voor het levendige volk gedurig: *Zeg de kinderen Israëls dat ze voorttrekken.* En ze weten van stap tot stap en van het ene ogenblik tot het ander ogenblik niet waar ze terechtkomen. Het is allemaal onmogelijk en verborgen. Er staat altijd wat anders voor de deur, dan je denkt. En met al hun genade kunnen ze geen deur openen. Maar we moeten voor elke nieuwe weg weer nieuwe genade in ons leven van God krijgen.

(9) En nog eens, *uw leven is met Christus*, zegt de apostel. Dat is het leven van Christus. Dat is het leven met Christus. Dat is het leven door Christus. Dat is het leven uit Christus. Want Christus, hebben we al in het begin van de middag gezegd, is het Begin van het leven, maar Hij is ook de Onderhouder van het leven. Hij is ook de Bewaarder van het leven. Hij zegt in Petrus: *Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.* Dat is voor de ganse kerk, geliefden. En we krijgen alleen wat van de hemel

als het hoognodig is. Want in de meeste gevallen geeft God Zijn volk net zoveel om in het leven te blijven. Maar ook zoveel om niet in de wanhoop weg te zakken. Weet je waarom het mondjesmaat gaat, de meeste tijd?

Je leest maar een keer bij David: *mijn beker is overvloeiende*. Het is misschien wel meer geweest, maar het is maar een keer beschreven. Maar er zijn zielen die zeggen: 'O, die druppeltjes die langs die beker gaan! Dan zeggen ze: Heere als ik nog een zo'n druppeltje mag ontvangen. Een klein druppeltje mag oplikken. Wat een aangenaamheid zou dat zijn.' En weet je waarom dat zó gebeurt, mensen?

Er is ons niets toevertrouwd. Niets is ons toevertrouwd. Want je kunt wel geloven als je elke dag je zakken vol krijgt, wat zou je dan in de hoogte wonen. En je moet elke keer in de laagte terugkomen. *Leert van Mij*, zegt Christus, *dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart. En ge zult rust vinden voor uw ziel.*

(10) *Uw leven*. Dat is het nieuwe leven, *het Goddelijk leven*. Dat niet anders wil, dan wat God wil. Stil berusten in Gods beleid, van nu tot in der eeuwigheid. Dat leven begeert het Lam te volgen waar Het ook heengaan zal. Gods volk leeft wanneer God Zijn vriendelijk aanschijn in gunst over hen laat lichten. Gods volk wordt verwaardigd in hun leven om het leven uit Christus te ontvangen. Ze worden afgesneden van Adam om het leven uit Hem te ontvangen in de wedergeboorte. Maar met bewustheid in de rechtvaardigmaking, opdat zij uit Christus hun leven ontvangen.

Het is een afhankelijk leven, een gebonden leven aan de hemel. Ons vlees heeft er niet altijd zin in, mensen. O nee, die wil dat niet. Het is net als die luie Kretenzen, met die luie buiken. Daar moet je maar eens om denken, wat in Titus 1 staat. Die Kretenzen met hun luie buiken. Maar de Heere zorgt ervoor dat ze gedurig aan Zijn voeten terecht komen. Gedurig aan Zijn troon. En dan met de vleugel des geloofs, in het vrije welbehagen des Vaders te komen. Ja, in dat vrije welbehagen des Vaders. Om met David op die plaats te komen dat ze gaan zingen, wat we ook gaan zingen. Het laatste vers uit de 119^e Psalm.

*Gun leven aan mijn ziel, dan looft mijn mond.
Uw trouwe hulp stier mij in rechte sporen.
Gelijk een schaap heb ik gedwaald in 't rond.
Dat onbedacht zijn herder heeft verloren.
Ai, zoek Uw knecht, schoon hij Uw wetten schond.
Want hij volhardt naar Uw geboôn te horen.*

Ten 2° het leven dat verborgen is.

En nu zegt de apostel: *En uw leven is met Christus verborgen in God*. Dus het is een verborgen leven.

- Ten 1e is het verborgen voor de *wereld*. De wereld kent het niet. De wereld beseft het niet. De wereld heeft er geen betrekking op. Ze denken en zeggen soms: 'Als ik zo bekeerd zou moeten wezen als die man of die vrouw, daar wil ik toch maar liever niet bekeerd zijn. Want dat is zo een naar, droefgeestig leven. Soms hebben ze het, soms missen ze het weer en zo gaat dat maar op-en-neer. En wij hebben het altijd.'

Het is verborgen voor de wereld, mensen. En vanzelf, wat de mens niet kent, dat kan hij ook niet beminnen. En daar kan hij geen betrekking op hebben. Je moet het persoonlijk voor je eigen ziel leren kennen om het te beminnen.

- Maar in de 2e plaats dat leven is ook verborgen voor het *volk zelf*. In welk opzicht is het dan verborgen? Gods kerk zegt in Psalm 118: *Wij zien het, maar*

doorgronden het niet. Het leven ligt verborgen. De diepte ervan kunnen ze niet peilen. Ze gevoelen het leven wel, ze nemen het leven wel waar, maar begrijpen doen ze het niet. *Het is voor de wijzen en verstandigen verborgen en het wordt de kinderkens geopenbaard.* Maar in die mate en met die mate, als het God behaagt het aan die zielen te openbaren.

Het is ook voor die mensen zelf soms ook zo verborgen. Soms denken ze, wat is nu het onderscheid tussen de wereld tussen mij? Wat is nu het onderscheid? Dat is vanzelf als ze in het donker leven, niet als ze in het licht zijn. Dan ligt het anders. Maar als ze in het donker leven kunnen ze de eigenschappen van het leven en de werkingen van Gods Geest niet genoeg onderscheiden. De apostel zegt in 2 Korinthe 4 bijvoorbeeld: *Wij die leven, worden altijd in de dood overgegeven, om Jezus' wil. Opdat het leven van Jezus in ons sterfelijk vlees zou geopenbaard worden.* Ja, geopenbaard zou worden. En als je het eens zou zien, dat achteruitgaan nu juist vooruitgang is, als u dat maar kon bezien; maar daar ontbreekt het juist aan. En als ze nu maar eens wisten dat de ontdekking die ze krijgen een ontdekking van God de Heilige Geest is. Want er is erkenning van onze zonden en de val krachtens onze consciëntie. Maar er is ook een kennen van onze zonden krachtens de ontdekkende bediening van God de Heilige Geest. En die zielen kunnen dat verschil niet altijd opmerken. Het gebeurt ook wel, volgens Jesaja 50, *wanneer iemand in duisternis is gezeten en geen licht heeft, dat hij betrouwe op de Heere en steune op zijn God.*

Het kan ook wel in de donkerheid zijn dat Gods volk God aan mag kleven. Job heeft gezegd: *De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd!* Hij heeft gezegd: *Zouden we het goede van God ontvangen en het kwade niet?* Hij heeft ook een keer gezegd: *Al dode mij de Heere, dan zal ik nochtans op Hem hopen.* Het was dus een geloof dat in de donkerheid beproefd wordt door de werking en bediening van God de Heilige Geest.

En dat vloeit daaruit voort, dat Gods volk in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof, tot de zaligheid die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd. Het vloeit vanzelf uit het Verbond der genade en uit het welbehagen des Vaders.

Ten 3^e het leven dat met Christus verborgen is in God.

Daarom mijn geliefden, staat in onze tekst: *Uw leven is met Christus verborgen in God.* Ja, met Christus. Waarom staat er *met Christus?*

1. Omdat Hij Zijn hand er aan houdt. Omdat ze in beide Zijn handpalmen gegraveerd zijn en omdat al hun muren steeds voor Hem zijn. En zo min een moeder haar zuigeling kan vergeten, *zo zal Ik u toch niet vergeten.* Dat heeft de Heere Zelf aan Zijn volk beloofd. En dat zal Hij zeker aan Zijn volk bevestigen. En daarom, dezelfde David zegt in Psalm 138:

*Als ik omringd door tegenspoed,
Bezwijken moet, ...
Schenkt Gij mij leven. ...
De Heer' is zo getrouw als sterk
Hij zal Zijn werk
Voor mij volenden.
Verlaat niet wat Uw hand begon,
O Levensbron.
Wil bijstand zenden.*

Mensen, er is voor Gods kerk geen nood. O nee, er is geen nood. Want het leven van de kerk ligt met Christus verborgen in God. En waar is Christus? Christus is naar het 1^e vers van Psalm 110 aan de rechterhand des Vaders. Daar is het Hoofd van de kerk. En waar het Hoofd is daar zullen de leden ook zeker volgen. Het is hetzelfde als met een zwemmer. Zolang die man zijn hoofd maar boven water kan houden, dan verdrinkt hij niet. En nu is het Hoofd van de kerk boven de strijd en buiten de strijd en door de strijd in de eeuwige overwinning. Hij de eeuwige Overwinnaar en ze zullen met Hem overwinnen. Ze zullen met Hem zitten in Zijn troon. Gelijk Hij overwonnen heeft en gezeten is met Zijn Vader in Zijn troon.

2. Nog een keer. *En uw leven is met Christus verborgen in God.* Wat betekent het nog meer? Dat ziet ten 1^e op Zijn eeuwige wijsheid. En dat ziet ten 2^e op de volheid van Zijn welbehagen. Want dat is de schatkamer waarin Gods kerk opgesloten ligt.

- Uw leven met Christus *verborgen in God.* Dat is Zijn eeuwige wijsheid om langs zulke wegen met Zijn volk te gaan. Langs wegen die ze niet geweten en langs paden die ze niet bewandeld hebben. *Maar dan zal Ik de duisternis tot licht en het kromme tot recht maken. Ik de Heere, doe al die dingen.* En waar gaat het eigenlijk over?
- Het gaat over de eeuwige verheerlijking van God en van Zijn deugden. Het gaat niet over ons. We zijn er wel ingesloten, maar het gaat uiteindelijk alles om de verheerlijking van een Drie-enig God. En de kerk ligt in dat Goddelijk welbehagen als in een Schatkamer. En die is zo hoog dat de duivel er niet bij kan. En die is zo diep, dat ze het zelf nooit kunnen bereiken. Maar wat er voor Gods volk overblijft: *Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.*

3. We moeten gaan eindigen. *Uw leven is met Christus verborgen in God.*

Het is een profijtelijk leven. Het is een aangenaam leven. Het is een zielsvertroostend leven. Het is een in Jezus verkwikkend leven. Want de Heere kan wel eens wegblijven, maar de Heere komt terug. *Ik zal naar Mijn schapen vragen.* En we zien het in de opgestane Christus geliefden, met welke haast Hij Zijn discipelen bezocht heeft om hen uit al hun boeien en banden te verlossen. Het was op Zijn tijd. En nu moet het voor mij ook de tijd worden. En voor u moet het ook de tijd worden. De tijd van het eeuwig welbehagen.

Maar ja, wachten duurt lang. En wachten is moeilijk. Wachten is zo moeilijk. Maar volk van God in mijn midden, het mocht aan uw ziel gezegend worden, dat er in een regeltje in Psalm 66 staat: *verkwikkend ons ter goeder uur.* En nu zal God u nooit begeven en Hij zal u nooit verlaten. Nee, dat is Zijn eigen woord. *Hoe donker ooit Gods weg moog wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.*

En zouden wij dan hier zwijgen van de wegen waarvan we straks eeuwig zullen zingen in het nieuwe Jeruzalem? O, dat de Heere het geloof moge geven; en dat dadelijke leven en die vrijheid en die blijheid om de harpen van de wilgen te nemen en om te zingen tot Zijn lof en tot Zijn eer.

Volk van God in mijn midden, straks, de kleinen met de groten, straks wordt alles opgelost. Dan zullen er geen vraagtekens meer overblijven. Dan zullen we het allemaal eens worden in eeuwige verwondering. Daar, waar God zal zijn alles en in allen.

Toepassing

En die het nog missen in ons midden, och geliefden, dat het gemis nog eens werkelijk gemis mocht worden. Dat uw nood nog eens nood mocht worden. Wat heb je aan dit

leven? Wat heb je in deze wereld? Het uitnemendste is moeite en verdriet. En het is niet anders mensen, dan een leeg leven hier op deze wereld. Alles is leeg. Uit de volheid van Christus wordt Gods volk wel eens bediend met genade voor genade. En daar ligt het anders. Maar de wereld heeft nooit iets wat uw hart kan vervullen en bevredigen. Het is maar slaven en wroeten in een wereld die voorbijgaat met al zijn begeerlijkheden. *Maar die de wil Gods doet, die blijft tot in der eeuwigheid.*

En nu kan de Heere het je nog geven. De Heere wil het vandaag nog geven. Morgen is het misschien te laten. Morgen kan het misschien niet meer. Daarom, zoekt toch de Heere vandaag nog. Vraagt naar de Heere en Zijn sterkte. Hij hoort het geroep van de jonge raven wanneer ze tot Hem roepen. Zou Hij dan niet horen naar degenen die tot Hem zuchten en tot Hem vluchten?

Ja, Hij zal antwoorden die met hun hart tot Hem schreeuwt en zucht. En het zal er zo op uitlopen, dat niet de mens, maar dat God eeuwig verheerlijkt zal worden. Dat Zijn Naam eeuwig de eer zal ontvangen. Amen

Dankgebed

Heere, Gij mocht dit enkele woord dat we in deze middag nog spreken mochten, bekrachtigen door Uw Goddelijke Geest en door Uw Goddelijke genade. Wil met ons zijn en met ons blijven. Doe Uw vriendelijke aanschijn over ons lichten. Dat het teerkost zijn mag op de weg des levens. Dat het met het geloof gemengd mocht worden. Ook in de weg die voor ons ligt. Elk in zijn weg en pad, ook in de gezinnen.

Wees ons gedachtig. Och bemoei Uzelf nog eens met ons, Heere. Zie nog eens op ons neer in gunst van Boven. Wees ons toch genadig, Heere.

Breng ons in de avondstond nog een ogenblik tezamen als het met Uw raad bestaan kan. En wil ons dan nog kracht en sterkte, moed en wijsheid geven en alles wat we nodig hebben tot Uw eer.

Gedenkt zowel de ene als de andere, van ver en nabij. Ook de mensen die uit het oude vaderland hier zijn; we dragen ze op aan Uw troon. Breng ze straks weer veilig terug en doe Uw gunst hen nog aanschouwen. In de verzoening van onze misdaden. Om Christus' wil. Amen.

Psalm 118 het 8^e vers.

*Gods rechterhand is hoog verheven.
Des Heeren sterke rechterhand.
Doet door haar daân de wereld beven,
Houdt door haar kracht Gods volk in stand.
Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
Maar leven, en des Heeren daân,
Waardoor wij zoveel heil verwerven,
Elk tot Zijn eer, doen gadeslaan.*

Ontvang nu de zegen des Heeren.

*De Heere zegene u en Hij behoede u.
De Heere doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.
De Heere verheffe Zijn aanschijn over u en geve u vrede. Amen.*